

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any IX N.º 428

Setmana de 6 al 12
de desembre del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Cal que els homes no
sols reconguin la
solidaritat, sinó que
l'acceptin profundament
i, més encara, que la
visquin en l'amor. Mai
l'home serà plenament
sense els altres, perquè
Déu uní en Jesucrist el
destí del món amb el de
tots els homes de tota la
humanitat."

Michel Quoist

AFINANT

María i l'expectació d'Israel

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

Quan Maria fou saludada pel Missatger "es va torbar per aquelles paraules"—així ho contà a Lluc—. Ningú no li havia dit, fins aleshores "plena de gràcia, tu ets beneïda entre totes les dones". I es posà a rumiar el perquè d'aquella salutació. Però quan li anuncià el Missatger: "concebràs i infantaràs un fill, i li posaràs per nom Jesús. Serà gran i anomenat Fill de l'Altíssim, i el Senyor Déu li donarà el setial de David el seu Pare; i regnarà al casal de Jacob per sempre, i el seu regne no tindrà fi", Maria sabia molt bé de què li parlava...

Abelex pensar que fou un dissabte —el xàbat— tornant de la sinagoga on s'havia llegit Isaïes 9 i havia cantat els salms 79 i 84. Maria, encapçalant la munició dels Josep, Zacaries, Elisabet, Simeó i Anna que esperaven "la redempció d'Israel" mantenia encesa en el seu cor orant la flama vigilant pel retorn de l'Espòs.

Encara avui, prop del seu Fill, ella manté l'expectació de l'Esposa-Església —la nostra— i infanta la "Salvació" oferta al món.

La Immaculada - Any Marià

Els qui, per pura gratuïtat de l'amor de Déu, hem estat cridats a reconèixer per la fe, la grandesa de la salvació obrada en Jesucrist, el fet que la concepció natural de Maria, fruit preuat de l'amor dels seus pares, esdevingués una realitat "immaculada", és a dir, totalment alliberada en les mateixes arrels del seu ésser, de tot dinamisme de pecat, ens sembla un fet perfectament coherent amb la vocació per a la qual, Maria, havia estat escollida i cridada: Engendrar el Verb de Déu en la naturalesa humana.

Fou una concreta actualització anticipada de la victòria de Jesucrist sobre la força del mal i del pecat. Així la personalitat integral de Maria, radicada en una harmoniosa unitat, restà meravellósament preparada per a l'hora de la maternitat divina, des de la llibertat, des de la fe i des de l'amor, pogué sentir i obrar a l'uníson amb el seu Fill. A part l'escaïença amb la vocació de Maria, la seva concepció immaculada, és una tendra meravella de l'amor de Déu. Que, al llarg de l'Any Marià, la nostra obertura als dons de Déu, ens ajudi a acollir el Crist i a donar-lo a conèixer als altres.

SUMARI

La tragèdia de Centramèrica

Centrals

RENÉ CONTE

Els drets de l'home i la fe cristiana

Pàg. 3

J.R. CARRERAS DE
NADAL

Czestochowa, el cor de la Polònia catòlica

Pàg. 23

Ressons del Sínode

Pàgs. 6 i 7

XVI Reunió Anual dels Grups d'Oració i Amistat

"Pregar amb Maria, com Maria, a Maria"

BARCELONA.— Els Grups d'Oració i d'Amistat han celebrat la XVI Reunió Anual al Col·legi de La Salle Bonanova.

Els Grups, que es varen constituir el 19 de març de 1969, essent el seu fundador monsenyor Josep M.ª Cases Deordal, Bisbe de Soborb-Castelló, han anat augmentant durant aquests anys, estenent-se per Catalunya, l'estat espanyol, i fins i tot per Amèrica llatina. Prova de la vitalitat i perseverança d'aquest moviment de l'Església la varen donar els membres dels Grups de la diòcesi de Barcelona, omplint quasi total-

ment l'espaiosa sala d'actes del esmentat col·legi.

Es respirava veritablement una joia profunda; ambient de pregària i d'autèntica amistat; l'amistat que és l'expressió i la conseqüència del tracte íntim, constant amb Déu mitjançant la pregària.

Trobant-nos aquest any en el context de l'Any Sant Marià, la consigna ha estat, "PREGAR AMB MARIA, COM MARIA, A MARIA".

Va començar la jornada amb la pregària de Laudes i després mon-

senyor Josep M.ª Cases va donar els punts de reflexió, desenvolupant l'estona de meditació principalment en l'oració de Maria: oració d'acceptació, de lloança, de contemplació, de petició, d'escolta atenta. I oració comunitària (Fets, 1, 14). "Tota oració —diu mossèn Cases— a mesura que va apropant-se a la plenitud, s'acosta a l'oració de Maria, mestra d'oració".

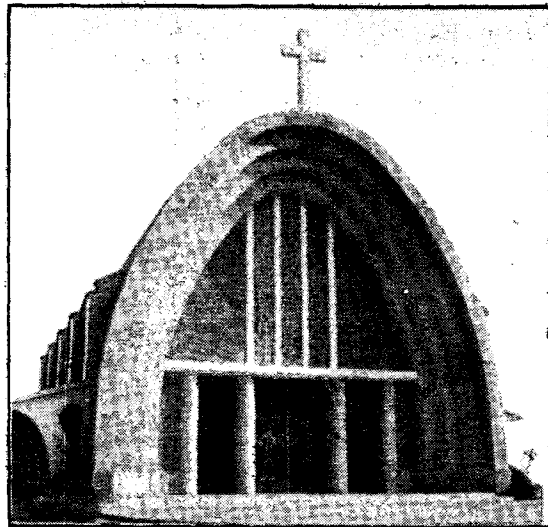
Tot seguit va tenir lloc l'Assemblea, on es fa el repàs de l'any que està a punt de finalitzar i es perfilen els projectes futurs.— M.J.B.

L VIATGE CULTURAL

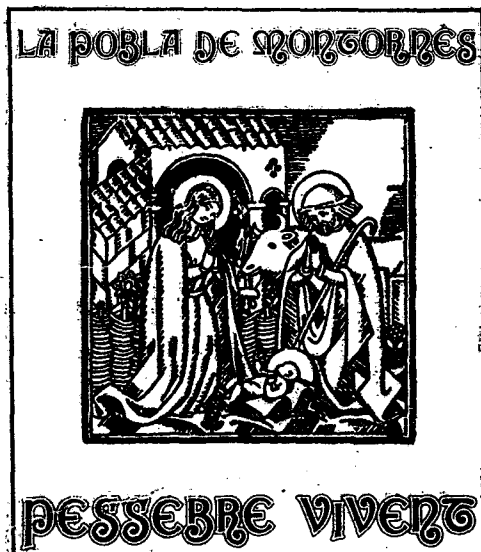
Dia 20 de desembre 1987

SANTUARI DE N.^a SRA. DEL LORETO PESSEBRE VIVENT DE LA POBLA DEL MONTORNÈS

L'ermita de Loreto és una mostra de l'arquitectura religiosa moderna de Tarragona. Col·locada dalt d'un tossal, d'allí estant es gaudeix d'una vista meravellosa de la ciutat.

GRAN ESPECTACLE NADALENC DE CATALUNYA

La nostra dona bíblica

Cercant estatge

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.
Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

EDITORIAL

Tot Catalunya s'ha commogut aquests dies per un crim esgarrifós. Un adolescent va esclafar el cap d'una noia després d'haver-la violada, o d'haver intentat violar-la, i d'haver-la torturada bàrbarament. Malauradament els fets d'aquesta mena comencen a ser freqüents. N'hi ha prou a fullejar els diaris dels últims mesos per trobar-ne una mitja-dotzena. Aviat esdevindran un "fet divers". D'aquest darrer crim se n'han subratllat un tret que obliga a reflexionar: el criminal, confés, era, és, un noi completament normal segons tots els que el coneixien i el tractaven. També aquesta característica comença a ser freqüent, cal remarcar-ho. Cada vegada ens trobem més sovint davant d'aquests crims "passionals" en els quals la passió ja no té com a explicació la ira del marit befat, o l'obcecació del maniac. Què pot explicar, aleshores, el furor homicida?

No és pas una pregunta "acadèmica". La cosa és massa dramàtica per fer-ne el tema d'una disquisició superficial. Les llàgrimes dels pares d'ella trigaran a eixugar-se i la vergonya dels pares d'ell serà inesborrable; ultra una vida segada en flor —la frase pot semblar "jocfloralésca", però és la justa— hi ha, no ho oblidem, una vida condemnada no tant per la justícia, que prou ho farà, com per la pròpia consciència, tarada per

La "cultura" de l'amor= sexe al banc dels acusats

unes imatges paoroses que aneu a saber quina psicoteràpia assolirà guarir. Era un noi normal, repetim i ho volem ben creure.

Legim, encara, que s'estimava aquella noia. Aquí, creiem, que hi ha la clau de l'enigma. El poble de la Bisbal i d'altres pobles veïns s'han manifestat contra aquest fet amb un dolor i una indignació que comprenem i que compartim. A l'hora de denunciar-ne les causes, però, hom diria que s'esbatassaven contra fantasmes o quimeres: la violència, la inseguretat ciutadana... Llocs comuns. Ni l'una és la "causa" del fet blasmat, ni tota la policia del món pot evitar aquesta mena de violència. La causa és prou clara i la volem denunciar amb energia. Una "cultura", que es diria que assaja "a veure què passa si fem com si no fóssim fills de l'única cultura que ens ha engendrat: la cristiana", fa creure als nostres adolescents que l'amor i el desig sexual són la mateixa cosa i res més. I això és fals. Ni l'evidència de fets tan tristos

com el que comentem els fa adonar-se d'allò que l'antropologia seriosa sap prou bé. És a dir que l'impuls sexual en l'animal —i paradoxalment no ens vol fer creure aquesta "cultura" que l'home no és res més que un animal "superior". Superior, en què? — és agressiu, i si cal violent. Només en l'home, que és "persona", aquest impuls radicalment animal és sublimat per l'amor, per la relació personal de tu a jo, feta d'admiració pel "misteri de l'altre" i de respecte per la seva llibertat i que comporta l'elecció mútua permanent i fidel.

Al banc dels acusats, per tant, els jutges hi haurien d'asseure els responsables d'aquesta "cultura", encara que estiguin en ministeris, i no els "nois normals" com el de la Bisbal i tants d'altres. Els qui s'han de jutjar, condemnar i posar en condicions de no continuar matant són els qui teoritzen sobre unes realitats humanes que o desconeixen o menyspreen, els que difonen sense escrúpol unes imatges i uns criteris de conducta que "es venen bé" perquè afalaguen les passions irracionals però que coven la violència que, després, també es pot vendre; i potser ens hauríem d'asseure tots plegats en aquest banc d'acusats per la nostra covardia a parlar clar i net d'una vegada.

Sortosament, estem lluny del temps en què, a finals del segle XVIII, les Esglésies cristianes manifestaven resistència, i fins i tot hostilitat, enfront el moviment històric dels drets de l'home! Cal reconèixer francament, que en aquella època, la major part dels teòlegs i dels responsables eclesiàstics no saberen pas fer tria entre allò que era innacceptable en aquest moviment històric, tal com aleshores es presentava (d'ingenuïtat, individualisme, opció de classe, de la part de la burgesia ascendent, perjudici a favor de la societat occidental i menyspreu enfront de les altres cultures, així com oposició sistemàtica al cristianisme i a la religió en general) i allò que, en el seu si, era el signe d'una autèntica promoció de l'home, i fins en definitiva, el ressorgiment d'una vella font cristiana.

En lloc d'una obertura lúcida i exigent als signes del temps, les Esglésies s'accontentaren condemnant sense matisar. Les Esglésies no saberen pas practicar el discerniment crític entre el "bon gra" i el "jull". Tot semblava "jull" en el moviment dels drets de l'home. Si tingueren raó en denunciar les falles s'equivocaren en

Els drets de l'home i la fe cristiana

RENÉ COSTE

Professor de l'Institut catòlic de Toulouse

no contribuir deliberadament en la seva reorientació en el sentit de la universalitat i de les més profundes exigències de la fe cristiana.

Ara és ben diferent a nivell de les autoritats eclesials i del compromís de nombrosos cristians. Cenyint-nos a l'Església catòlica, recordem les afirmacions metàl·liques de Joan Pau II, en el seu discurs a la UNESCO el 2 de juny del 1980; "El respecte dels drets inalienables de la persona humana és el fonament de tot. Qualsevol amenaça contra els drets de l'home (...) viola aquesta dimensió fonamental". Ja Pius XI i Pius XII i encara més Joan XXIII i el Concili Vaticà II així com Pau VI, s'havien expressat clarament en aquest sentit.

Se sap suficientment que René Cassin, el principal re-

dactor de la Declaració universal dels drets de l'home del 1948, a qui l'Estat francès ha retut recentment un merescut homenatge, veia en la Bíblia la inspiració fonamental que havia conduït, a través dels temps a una tal Declaració? "Remuntant vers el fons dels temps —escrivia— ja trobem en la Bíblia un principi fonamental: la dignitat eminent i la llibertat de l'home creat a imatge divina i un precepte: Estimaràs el proïsme com a tu mateix. Els deu manaments han formulat els deures primordials de l'home. Des de fa tres mil anys, religiosos i filosofes han aportat els ideals més elevats a l'home per la seva salvació futura".

Quanta raó tenia! Malgrat que certs promotors del moviment històric dels drets de l'home eren agnòstics (la major part eren en realitat, deis-

tes) i algunes vegades violents anticlericals, la seva inspiració fonamental era marcada per la cultura cristiana que impregnava encara fortament aleshores la societat occidental. Fins sense voler-ho remuntaven a llurs pròpies fonts bíbliques: l'home imatge de Déu, el Déu alliberador, el manament "Estimaràs el teu proïsme com a tu mateix", la llibertat de l'acte de fe a nivell del Nou Testament.

En conjunt, zels cristians han entès suficientment que és del mateix cor de l'Evangelí que brolla per a ells la crida més ardent per un compromís a favor dels drets de l'home? El moviment històric que, entre certs dels seus protagonistes, es volia anticristià, troba, al contrari en l'Evangelí el fonament més exaltant, i en el mateix "nus" de la fe cristiana: el misteri de l'encarnació (el Déu

que s'ha fet home en plena veritat d'humanitat, romanent plenament Déu: Déu i home en la unitat de la mateixa persona divina).

Com més es creu en el misteri de l'encarnació més també el compromís a favor dels drets de l'home esdevé apressant i mobilitzador. El dogma revela la seva extraordinària potència de transformació de la vida de cadascú i de la mateixa societat, en la mesura en què els cristians s'hi adhereixen més plenament. "El misteri de l'home només s'aclearix veritablement en el misteri del Verb encarnat", afirma el Vaticà II. Com deia remarcablement el gran teòleg protestant, Karl Barth: "Des del moment que Déu s'ha fet home, l'home —no el seu egoisme sinó la seva humanitat—, encara que sigui el més miserable, ha de ser protegit resoltament contra la tirania de les coses. L'home no ha estat fet per servir les coses sinó que les coses han estat fetes per servir l'home". El combat pels drets de l'home és una de les dimensions essencials de la caritat, exigència axial de l'Evangelí, basada sobre l'Amor del Déu Trinitari.

(de "la Croix")

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director:
Francesc Malgosa i Riera

Edita:
Fundació Catalunya Cristiana

Gerent:
Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny:
Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224, Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

PELS FRUITS I PELS ARBRES

Conèixer-lo pels fruits és per a molta gent l'única manera de conèixer un arbre; els pagesos, però, els coneixen pels arbres mateixos; els bons coneixedors arriben i tot a conèixer els fruits pels arbres. Això, que s'aplica als homes, es pot aplicar d'alguna manera a Déu. Coneixem Déu per les seves obres; creiem en Déu per Déu mateix; ho podem conèixer tot coneixent Déu. Hi ha qui diu: hi ha homes que són salvats, senyal que Déu és salvador; hi ha homes que són estimats, senyal que Déu és amor. Hi ha qui confessa senzillament: Déu és salvador, Déu és amor. Els homes qui coneixen Déu de debò van més enllà: Déu és salvador; doncs els homes són salvats; Déu és amor: els homes són, doncs, salvats! Aquesta seguretat no neix de l'experiència, sinó de la saviesa de la fe.

MIQUEL ESTRADÉ

Fatalment, els flàmens del progrés s'han proposat eliminar del Codi Penal el delictes d'escàndol públic. Perquè els flàmens del progrés són primer de tot flàmens de la permissivitat, que és com si diguéssim el desfogament públic tant sigui en paraules com en gestos i fets. "Per què ha de ser punible quelcom que sembla estimulat des d'institucions oficials amb publicacions en les quals s'"adoctrina" prematurament i desequilibradament, fins i tot els nens, sobre els plaers carnals? ¿Per què, a més, posar límit entre allò que és privat i allò que és públic?"

Allò que no és tan clar és fer-ne del progrés al·lot de la permissivitat. Tot el que es consent amb la permissivitat i fins i tot s'anima, és quelcom que ve del fons dels segles i s'arrossega al llarg de la història: el predomini de les passions de l'individu sobre les exigències d'una societat que, pel fet de ser-ho, ha de ser vertebrada. Contra això atempta de donar via lliure indiscriminadament a les passions emergents del fons d'un jo incapaç d'avaluar-les i de fer-se ferm en el domini de si mateix.

El progrés amb el qual s'omplen tantes boques, ¿consisteix a avançar sempre, segons la seva definició etimològica? Entre les definicions que s'han fet del progrés, la d'Amiel es refereix a l'actitud de la humanitat davant del progrés. Per a l'autor del "Diari íntim", el progrés volgut per la humanitat es fonamenta en l'augment dels gaudis. Els altres progressos, afegeix, s'assoleixen per una noble violència. Segons això, els valedors de la desaparició de l'escàndol públic com a figura de delictes —cosa que no comporta la desaparició de l'escàndol— es decanta pel progrés dels gaudis, potser en compensació de la violència, no direm noble, amb la qual la majoria del

Permissivitat i progrés

MANUEL VIGIL I VÁZQUEZ

Parlament imposa un igualitarisme majorment arbitrari ja que es tracta d'una igualtat sense equitat, o sigui, una igualtat violenta, però de molt dubtós sentit de progrés.

La permissivitat oficial d'avui té molt de reacció a una normativa de temps enrera, quan tenir cura del semblar era més important que tenir cura del ser. Aquesta manca, o desencert, a tenir cura del ser, no solament imputable a allò que s'ha esdevingut a Espanya, ja que cal recordar el que va esdevenir a França durant el maig parisenc del 68, resumit en una pintada en els accessos del Sacré Coeur, a Montmartre: "Vive la vie sans contrainte!". Gairebé vint anys després, un ressò d'aquell ardorós desig es fa perceptible en la supressió del delictes d'escàndol públic. Com sigui que, aquí, ara com abans, enrera que en sentit contrari —en sentit "lúdic"—, és una manel·leria del poder públic en l'ètica de la conducta humana.

Quan l'Estat s'ha adscrit a un credo transcendent, l'Estat exerceix coacció sobre les consciències dels seus súbdits dissidents del credo diguem-ne oficial, ja que, exteriorment almenys, es veuen obligats a una conducta contradictòria amb els dictats de la seva consciència: Semblaria que un Estat neutral en confessionalitat hauria de ser això, neutral i respectuós de la pluralitat de creences de la ciutadania. La

veritat és que l'actual govern d'aquest Estat no és neutral en allò que íntimament toca a la formació i conducta de les persones. Difícilment respecta la total pluralitat característica de la societat actual. Es decanta, fins i tot escandalosament, per un determinat color, sense respectar no ja una minoria, sinó fins i tot la majoria. Mitjans coercitius heretats del règim anterior són utilitzats, calladament, en sentit contrari, però amb el mateix disseny de conformar la societat al gust del poder. L'Estat ha deixat de ser confessional no per a la neutralitat, sinó per al sectarisme.

L'imperatiu punt de convivència entre els qui creuen i senten la vida, la seva vida, és fruit d'una creació providencial i entre els qui es tenen només com a producte d'un cec atzar sembla que ha de ser garantit en un sistema democràtic, exigent com a tal d'un respecte mutu, cosa que exigeix una educació en el més alt sentit de la paraula, marc adequat per a un progrés real. Però allò que contínuament s'observa és una grolleria progressiva, un "tot està bé" que iguala conductes contraposades: les conductes respectuoses del proïsme i les conductes caracteritzades per la total manca de respecte.

Prova de tot això és la descarada irrespectuositat de la mateixa Administració amb les seves campanyes institucionals "sanitàries" i "educatives", adreçades no solament als joves, sinó que abasten fins i tot els adolescents i els nens, que no poden defensar-se d'aquests "consells" i "ensenyaments". Amb aquests antecedents, ja dèiem que era fatal treure el seu caràcter delictiu a l'escàndol públic. ¿O és que aquestes campanyes de permissivitat no són escandaloses ni tampoc públiques?

(De "YA")

Em sembla que hi ha dues formes fonamentals d'organitzar la pròpia intel·ligència: com un baluard o com un hotel.

La gent que té intel·ligència baluard viu a la defensiva. Són persones que se senten absolutament segures de si mateixes i de les seves idees. I ho saben tot. ¿Què podria venir de fora que no fos un enemic? Per això es tanquen dins el seu castell interior. Des dels seus merlets, des dels portells i espitlleres vigilen, sageta en mà, per si algú s'apropa, disposats a disparar abans que arribin al portal. Desconfien de qualsevol idea nova. Es limiten a rumiar i rumiar les que ja tenen, i progressivament van endurint-

les dins del seu cervell i d'allò que tenen en lloc de cor.

Aquells que, en canvi, entenen la intel·ligència com un hotel passen la vida amb les portes obertes. Desitgen que arribi algú amb idees noves, perquè pensen que, amb elles, s'enriquiran. Practiquen allò que escrivia Ortega i Gasset: "Sigui hospitalària la nostra intel·ligència i ensenyem-la a gaudir-se, quan un estrany truca a la nostra porta, d'una idea o una emoció amb la qual no comptàvem".

Intel·ligència hospitalària

J.L. MARTIN DESCALZO

No cal dir que aposto per aquest segon tipus d'ànima. No perquè cregui que hom ha de passar-se la vida canviant d'idees. Tampoc no s'ha de pensar que tot el que ve de fora és, sense més ni més, positiu. Sino perquè penso que, efectivament, com també deia Ortega, "no hi ha res a l'Orbe per on no passi algun nervi diví".

Mai no creuré que la inèrcia sigui bona per a l'ànima. Sempre pensaré que haig d'encas-

tellar-me en allò que em resulta còmode, habitual. Sé que hi ha molta més realitat de la que jo he descobert fins ara. I crec que hi ha altres persones que poden ajudar a descobrir aquesta zona de realitat a la qual encara no m'he abocat.

Com és lògic, rebo les idees de fora passant-les pel sedàs de la crítica. No sóc ni vull ser un d'aquells que s'ho empassen tot. Però la crítica no és solament rebuig; això sí, això no, des d'aquí no, fins aquí sí. Però quin goig quan

una idea nova m'enriqueix! Hom hauria de ser molt orgullós per creure que ho sap tot. Molt toix per preferir la monòtona coincidència que tothom pensés com jo penso a l'estupenda pluralitat en la qual tots podem enriquir-nos els uns als altres.

Flaubert va dir-ho molt bé: "L'ideal només és fecund normalment quan es fa entrar tot en ell. És un treball d'amor i no d'exclusió".

Per això em captiva llegir i escoltar. Em plau més que parlar i escriure. I no sabia parlar ni escriure si abans no hagués escoltat i llegit molt. Vull que la meua intel·ligència sigui una casa oberta. No un castell bel·licós.

ARA MATEIX

Aquests dies ha començat a funcionar, en un barri de l'Hospitalet, una nova residència per a la tercera edat. Una quarentena d'avis hi trobaran aixopluc quan totes les places siguin ocupades. El fet és important, socialment, en el context local. Però si en faig tema d'aquest comentari és, sobretot, perquè la seva realització constitueix un nus de relacions, d'actituds, de mentalitats, de criteris d'acció... que suggereixen una reflexió d'abast general. Moltes qüestions que, en un debat teòric, resulten confuses, esdevenen clares quan s'emmirallen en la vida concreta de cada dia.

La iniciativa d'aquest servei va partir i ha estat obra d'una colla de cristians adults de dues parròquies. Ha sortit, doncs, d'aquell esperit de creativitat de tanta tradició en els nostres ambients catòlics que ha deixat un munt d'institucions —les quals han evolucionat després de manera diversa— en el país. Aquest estil creatiu ha estat contraposat, a vegades, al tarannà reivindicatiu que, malgrat alguns avenços, no ha estat mai el fort de les nostres generacions més grans. La tendència a fer coses, a resoldre problemes concrets sense una visió de conjunt pot resultar socialment contraproduent. No sempre és bona solució tancar forats. Però, d'altra banda, tampoc la protesta i la reivindicació soles serveixen per a resoldre els problemes ni, encara menys, per a l'educació del sentit de la responsabilitat. És qüestió d'equilibri. M'atreveixo, tanmateix, a apuntar una hipòtesi: si la manca de sentit reivindicatiu era una omisió greu en el marc d'una política autoritària o dictatorial, en una situació democràtica és més greu encara restar en l'adolescència de la protesta. No hi ha democràcia sense una societat viva que en sigui el subjecte. L'estil creatiu i pràctic davant els problemes té un lloc important avui i el tindrà en el futur, com a forma d'acció àgil i imaginativa en una

Una residència d'avis, per exemple

J. CARRERA FLANAS

societat que posa en crisi algunes formes més ideologitzades de compromís. Cal que les comunitats cristianes treballin a fons aquesta dimensió de la caritat.

Ara bé, si la iniciativa i la gestió d'aquesta residència han estat d'una colla de cristians, no ha donat, tanmateix, com a resultat, una "obra" de l'Església sinó que ha desembocat en la creació d'una institució —concretament, una fundació— civil. També això té la seva filosofia. No és que no calguin serveis institucionalitzats eclesials. Però han de ser sempre escola, imatge, testimoni i llar d'una vida que es projecta enfora. Han de potenciar una missió que tindrà lloc, naturalment, a través de la presència dels cristians en la vida civil. És important —i avui no tan difícil— trobar la complementarietat i la mútua correcció d'aquests dos vessants que, contraposats, porten a una polèmica estèril.

Un altre aspecte fonamental d'aquesta residència és que ha estat finançada, en una part substancial, per l'administració pública. També en aquest punt es donen criteris contraposats. Hi ha qui voldria que tots els serveis socials fossin promoguts, realitzats i gestionats pels poders pú-

blics... Però això no s'adiu amb els qui propugnem la sobirania de la persona: l'Estat és per a nosaltres, no pas nosaltres per a l'Estat. Cal posar tan enllà com sigui possible la frontera de la burocratització, en un cert grau, dissortadament, inevitable. Altres —no gaires— serien partidaris d'una privatització a ultrança dels serveis, que els faria cars i, per tant, no socials i, pràcticament, inviables. Avui la nostra societat va trobant formes mixtes, de molta eficàcia. El diner que esdevé això que en diem públic, continua rajant de la font de la societat plural i és sota el control d'aquesta que la serveix com cal i, d'escriu, guanya rendibilitat. La contribució de la iniciativa cristiana en l'establiment d'aquesta tercera via —que ha assolit èxits tan importants com el de les escoles concertades— ha estat evident.

Finalment, encara una altra qüestió interessant. Els promotors d'aquesta residència han hagut d'establir una col·laboració amb dues administracions, la nacional de Catalunya i la municipal, que, a més de cobrir àmbits diferents, també mantenen orientacions polítiques diverses. Pel que fa a l'administració autonòmica, avui partidària de les formes mixtes esmentades, no hi ha hagut més problemes que els naturals en una obra complexa. En canvi, pel que fa a la municipal, partidària que tot el diner públic per a serveis socials a la ciutat sigui canalitzat a través de l'Ajuntament, s'han produït algunes situacions conflictives, sobretot a l'hora d'obtenir la llicència d'obres... Ara bé, també aquest diàleg, encara que difícil, ha resultat positiu. Al capdavall s'ha arribat a una col·laboració i l'acceptació recíproca de punts de vista de l'altre a benefici dels ciutadans per als quals és la residència. El treball compartit entre persones diverses, el discerniment entre polítiques i entre allò que és política variable i administració permanent... són també elements educatius importants.

CATALUNYA

Donatiu de 200 milions per a la recuperació del circ romà de Tarragona

Un total de 200 milions de pessetes de subvenció concedirà l'empresa Repsol Petrolis (abans denominada Empetrol) a l'Ajuntament de Tarragona per a les obres de recuperació i consolidació de la capçalera del circ romà de Tarragona.

Així ho anuncià el batlle de la ciutat, Josep Maria Recasens, als components de la comissió de govern en la seva última reunió. Segons el batlle, hi havia una interferència per part de la Generalitat, que volia que els diners ingressessin en un principi a les seves arques per fer-ho revertir posteriorment a l'Ajuntament de Tarragona, en funció del conveni subscrit al seu dia per la Generalitat, Diputació i Ajuntament de Tarragona.

En aquests moments, l'arquitecte italià Andrea Bruno redacta el projecte sobre la recuperació del circ i l'amfiteatre romà de Tarragona. Aquest projecte podria ser presentat públicament a finals de desembre o principis de l'any vinent. La importància de l'obra fa que tingui un cost de prop de 4.000 milions de pessetes, ja que, entre d'altres coses, inclou la demolició d'algunes vivendes. Per això l'Ajuntament, conscient de l'import econòmic que representa, ha sol·licitat ajuda econòmica a les empreses petroquímiques.

S'inaugura a Barcelona l'"Eurofinestreta"

El Comissari de les Comunitats Europees, Abel Matutes, va convocar un concurs per crear les popularment anomenades "Eurofinestretes" encara que el nom oficial és Centre Europeu d'Informació Empresarial, per obrir quatre centres a l'Estat espanyol situats a Barcelona, Madrid, Sevilla i Bilbao. La plaça de Barcelona, a la qual s'hi van presentar la PIMEC la Cambra de Comerç, Indústria i

Navegació, i la candidatura formada per CIDEM i Foment de Treball Nacional, fou guanyada per aquesta darrera. L'Eurofinestreta és, en conjunt, un instrument d'informació comunitària i de diàleg entre les PIMEC i la Comissió europea.

L'Eurofinestreta destinarà els seus serveis de forma prioritària, a les empreses que tinguin menys de cinc-cents assalariats, i també desenvoluparà informació i sensibilització per a la creació de noves empreses. Finalment assistirà les empreses en les seves gestions i farà el seguiment del dossier corresponent a Brussel·les.

Problemes amb els repetidors de televisió a Vaqueira

Els responsables de Televisió Espanyola cerquen una solució per ubicar el reemissor de Cap de Vaqueira, ja que l'últim lloc previst coincideix amb una zona on l'estació d'esquí Vaqueira Beret té el projecte de construir un telecadira. L'esmentada estació ha sol·licitat que rectificqués la ubicació d'aquest reemissor.

Inicialment el reemissor estava previst que s'aixequés junt al que té TV3, requisit imposat per la Diputació de Lleida per a poder participar en el seu finançament, però l'última setmana Televisió Espanyola comunicà al Consell Comarcal la intenció de desplaçar el reemissor uns 60 metres amb l'excusa que d'aquesta manera es disposaria d'un millor senyal.

La pròxima setmana se celebrarà una reunió en la qual es plantejarà la possibilitat de col·locar a major altura l'antena, conservant el projecte de casetes adossades per causar una menor interferència en el paisatge.

La Caixa de Pensions en el sisè lloc del ranking mundial

La Caixa de Pensions es va convertir en la sisena caixa d'estalvis del món en volum de dipòsits l'any 1986, segons publica Euromoney en el suplement de setembre. L'entitat que l'any 1985 ocupava el vuitè lloc del ranking mundial amb un volum de 8.657 milions de dòlars aconseguí la xi-

fra de 12.276 milions de dòlars a finals del passat any. Les altres dues grans caixes espanyoles, Cajamadrid i Caixa de Barcelona es troben situades, en d'altres llocs 15 i 44 de l'esmentada classificació.

L'any 1986, la primera caixa del món per dipòsit era la Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde (Itàlia), que repetia el lideratge del 1985; en segona posició se situa, igual que l'any anterior, la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite (Bèlgica), seguida de Zürcher Kantonalbank i la Nederlandse Spaarbankboard (Holanda).

La Caixa de Pensions assolí l'any 1986 uns beneficis nets de 13.046 milions de pessetes, import que destinà, junt amb d'altres 13.000 milions de reserves, a cobrir la dotació del fons de pensions d'empleats.

ESPANYA

El president aragonès denuncia la involució autonòmica

El president del govern aragonès, Hipólito Gómez de las Rocas, assegurà que "en el panorama polític espanyol hi ha indicis d'involució autonòmica molts significatius. De las Rocas, que pronuncià una conferència en el Club Segle XXI, es va mostrar "incòmode" davant el que definí com a "viratge conservador del Govern central pel que fa al desenvolupament autonòmic".

"Ens preocupa aquesta involució autonòmica que cada vegada resulta més ostensible de la política del Govern central", digué el president aragonès. "O el Govern promou la reforma de la nostra carta Magna o la compleix, sense que sigui lícit emparar un simulacre d'autonomies, que és el que avui representa la que hi ha en moltes de les nostres comunitats", subratllà. "Està contribuint el poder central —es va preguntar en veu alta— que siguin efectius els poders autonòmics, o els està esterilitzant?".

El polític aragonès criticà també el model de finançament autonòmic que en la seva opinió, ha de ser "urgentment modificat i

"refusa les crítiques que es realitzen al malversament de les comunitats autònomes." La participació del conjunt de les regions de règim comú en els Pressupostos Generals de l'Estat no sobrepassa el 10 per cent dels ingressos", argumentà.

Detenen el batlle i vuit regidors d'Alharín per intentar impedir la construcció d'una presó

Antonio Vega, batlle de la localitat malaguenya de Alharín de la Torre, vuit regidors i sis veïns foren detinguts per la Guàrdia Civil durant una manifestació contra la construcció de la presó provincial en el terme del poble.

Els incidents es varen produir en carregar la Benemèrita contra el mig miler de manifestants que pretenien irrompre en el terreny de les obres, que segons el batlle, els manca la llicència municipal. El batlle traspassà el cordó de guàrdies que protegien la finca "la Moraga" des del matí i sol·licità al capataç de les obres que es paralitzessin. En no accedir al requeriment, els veïns trencaren el cordó policial.

Durant els incidents, la Guàrdia Civil realitzà diverses càrregues a més a més de les quinze detencions esmentades.

MÓN

Un tifó deixa mig milió de filipins sense casa

El tifó Nina, que va afectar les illes Filipines, va deixar darrera seu més de 200 morts, un elevat nombre de desapareguts i més de mig milió de persones sense casa. Les zones més perjudicades van ser l'illa de Luzón, al nord-est del país, i la regió central de les Filipines. Manila, la capital, i d'altres ciutats es trobaven incomunicades, sense electricitat ni telèfon, i l'activitat hi va estar completament paralitzada. Almenys tres vaixells havien embarrancat i no es sabia res de la tripulació.

S'ha dissolt el grup parlamentari europeu del CDS

El grup del Parlament Europeu, Coordinació Tècnica i Defensa dels diputats independents, que fa poc temps es va crear, s'ha dissolt. Estava format principalment pels eurodiputats del CDS, a més a més dels radicals italians, el partit de l'actriu pornogràfica Ciciolina i d'altres flamencs. El president era Eduard Punset, antic ministre espanyol de relacions amb Europa quan Suárez presidia el Govern, el qual havia rebut dures crítiques per haver creat el grup amb diputats d'ideologies tan heterogènies.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

PARLAR DE DÉU DES DEL SOFRIMENT DE L'INNOCENT Una reflexió sobre el llibre de Job.

GUSTAVO GUTIÉRREZ

Solament si sabem callar i ens comprometem amb el sofriment dels pobres, podrem parlar de llur esperança. Solament si prenem seriosament el dolor de la humanitat, el sofriment de l'innocent, i vivim il·luminats per la llum pasqual, el misteri de la creu enmig d'aquesta realitat,

farem possible que la nostra teologia no sigui "un discurs buit" (Job 16,3).

Col·lecció ELS DAUS nº 88. - 208 pàgs.

L'EVANGELI DE CADA DIUMENGE I ELS INFANTS. CICLE B.

FREDERIC BASSÓ

Aquest llibre no va dirigit directament als infants, sinó als adults que es proposen ajudar els infants a copsar el missatge del text evangèlic de la missa de cada diumenge. Pensem especialment en els pares que preparen amb els fills petits la missa dominical. Pensem en tots els catequistes que, d'alguna manera, volen reflexionar amb els infants el text evangèlic del diumenge.

Aquests esquemeres han estat llargament experimentats per pares i catequistes vinculats al Servei de Catequesi de la Fundació canònica "Formació Cristiana Permanent Mossèn Manuel Bonet".

Col·lecció CATEQUESI nº 14 - 192 pàgs.

L'EVANGELI DE CADA DIUMENGE I ELS INFANTS

FREDERIC BASSÓ

CICLE B

Editorial Claret

Demaneu-los a la vostra llibreria, o a LLIBRERIA CLARET amb aquesta butlleta de comanda:

Us prego que m'envieu contra-reembossament (sense despeses) els llibres següents:

Nom Telèfon

Adreça

Població

Quan les autoritats van a missa

Crec que ens equivoquem quant a l'opinió bastant generalitzada en molts cristians i que expressa el Sr. A. DALMAU i JOVER en el n.º 409 de C.C., de l'assistència d'autoritats no cristianes a les nostres celebracions litúrgiques, per més pintoresques que ens semblin.

Conec el fet concret prou trist dins les celebracions de la Festa Major de la vila on visc, amb la presència d'autoritats no cristianes, quan enmig de la cantada de l'himne al gloriós Sant Patró, ... "que els nostres enemics confon"..., una veu provinent d'una destacada personalitat de la "fraternitat seglar" exclamava: "que així sigui", indicant cap a les esmentades autoritats, abocant així el fel dels fets ocorreguts a l'última contesa política municipal.

Crec que manca més esperit evangèlic, —els qui pensin d'aquesta manera els convido a llegir sant Pau I C 14,22-25. Qui sap si són ocasions que el Senyor es val per noves conversions? Llavors, més aviat crec que som nosaltres que hauríem de tenir més en compte si som prou testimonis de l'amor de Déu i es-

tem a l'altura del que la circumstància requereix, sense encaraments per part de tots i amb la força de la paraula profètica "descoberts els secrets dels seus cors puguin proclamar que DEU és realment enmig nostre".

BENET MIQUEL
terciari franciscà

Val més valorar la Paraula de Déu

Llegint el setmanari del 27 de setembre al 3 d'octubre de 1987, he sentit molta pena, en els temps actuals i en els greus problemes que tenim en la nostra societat sobretot en la família, i encara ens entremetrem amb una cosa de tan poca importància com estar drets o agenollats durant la consagració i elevació de la Missa.

No valdria més valorar l'autèntica fidelitat a la Paraula de Déu?

Si els que estan drets, creuer i posen en pràctica aquell mateix dia, o durant la setmana la paraula de Déu que han sentit, de segur que passaran al davant com els publicans i les dones de mala vida.

Aparentment, els agenollats semblarà que són els que diuen que sí, i poden ser-ho, veig molt bé aquesta reverència, però, els ulls de Déu que penetren al més íntim del nostre cor...

Són també paraules seves: que el bo i el dolent surt de dintre nostre, no, de l'exterior.

MONTserrat CLOTET

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA "Los Cerezos"

A 14 km. de Barcelona en plena natura. Només per a 10 persones, ambient familiar, atenció mèdica permanent, rehabilitació, ideal per a curta i llarga permanència. 3.000 m2 de jardí. Habitacions i instal·lacions màxim confort. Sant Climent de Llobregat Tel. 658 63 65

El papa Joan Pau II clausura solemnement el Sínode en la basílica de Sant Pere de Roma.

Una dotzena d'anècdotes sobre el Sínode

1. INAUGURACIÓ DEL SÍNODE '87

El dijous, 1 d'octubre, s'inaugurava el IX Sínode de Bisbes, centrat en la missió i vocació dels laics en l'Església d'avui. Joan Pau II va celebrar la solemne eucaristia, acompanyat dels 232 bisbes, pares sinodals, a més de 60 laics, anomenats auditors, dels quals 33 són homes i 27 dones. Aquests sínodes de l'època moderna foren creats per Pau VI l'any 1965 i són un òrgan consultiu del Papa que pot tenir una gran influència en la marxa de l'Església.

2. APLAUDIMENT

El primer gran aplaudiment que s'escoltà en l'aula sinodal fou dirigit al cardenal Tomasek, arquebisbe de Praga, que als seus vuitanta-vuit anys és l'únic bisbe de Txecoslovàquia que pogué anar a Roma. Salutad pel president de torn, el cardenal Pironio, dient-li: "Gràcies per haver vingut", va pronunciar un discurs valent i realista sobre la força dels cristians en l'Església del silenci.

El Sínode dels Bisbes sobre els laics s'ha clausurat i els pares sinodals han retornat als seus països. Ara el papa Joan Pau II redactarà un document definitiu tenint en compte les propostes que el Sínode li ha lliurat.

Mentrestant, com a record de la magna assemblea eclesial, hem seleccionat uns fets anecdòtics que han donat color i que ajuden a entendre els distints debats, la tasca de les comissions i el tarannà dels bisbes, sacerdots i laics que assistiren i participaren en el Sínode.

El Papa i tota l'assemblea dempeus varen aplaudir fortament l'ancià cardenal, com una constatació pública i solemne del regreïament de l'Església per tants anys de lluita per la fe.

3. PARÀBOLA DE L'ESCOLÀ COIX

La intervenció del P. Michel Boyle, general dels passionistes, va estar marcada per la història del nen coix: el nen havia assumit bé el seu defecte físic i no havia creat cap problema especial per la seva minusvàlua, fins que un dia va decidir de ser escolà. Llavors vingueren els problemes. El rector

de la parròquia no el va admetre perquè coixejava. La referència era per a la integració dels minusvàlids en l'Església ja que sumen una cinquena part de la població mundial.

4. LES DONES SÓN MAJORIA

"Als EUA més del 60% dels fidels participants en l'eucaristia són dones", afirmà l'arquebisbe de Saint Louis. A les Antilles, el percentatge de dones arriba al 70%. I el cardenal de Venècia digué: "La major part de l'Església són dones; la major part dels nostres catequistes són dones; dels nostres apòstols, també ho són. Què esperem, doncs, perquè participin en els decisions pastorals i de govern?"

Els bisbes del Canadà són els que van per davant en tota l'Església en la promoció eclesial de la dona. Per boca del seu representant, el bisbe Guy Hamelin, afirmaren que els arguments usats fins ara per a limitar l'ordenació solament als homes resulten poc convincents, sobretot per al jovent. Suggereixen que en les diòcesis es constitueixin grups que aprofundeixin en el problema.

Acabà dient: "La plena participació de la dona no és una exigència nova. És la intuïció del Gènesi. No hi ha humanitat, segons el cor de Déu, sense aliança entre home i dona." Altrament, respecte a això, l'irlandès cardenal O'Fiaich digué que la dona ha estat, des de segles, el rostre més misericordiós, amigable i humà de la religió, i que són indispensables per a transmetre la fe a les noves generacions.

5. CONTRA LA SIDA

Mons. Arrieta, bisbe de San José de Costa Rica, introduïa en l'aula sinodal un nou camp d'apostolat: la lluita contra la SIDA i la droga amb els seus tràfics. "Busquem voluntaris —afirmà— que se santifiquin curant els malalts de la SIDA", com en altres temps ja es féu amb els leprosos.

6. EUROPA S'ISLAMITZA

La intervenció del bisbe de Ravenna, Ersilio Tonini, es caracteritzà per la greu advertència que Europa s'està tornant islàmica. Digué que és una espècie de recon-

questa al revés, i que a causa de la caiguda de la natalitat i la forta immigració que es produeix actualment en tot Europa, alguns estudiosos preveuen que per a l'any 2050 hi haurà a la Rep. Federal Alemanya deu milions d'alemanys i cinquanta milions d'afroasiàtics. En realitat, digué, és un greu problema per a la societat, perquè suposa un canvi de civilització per a tot el continent europeu.

7. L'AFIRMACIÓ QUE EL SACERDOCI FEMENÍ ÉS IMPOSSIBLE PER CAUSA DEL PECAT ORIGINAL ÉS FALSA

Una frase del text final, transmesa per una agència de premsa francesa, va ser mal traduïda per alguns mitjans informatius de casa nostra, cosa que va causar alarma i escàndol en algunes persones que ho van sentir per ràdio o televisió. Segons aquesta traducció, les dones no podrien ser capellans perquè amb el pecat original una dona va trencar la perfecció del pla de Déu. El text, però, deïa una cosa ben diferent i plenament teològica: "Les discriminacions que encara avui pateix la dona són una conseqüència del pecat, que ha trencat la perfecció del pla de Déu."

8. ELS AUDITORS SEGLARS PROTESTEN

El text de les proposicions que

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert - entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

calia estudiar i perfilar-se abans de la seva votació definitiva fou lliurat als bisbes, però no els auditors seglars. Això feu pensar en certa falta de confiança en els laics, precisament en un Sínode que tracta sobre ells. Un auditor seglar s'aixecà durant una de les sessions i protestà públicament en nom dels seus companys, demanant a la vegada que els fos lliurat el text de les proposicions distribuïdes només als bisbes. Tota l'assemblea va aplaudir a l'auditor seglar. El silenci informatiu sembla, doncs, que no era pas del gust dels pares sinodals.

9. 600 PÀGINES DE TEXT

Més de 200 pares sinodals han pres la paraula en l'assemblea del Sínode dels Bisbes sobre els laics. Els textos d'aquestes intervencions representen un volum d'unes 600 pàgines. Els testimonis dels pares sinodals, provinents de totes les parts del món, han posat de manifest la vitalitat i les inquietuds de l'Església en els racons més amagats del planeta.

10. PORTA OBERTA AL DIACONAT FEMENÍ

"Per raó de la igualtat fonamental dels deixebles de Crist —diu una proposició sinodal—, tots els oficis i encàrrecs en l'Església, llevat dels ministeris que requereixen potestat d'orde, han de ser oberts als homes i a les dones, tenint en compte la sensibilitat local".

Malgrat, però, que el text del document del Sínode nega que el sagrament de l'ordenació pugui ser conferit a les dones, deixa una porta pel que fa al diaconat femení. Els bisbes demanen que els especialistes estudiïn "sota l'aspecte històric, teològic, pastoral i ecumènic l'accés al ministeri de diaconesses".

11. PRESUMPTA ATEMPTAT

En acabar-se la celebració solemne de l'Eucaristia a la basílica de Sant Pere de Roma, presidida pel Papa, un crit d'esgarripança es féu sentir. Un enginyer nordamericà, de conviccions antinuclears, Thomas Kyrán Siemers, havia saltat la barrera del passadís central del temple amb l'intent d'apropar-se al Sant Pare. Immediatament fou bloquejat pels serveis de vigilància i tret fora de la basílica.

12. FRATERAL COMIAT

El dia 30 d'octubre al matí, els pares sinodals, després de la celebració de l'Eucaristia, compartiren tots al migdia un dinar amb el Papa: cardenals, arquebisbes, bisbes, preveres, religiosos, religioses i fidels laics, homes i dones, es reuniren a la taula amb Joan Pau II. Després de dinar, hi hagué cants i salutacions. El Sant Pare els parlà espontàniament una bona estona, exposant les seves impressions sobre la magna assemblea. Fou un comiat fraternal: un moment inoblidable d'intensa comunió.

Els pares sinodals s'acomiaden del Papa

En el "hall" de la Sala de les Audiències "Pau VI", sobre la qual es troba "L'Aula sinodal", la tarda del 29 d'octubre, després de la sessió conclusiva, tingué lloc la salutació del Papa als pares sinodals i a les persones que participaren a l'assemblea. Foren passant tots, un per un. En la foto hi ha conversant amb el Sant Pare el cardenal Aloisio Lorscheider, o.f.m., arquebisbe de Fortaleza (Brasil). Són a la fila els cardenals Paul Poupard, President del Secretariat per als no creients; Carlo Maria Martini, s.j. arquebisbe de Milà (Itàlia); Paul Agustin Mayer, o.s.b. Prefecte de la Congregació per als Sagraments i de la Congregació per al Culte Diví i Ugo Poletti Vicari General del Papa per a la ciutat de Roma. En primer pla, després haver saludat Joan Pau II, el cardenal Rosalio José Castillo Lara, s.d.b., President de la Pontificia Comissió per a la Interpretació autèntica del Codi de Dret Catònic, es disposa a rebre la Bíblia, regal del Papa, que lliura el Secretari General del Sínode, arquebisbe monsenyor Jan P. Schotte, c.i.c.m.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroseix la solitud i dóna el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

P. IGNASI GAZO S.I. KARUNA-NIKETAN BALASINOR-KAIRA 388255 - INDIA	10.500.- Ptes.
M. DOLORS MASDEU B.P. 99 KRIBI CAMERUN	10.500.- Ptes.
GNA. MONTSERRAT ICART Carrera 68, n.º 36 - 49 sur BARRIO CARVAJAL BOGOTA D.E. COLOMBIA	9.750.- Ptes.
FELIP AMENOS Parròquia Ntra. Sra. M. Carmelo Av. Amèrica, LAS ROSADAS Ap. 104 40122 CARACAS VENEZUELA	9.750.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms.....
 Direcció.....Tel.....
 Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto
 gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització
Domiciliació: Banc/Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població.....Província.....
 Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.
 Població:.....Data.....
 Signatura:
"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

BARCELONA

Centre Cristià dels Universitaris.— El dimecres, dia 9 de desembre, a les 8 del vespre, se celebrarà la conferència: "Integrisme en l'Església" a càrrec d'en Casimir Martí. CCU, c/ Villarroel, 81. Tel. 323 33 68.

Monestir Cistercenc de Santa Maria de Valldonzella.— El dia 4 de novembre, en el Monestir Cistercenc de Valldonzella, on se celebrava el 750 aniversari de la fundació de la comunitat, hi hagué elecció de nova Abadesa. La comunitat monàstica elegí per Abadesa, la Germana Felicitat González, i amb goig i esperança us ho comunica i invita a la cerimònia de la benedicció abacial, que serà conferida per l'Emm. i Rvdm. Mons. Narcís Jubany, Cardenal-Arquebisbe, el dia 12 de desembre, a les 7 de la tarda, durant la celebració de l'Eucaristia. C/ Cister, 43. Barcelona.

Centre d'Estudis "Cristianisme i Justícia".— "Mestres Espirituals Bíblics Il·luminadors del Present" (Les comunitats de Pau, Mateu i Joan). Parlarà sobre aquest tema, Xavier Alegre, dins del cicle de conferències "Pragmatisme postmodern o solidaritat?" Dijous, 10 de desembre, a "Cristianisme i Justícia", c/ Llúria, 13, de 7'30 a 9'30. Informació: Tel. 317 23 38.

Pregària per l'Abolició de la

Tortura.— A.C.A.T. (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura) us invita a una hora de PREGÀRIA amb aquesta finalitat, a l'església del monestir de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona (c/ Angli, 55 - Sarrià), divendres, dia 11 de desembre, a dos quarts de nou del vespre.

Vuitenes Jornades Interdisciplinàries. "TROBADA AMB AMÈRICA".— Organitza Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral. BARCELONA, dies 10, 11 i 12. Lloc: Sala d'Actes de la Mútua General de Seguros, c/ Entença, 325 (cantonada Diagonal). Per a més informació: c/ Llúria, 86, 1er. 2a. Tels. 258 63 91/207 01 54 - 08009 Barcelona.

Pelegrinatge sacerdotal al Santuari del Cor de Maria, de Barcelona.— El dia 14 de desembre, dilluns, vivint la presència de l'Any Marià, hi haurà aquest pelegrinatge de sacerdots. A les 11'30, meditació i pregària. A les 12'50, Eucaristia presidida pel Dr. Ramon Daumal, concelebrant amb els preveres que s'hi afegeixin. A les 2, dinar de germanor i convivència. A les 4'30, cant de Vespres a la Mare de Déu. Hi són convidats i pregats per la seva assistència tots els sacerdots que vulguin participar-hi. Vol ser un testimoniatge sacerdotal d'aquest Any Marià.

Fraternitat de l'Oratori de Sant Felip Neri, de Barcelona.— Us convidem a participar activament a l'ofici

solemne de VESPRES D'ADVENT que cantarem a l'Oratori els quatre diumenges que indiquem i el dia de la Puríssima. Dies: 6, 8, 13 i 20 de desembre. Tots els dies a les 7 de la tarda, a l'església. La música i els cants aniran a càrrec del Mestres Joan Aragonès i, l'Escola de Pregària, tan pròpia de l'Oratori, serà compartida fraternalment pels participants.

Solemnitat de la Immaculada Concepció a la Catedral.— El dimarts, dia 8 de desembre, Solemnitat de la Immaculada Concepció, a les 11 del matí, el Sr. Cardenal-Arquebisbe celebrarà l'Eucaristia a la Seu de Barcelona; acabada la qual es traslladarà amb el Capítol catedralici a la Capella on la imatge de la Verge Santíssima porta a les mans les claus de la Ciutat, en memòria del vot que el Municipi de Barcelona féu com a reconeixement de la gràcia de veure's alliberada la Ciutat, del flagell de la pesta l'any 1651. Aquí s'hi farà una pregària i s'hi cantarà una Salve. L'Escolania de la Santa Creu alternarà el cant amb el poble durant tota la celebració. El Capítol Catedral invita a tots els fidels a participar-hi.

Moviment Cristià de Mestres.— La propera Trobada serà el dia 12 de desembre a 2/4 d'onze del matí, al c/ Llúria, 7, 1er. El tema de reflexió serà: "LA VERGE D'ADVENT", a càrrec de Mn. Carles Soler. - Informació del II Congrés de professors. Per més infor-

mació: Montserrat Sardà. Tel.: 253 44 99.

Centre Cristià dels Universitaris.— El divendres, 11 de desembre, a les 9 del vespre, tindrà lloc una altra sessió de Vídeo-Fòrum, amb el títol: "TELEFONO ROJO, VOLAMOS HACIA MOSCÚ". Una visió divertida de la política i mentalitat nord-americana amb la presència de Peter Sellers en un triple paper, dins el cicle: "Cinema i ideologia: cinema d'anàlisi política". **Plegària.**— El diumenge, 13 de desembre, a 2/4 de 12, ens trobarem amb les Carmelites del Monestir de l'Encarnació, c/ Panamà, 12, per compartir amb elles la pregària.

Recés d'Advent i Eucaristia.— Dirigit per Mn. Carles Soler i Perdigué, dimecres, dia 16, a les 5'30 en punt de la tarda, en el local del Moviment de Dones d'Acció Catòlica, c/ Llúria, 7, 1er. És obert a tothom.

Unió Eucarística reparadora (Obra Sagraris Calvaris).— El diumenge, 13 de desembre, es reuneix la UNER en convivència presidida per l'Assessor diocesà mossèn F. Sala. **Horari:** 10'30 del matí a 4'30 de la tarda. **Lloc:** "Casa de Natzaret", c/ Verge de la Salut, 26, Barcelona. **Tel.:** 213 01 82. Acabada la celebració de l'Eucaristia es projectarà una pel·lícula sobre la Verge Maria. Per quedar-se a dinar, es prega que s'avisí amb el temps corresponent. Po-

den assistir-hi totes les persones que desitgin aprofundir en el coneixement i amor a l'Eucaristia, encara que no pertanyin a l'Obra.

GIRONA

Trobada de Joves a Montserrat.— Els joves de Cursets de Cristiandat organitzen una TROBADA-RECÉS a Montserrat, del 18 al 20 de desembre, amb Mn. Jordi Carrera. Tothom hi és invitat. Per a més informació podeu trucar als tels.: (972) 57 17 58, o el (93) 762 45 17. Jove, anima't a venir a veure la Mare. Ella et donarà Jesús, i amb Ell la felicitat.

TARRAGONA

VISQUEM L'ADVENT AMB MARIA.— Els dies 9 i 10 de desembre, a les 19'30, i a l'església de la Mare de Déu del Carme (PP. Carmelites), tindrà lloc un cicle de conferències, per tal de fer-nos viure amb més intensitat l'Advent de l'Any Marià. **Dimecres, dia 9:** "Maria en el camí del cristià", pel P. Marià Rosanes ocd. **Dijous, 10:** "L'Ave Maria, una oració exigent", pel P. Àngel Briñas, ocd. **Divendres, 11:** "Vigília de pregària per les vocacions carmelitanes", pel P. Gabriel Isal ocd. **Diumenge, 13:** "JORNADA PRO VOCACIONS CARMELITANES". Per més informació: PP. Carmelites, c/ de l'Assalt, 11. Tel.: 23 73 12. Tarragona.

AVÍS IMPORTANT

A TOTES LES PARRÒQUIES I LLOCS DE CULTE

Com cada any, Catalunya Cristiana editarà un número extraordinari amb motiu de les festes nadalenques amb coberta a tot color. Aquest serà el 430 corresponent als dies 20 al 26 de desembre.

Preguem a totes les parròquies i llocs de culte que desitgin rebre quantitats superiors a les habituals d'aquest número, que ens ho notifiquin per carta o bé telefònicament abans del proper dia 9 de desembre, ja que aquest dia es farà el tiratge de la coberta i, per tant, ens seria del tot impossible atendre peticions posteriors.

La Direcció

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ES BUSCA Sra. de confiança per tenir cura d'anciana tardes 4.30 a 9.30. Envieu referències a Jesús Bosch. Joan Güell 154 esc. A. 2n. 2º 08014 Barcelona. T. 322 64 07 de 10 a 12.

TAXISTA fadrà 40 anys desitja conèixer fadrina no fumadora fins matrimonials. Tel. 410 01 66.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

SOLTER 43 anys desitja conèixer senyoreta. Fins matrimonials. Tel. 422 48 48.

CORRESPONDÈNCIA amb nois i noies 21-24 anys desitja Montserrat Marcè - Apartat 908. Tarragona.

CASA DE pagès i granja: A 4 Km. de Gironella, es traspasa i lloga, tel., aigua. Preu un milió. Molt interessant per a caps de setmana, per família nombrosa o grups. Es pot habilitar per granja de 2.000 conills. Raó tel.: 785 22 91.

BUTAQUES DE TEATRE, de fusta natural, envernissada en bon estat de conservació. Preu a convenir. Truqueu els telèfons. 357 70 16 de 9 a 15 hores, 357 40 39 de 15 a 17 hores, 427 73 27 de 18 a 21 hores.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

DELEGACIÓ DIOCESANA DE PASTORAL DE JOVENTUT
ARQUEBISBAT DE BARCELONA

**EL CAMÍ QUE FEU JESÚS,
L'HE DE FER JO
AMB TOTS VOSALTRES**

GRUPS DE POSTCONFIRMACIÓ

Antoni M. Serramona, c.o. Delegat.
Guia per a les reunions de grup.
Edició experimental. Curs 1987-88.

CPm CENTRE DE PREPARACIÓ AL MATRIMONI
València, 244 Telèfon 215 68 65 -
08007 BARCELONA

DIÀLEGS PER A PROMESOS

Barcelona Centre
Desembre 30-3-10-14-17
Parròquia dels Àngels. Tel.: 215 27 30. Dilluns i dijous de 21,30 a 24 hores.
Desembre 3-9-10-11
Parròquia Mare de Déu del Pilar. Tel.: 230 95 88. Dimarts, dimecres i dijous de 21,30 a 24 h.
Arxiprestat Sant Gervasi
Novembre-Desembre 26-30-3-10-14-17
Residència Reparadores. Tel.: 211 63 87. Dilluns i dijous de 22 a 24 hores.
Guinardó Horta
Desembre 4-5-11-12
Parròquia Santa Teresa de Jesús. Tel.: 22 45 92. Divendres i dissabtes de 21,30 a 23,30 h.
Cornellà
Desembre 6-9-13
Parròquia Sant Miquel. Tel.: 376 53 56. Diumenges a les 12 del migdia. Dimecres a les 10 del vespre.
Desembre 14-16-18
Parròquia Santa Maria. Tel.: 377 02 80. Dilluns, dimecres i divendres a les 9 del vespre.
Desembre 16-18-20
Parròquia Verge del Pilar. Tel.: 376 02 48. Dilluns, dimecres i divendres a les 9 del vespre.
Terrassa
Desembre 15-14-16
Parròquia Sant Josep. Tel.: 785 44 95. Dilluns, dimarts i dimecres a les 21 h.
Granollers
Desembre 14-15-16-17-18
Parròquia Sant Esteve. Tel.: 870 03 24. Sala Pax. De dilluns a divendres a les 10 del vespre.
Montserrat - Monestir
Desembre 6 diumenge
Per a les parelles que es casen a Montserrat. De 10 a 18 hores.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2on. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

-----	100 pts.
-----	200 pts.
-----	300 pts.
-----	400 pts.
-----	500 pts.
-----	600 pts.
-----	700 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Ajunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 244. 2on. 08007 - BARCELONA

URGELL

Proposen una trobada de Caps d'Estat europeus destinada plenament a la qüestió

Un grup d'Assís porta a Andorra un missatge de Pau

ANDORRA LA VELLA.— Representants del Centre Internacional per la Pau entre els Pobles, procedents d'Assís, els propers dies 4 i 5 de novembre van lliurar a monsenyor Martí, Bisbe d'Urgell i Cò-Príncep d'Andorra, i a les Autoritats del Principat un missatge sobre la pau en el qual demanen als caps d'estat i als representants dels pobles d'Europa que proposin "una trobada especial de tots els caps d'estat, plenament dedicada a la pau".

Els missatgers de la pau, el dia 3 de novembre, van participar en l'Eucaristia que se celebrà en la catedral de la Seu d'Urgell amb motiu de la festivitat de Sant Ermengol. En l'homilia el celebrant recordà que el Sant va ser un home compromès amb el seu temps i avui el gran compromís és la Pau. L'endemà el grup d'Assís, a la Casa del Bisbat, lliurà el Missatge de la Pau al Vicari General perquè el fes a mans del Sr. Bisbe. A la tarda, a Santa Maria del Fener d'Andorra la Vella, van participar en una missa per la pau i en un col·loqui sobre el mateix tema.

El dia 5, a la Casa de la Vall, van lliurar el Missatge al Síndic, Cap de Govern i Veguers. Amb el document hi havia un pa elaborat per les Clarisses d'Assís i un ram d'olivera. El Síndic, en un breu parlament, manifestà que havia rebut el Missatge amb molta emoció i recordà que Andorra des dels Pareatges, fa set segles, "no ha tingut cap enfrontament bèl·lic, ha ofert sempre asil i ho vol continuar fent". Evidentment Andorra és un País sense exercit, ni pressupost de defensa. En acabar l'acte hi hagué una roda de premsa.

Pau Vidal, rector d'Andorra la Vella i Arxiprest de les Valls, qua-

lifica així la visita: "una acció franciscana, amb senzillesa però amb molt esperit".

El grup d'Assís, després de visitar el Santuari de Meritxell, continuà el pelegrinatge de la pau cap a Lleida per recordar al món que "la pau és obra de tothom i que ningú no és petit per treballar per la pau".

Monsenyor Cirarda ha visitat el Bisbe d'Urgell

Monsenyor Cirarda, arquebisbe de Pamplona, ha visitat el Bisbe d'Urgell, monsenyor Joan Martí, en la capital de la diòcesi. La visita ha tingut caràcter privat, "d'amic a amic" —ha dit el bisbe Joan—, però l'avinentesa ha pro-

piciat el contacte de l'Arquebisbe de Pamplona amb l'Església d'Urgell.

El dia 13 de novembre, acompanyat del bisbe Joan, monsenyor Cirarda ha visitat les Valls d'Andorra i, com per finestró, ha conegut la realitat eclesial, social i turística del Principat.

El dia 14 monsenyor Cirarda ha dirigit una conferència d'espiritualitat als preveres i religiosos de l'Alt Urgell, Cerdanya i Andorra. També ha fet una escapada a Llivia, població catalana situada en territori francès i amb valors que recorden la seva història. El rector de la parròquia i l'alcalde han acompanyat monsenyor Cirarda a la farmàcia medieval de la població, on al visitant li han estat lliurats uns obsequis, a continuació s'han dirigit a l'església parro-

Els integrants afirmen que "la pau és obra de tothom i que ningú no és petit per treballar per ella"

quial, monument que, entre els seus tresors, custodia el conegut Sant Crist.

La visita de monsenyor Cirarda al Cap de l'Església d'Urgell s'ha d'emmarcar en l'amistat amb el bisbe Joan i l'estreta vinculació d'ambdues personalitats als Mitjans de Comunicació Social. Monsenyor Cirarda, essent titular de la diòcesi de Còrdova, era president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social i actualment és membre de l'esmentat organisme que presideix monsenyor Martí.

A.M.

Un edifici per a minusvàlids bastit a l'ombra de l'església

LA SEU D'URGELL.— El Taller Claror per a deficients psíquics, el dia 26 d'octubre, va ser traslladat al nou edifici que l'Associació pro Subnormals de l'Alt Urgell ha bastit al cap de comarca. Actualment s'hi han instal·lat els serveis de taller i menjador per als joves acollits.

L'obra ha suposat unes despeses de 20 milions de pessetes, i l'Associació ha comptat amb les quotes dels seus 250 socis, les subvencions de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de la parròquia. Els terrenys que ocupa l'edifici han estat donats per una família local a la parròquia de Sant Ot.

Tota aquesta obra ha estat promoguda i s'ha desenvolupat a l'ombra de la parròquia de Sant Ot, el rector de la qual n'ha estat l'ànima. L'Associació va ser creada el 1974 per iniciativa del Consell de Pastoral i el 1975 ja obria una aula a la Casa diocesana d'Acció Catòlica. Cal considerar, doncs, l'obra com un fruit de l'esperit social dels cristians de la ciutat.

ANTONI MIRABET

Pelegrinatges juvenils als santuaris marians del bisbat

LA SEU D'URGELL.— El proper mes de maig els joves cristians de les parròquies del bisbat seran convidats a participar en els diversos pelegrinatges que, amb motiu de l'Any Mairà, s'organitzaran als santuaris de Núria, Meritxell, Castell del Remei, Arboló, Mig Aran i Santa Maria d'Urgell. Aquests actes han estat programats i seran organitzats per la Comissió Diocesana de l'Any Marià i hi seran particularment invitats

els joves que el 1988 rebien el sagrament de la Confirmació.

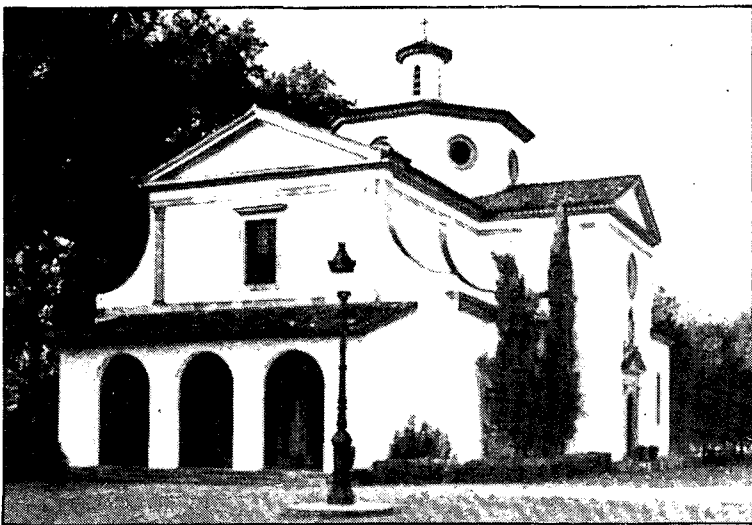
La Comissió ha suggerit també la conveniència d'organitzar recessos espirituals de temàtica mariana en les diverses comarques de la diòcesi. També ha determinat donar un relleu especial al pelegrinatge anual a Lourdes i, a través de les parròquies, vol revifar les pregàries marianes més tradicionals i populars, com el rosari, l'angelus i el mes de Maria.

La Comissió prepara també l'edició d'algunes publicacions que ajudin els cristians a profunditzar en la mariologia i serveixin de guia en les trobades, aplecs i reunions. Cal ressaltar l'edició de l'oració a Maria que ha preparat el Sr. Bisbe que serà publicada en estampes de diferents advocacions marianes de la diòcesi.

Aquestes i altres propostes han estat presentades i aprovades per la Comissió de l'Any Marià en la reunió que celebrà a la Casa del Bisbat el mes d'octubre. L'esmentada Comissió està integrada per Lluís Barbal, Consiliari de l'Hospitalet de Lourdes; Fermí Casal, cap de la Delegació de formació Permanent; Manuel Pal, responsable dels Mitjans de Comunicació Social al Bisbat; Xavier Parés, de la Delegació de Litúrgia; i Ramon Rosell, capellà del Santuari de Nostra Senyora de Meritxell.

Les parròquies de l'Aran també preparen un aplec de tota la Vall al Santuari de Mig Aran pel dia 5 de juny del 1988. Els feligresos de cada poble sortiran de les seves parròquies portant les imatges de la Mare de Déu dels propis "terços" o contrades i acudirán tots a Mig Aran, Santuari marià i lloc de gran relleu històric per a la Vall.

A.M.

El santuari de la Verge del Remei serà centre de pelegrinatges juvenils durant l'Any Marià.

NOVETAT!

¡Un bon regal per Nadal i Reis!

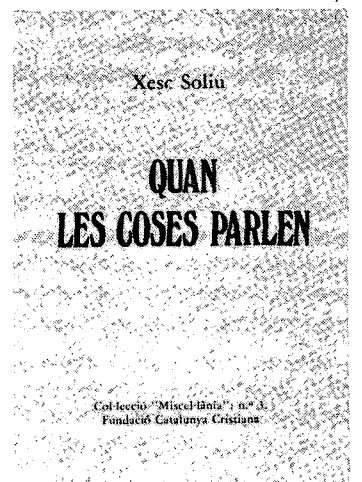
"QUAN LES COSES PARLEN"

de Xesc Soliu

"N'hi ha prou amb un petit esforç per apropar-se al misteri: a la veritat de la realitat. No acontentar-se amb la closca o la pellofa: voler assaborir el fruit. De fet, moltes coses són autèntics memorials d'interiors èxodes, d'amors fidels, de petites batalles... llenques del propi jo que, al cor de totes les històries personals, romanen sempre vives, i vinculades a les coses.."

(De la presentació del llibre. Xesc Soliu)

Del mateix autor: "El seny d'un poble" (2.ª edició)
Edita: Fundació Catalunya Cristiana.
Distribueix: Distribuïdora Balmes, c/. Duran i Bas, 11.
 Tel.: 317 94 43. 08002 Barcelona.

Els franciscans han commemorat el 50è aniversari de la mort de 51 religiosos

BARCELONA.— Els franciscans de Catalunya han commemorat recentment amb diversos actes del cinquantè aniversari dels seus 53 religiosos que moriren màrtirs en la revolta civil del 1936-39.

“Que els nostres framenors no fossin assassinats per motius polítics sinó pel fet de ser religiosos, no amagant mai aquesta condició, afavoreix el procés de la seva possible beatificació i canonització”, declarà el pare Joan Folguera, Postulador General de l'ordre, en una conferència que donà amb motiu d'aquest cinquantenari. Afegí que aquests processos canònics no necessitaven miracles, donat que el martiri provat i comprovat és ja un signe i garantia evident de santedat.

Amb motiu d'aquesta efemèride s'ha editat un llibret, “Testimonis de la fe”, en el qual es recull els noms i cognoms de tots els servents de Déu, així com les dades més importants de la seva vida i el dia i lloc del seu martiri. Com a pròleg hi va un text antic de les fonts franciscanes on es narra el martiri de cinc deixebles de sant Francesc d'Assís en terres de moreria, vivint encara el sant fundador. Quan sant Francesc s'assabentà del fet, exclamà: “Ara sí que puc dir què tinc veritablement cinc frares menors”.

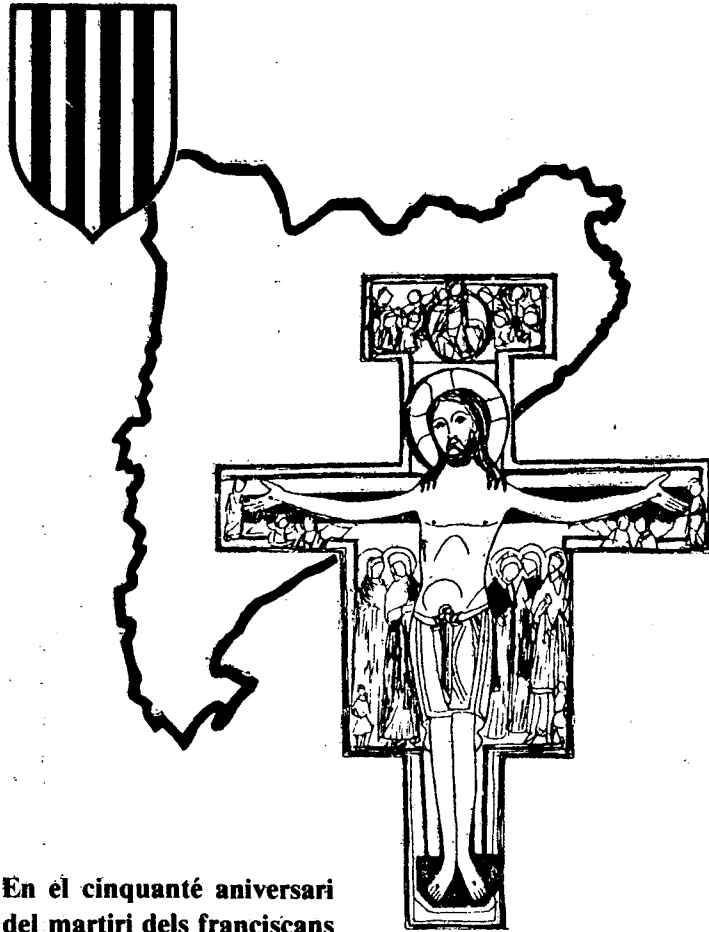
El llibret va exornat amb passatges bíblics i literaris, així com d'unes pulcres il·lustracions a ploma del pare Serafi Vicent. Vegi's aquests versos, per exemple, de Verdager:

Oh víctimes, oh màrtirs d'aqueix
[immens Calvari,
Aquell us l'ha endolcida la vostra mort
[cruel,
Aquell us té en los braços, que al món
[baixa a cercar-hi
la palma del martiri que no trobava al cel!

Tot el fulletó respira fe, heroïtat, amor i perdó sincer, sense el qual perdó no es podria parlar de santedat genuïna.

FRANCESC GAMISSANS

Testimonis de la fe

En el cinquantè aniversari del martiri dels franciscans de Catalunya.

1936 - 1939.

Centre de Formació Cristiana a la zona del Llobregat

BERGA.— Sota aquell títol el dia 20 d'octubre va començar de funcionar aquest nou servei de l'Església, semblant a l'Escola de Teologia de Tàrraga que aquest any ja és al tercer curs.

El centre radica a Berga, però es projecta a tota la zona del Llobregat. Respon a una necessitat llargament sentida i a una petició reiteradament manifestada a partir, sobretot, de l'estudi-reflexió “Vers el Consell Diocesà” portat a terme darrerament. Els principals destinataris d'aquesta iniciativa són els catequistes, els mestres cristians, els professors de religió, els pares i mares de família i també sacerdots i els religiosos/es, és a dir, tot cristià que senti la necessitat de posar al dia la seva fe.

Les classes s'impartiran durant tres cursos i comprendran tres blocs temàtics: Bíblia, teologia i moral evangèlica. Cada un d'aquests blocs tindrà set sessions de dues hores setmanals (de 9 a 11 del vespre), cada dimarts. El Consell Directiu el formen: Responsable, Mn. Xavier Claramunt; cap d'estudis, Mn. Antoni Quesada i secretària, Gna. Bernarda Homs. Els professors del primer curs seran: Mn. Fermí Casal, de la Seu d'Urgell; Mn. Josep Castanyé, de Manresa, i Mn. Jesús Huguet, de Solsona. L'adreça del centre és la següent: Col·legi de les Germanes Carmelites. C/. Cervantes, s/n. Tel. 821 01 86 - Berga. Déu vulgui que s'hi inscrivin molts alumnes i que aquests n'obtinguin un fruit ben abundant.

Quin tema hi pot haver més profundament educatiu que el de la solidaritat? Les persones humanes som essencialment solidàries, ens necessitem les unes a les altres. Però, hi ha tantes formes d'entendre aquesta necessitat, que en el seu nom s'arriben a fer coses absolutament contradictòries. Fa un parell d'anys vaig participar en una taula rodona radiofònica sobre la prostitució, i, en dir jo que em semblava més greu “comprar” el cos d'un altre que “vendre” el propi, perquè en la venda hi sol influir la necessitat de menjar, cosa que no és manifesta en la compra, un dels membres de la taula em va dir que **tot era necessitat**.

Naturalment, per abusar dels altres, necessites els altres; per matar els altres necessites dels altres; per robar els altres els necessites. Aquesta necessitat, però, difícilment la podem assimilar a la

solidaritat. La necessitat que la solidaritat postula sempre va lligada al bé; i no solament al “meu” bé, sinó al bé de tots. Mirada a fons, la necessitat dels altres que la solidaritat comporta es refereix, per sobre de tot, a la “possibilitat de donar-me” que els altres em donen. Necessito els altres perquè em donin les coses que jo no tinc, i ben cert; però sobretot els necessito perquè sense ells jo no podria donar-me, i per consegüent no podria créixer com a persona, ja que la persona creix en la donació generosa.

El món actual és profundament interdependent: tots necessitem els altres perquè ens donin

coses que no tenim. Tanmateix es manifesta molt poc solidari perquè no ens invita a donar-nos als altres i es queda en la reclamació que els altres “ens donin”.

Si l'educació és l'ajuda al creixement personal dels educands, és evident que el camí educatiu ha de portar-los a la generositat de la donació per amor. I sovint aquest camí resulta difícil d'entendre, i per consegüent difícil de seguir.

Quan aquest camí el veiem realitzat en una persona que ens estima, la dificultat resta molt alleugerida. Per això, la tasca educativa no té altra possibilitat que l'amor generós. Si volem educar, hem d'estimar.

Els educadors, però, també som febles; ens cansem, ens deixem arrossegar per camins no tan generosos; ens entossim. Nosaltres, que hem de ser camí per als educands, necessitem la benvolença de qui vulgui ser camí per a nosaltres. I en aquesta necessitat, qui ens podrà ajudar més bé que Maria, ella que va ser camí per a qui és el Camí, la Veritat i la Vida?

Déu, ric en misericòrdia, s'ha volgut donar als homes no solament com a model reflectit en la imatge, sinó com a Pare, expressat en el Fill —i amb el Fill en nosaltres, per obra de l'Esperit Sant—.

I aquesta donació gratuïta i ge-

nerosa de Déu a l'home ha estat realitzada per Maria: Maria n'ha estat el camí. Ha estat ella la que, amb el seu “fiat voluntas tua”, ha obert el camí de Déu a l'home i de l'home a Déu per la solidaritat de la naturalesa divina i la naturalesa humana en la persona del Verb, concebut en el si de Maria per obra de l'Esperit Sant. Maria ha estat el camí perquè Déu i l'home es fessin un —es necessitessin solidàriament, podríem dir— en la realitat de Jesucrist, segona Persona de la Trinitat feta home. I això sense cap mena de confusió panteïsta, perquè l'amor veritable uneix sense confondre. Per Maria un home és Déu; i en aquest home, tots els homes participem de la vida de Déu, ens podem dir fills seus, no per mèrit o conquesta nostra, sinó per l'obra misericordiosa de l'Esperit Sant, l'Amor personal de Déu, el mateix que actua en el si de Maria i que continua actuant en el si de l'Església.

Jesucrist, doncs, tal com Ell digué, és el Camí d'aquesta solidaritat meravellosa —“el Senyor ha fet en mi meravelles” podríem dir tots— que, fonamentada en l'Esperit Sant, uneix tots els homes entre ells i amb Déu en la meravella de les meravelles que és l'Església.

Però el camí vers el Camí és Maria. De tal manera que, com a

mare del seu diví fill segons la naturalesa humana, fins i tot el va educar, el va ajudar a esdevenir Camí de tots els homes.

Quina gràndesa té l'obra de Déu! Maria, una germana nostra, ha concebut el camí de la solidaritat en el seu Fill diví educant-lo en tant que home. I així ha esdevingut mare de tots nosaltres en Aquell “pel qual ha estat fet tot el que ha estat fet”.

No en dubtem: Maria és el camí vers el Camí de tots els homes. Maria, filla de Déu Pare, mare de Déu Fill, esposa de l'Esperit Sant, és la primera persona humana que ha entrat en la família de Déu i ens n'ha preparat el camí.

Quan en la nostra tasca educativa ens trobem amb la duresa del desamor egoista que tant influeix als educands com als educadors, obrim el nostre cor a Maria. La seva tendresa no té límits: expressada en el seu ventre, va poder abastar la Persona mateixa del Fill de Déu. I perquè va acceptar generosament que Déu se li donés, ens ha estat donada a nosaltres com a mare pel seu propi diví Fill, des de la creu.

Ens queda poc camí per arribar als 2.000 anys de la redempció. Obrim el cor a la invitació de Joan Pau II i encomanem-nos a Maria per tal que la seva cura maternal ens faci de camí per trobar el Camí veritable que duu els homes a la vida eterna. Allí assolirem tots la plenitud infinita en la solidaritat sense límits.

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

ESTEVE SERRA PICOLA

Assessor d'Inversions
COLEGIADO Nº 416

Renda fixa un 14% net anyal (mínim 1.000.000 ptes.)
A partir d'un milió de ptes. un 15% net, anual comissió 1% sobre nominal
Borsa un 25% net, anual (mínim 1.000.000 ptes.)
Comissió un 10% sobre operació benefici sense cap més despesa
Adreça: Princesa, 20, pral. 1.º 08003 Barcelona
Tel. (93) 315 11 74
Telex 93.377 TXSEE

BARCELONA

III trobada dels cristians de la zona pastoral sisena

“El deixeble de Jesús és un enviat per evangelitzar”

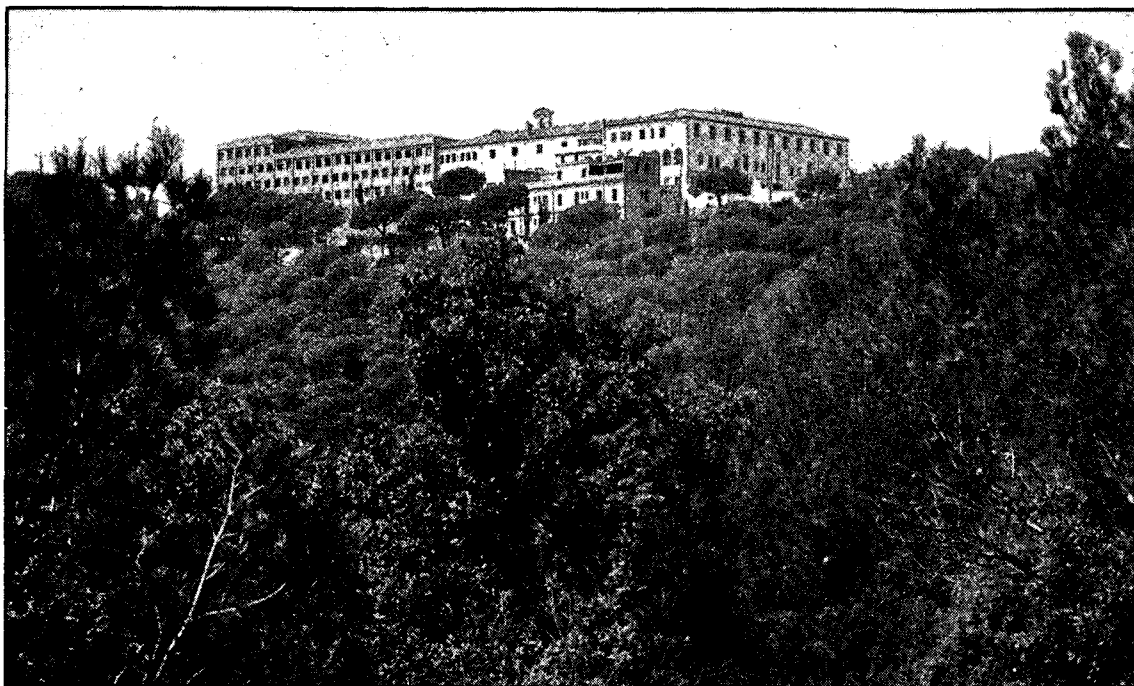
TIANA.— En el marc del Seminari de la Conreria (Tiana) s'han trobat per tercer any consecutiu, el diumenge, 8 de novembre, prop de tres-cents cristians de les parròquies, comunitats i moviments apostòlics de Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs, Montgat i Tiana.

L'objectiu va ser el de reflexionar junts el tema del “Cristià en el món”, tema que és sempre de gran actualitat —va dir Mn. Joaquim Brustenga, vicari episcopal de la zona— perquè toca el mateix ésser cristià, ja que el deixeble de Jesús és un enviat per evangelitzar. És, a més, el tema que ha reflexionat el darrer Sínode de Bisbes i el Consell Pastoral diocesà.

Fer camí junts

Aquestes trobades a nivell de zona pretenen ajudar el coneixement mutu de cristians dels diversos arxiprestats i parròquies, i a prendre més consciència que, en la zona pastoral, fem un camí junts dins de l'església diocesana de Barcelona.

El tema va ser presentat pel Sr. Jordi López i Camps. El ponent va partir de la interpretació equivocada que la reflexió teològica liberal va fer de les paraules de Jesús “El meu Regne no és d'aquest món”, portant els fidels a privatitzar la fe i a viure al marge de les realitats mundanes. El Concili Vaticà II va trencar aquesta interpretació, reconciliant Església i món, fe i política. “L'Església no ha d'estar enfrontada amb el

A la Conreria es van trobar prop de tres-cents cristians per reflexionar sobre la seva presència en el món.

món. En el diàleg Església-món es dona un enriquitment mutu. És en el món real i concret, on el cristià ha de viure la seva fe”. Va subratllar que avui, en un món profundament canviant i en crisi, cal que el cristià sigui testimoni d'esperança, sentint-se solidari de l'home actual, vivint un amor-servei, eficaç i operant. “Hauríem de redescobrir la dimensió contemplativa de la fe per a poder llegir la història i veure els fets i esdeveniments a la llum de la Paraula i del Misteri pasqual. Cal també redescobrir la dimensió político-profètica: els cristians hem de creure en

les utopies, hem de dir que és possible construir un món nou, fonamentat en l'amor, la justícia i la pau. Treballar i proclamar aquesta esperança —va dir— és la gran missió dels cristians d'avui.”

Presència i aportació dels cristians

Es varen formar vuit “àmbits de reflexió” per concretar quina és la presència dels cristians i quina ha de ser la seva aportació: L'acció cívica, el món de la joventut, el món escolar, el món de la cultura, els mitjans de comunicació, el

món de la política, l'acció sindical i el món de la salut. El debat en la sessió plenària va manifestar el pluralisme d'opinions que hi ha a l'interior de les comunitats creients; el binomi fe i món continua essent un tema polèmic i apassionant.

La trobada va finalitzar amb la celebració de l'Eucaristia, presidida pel vicari episcopal. Va ser vivament participada i va representar un encontre en la pregària i l'expressió sacramental de la nostra fe i esperança.

J.B.

Avança el procés de beatificació de Francesc Castelló

BARCELONA.— Els processos de beatificació de tres màrtirs catalans que estaven estancats des de fa anys han sofert un relleuament els darrers mesos, segons informaren els mitjans d'“Hispania Martyr”, institució catòlica l'objectiu de la qual és recopilar la informació sobre els màrtirs espanyols del segle XX i impulsar les activitats destinades per obtenir de la Santa Seu la glorificació, beatificació i canonització.

Les tres causes en marxa concerneixen en tots els casos a la diòcesi de Lleida, i correspon al seglar Francesc Castelló i Aleu, membre de la Federació de Joves Cristians de Catalunya i els sacerdots Josep Nadal Guiu i Josep Jordan Bleuca. El primer era de la pròpia ciutat de Lleida, llicenciat en químiques, de 22 anys. Fou afusellat el 29 de setembre de 1936 a Lleida. Els dos sacerdots eren anomenats “Los curetas de Monzón”. Nadal era de Bell-lloc de Segrià i Jordan d'Azlor (a la província d'Osca però aleshores a la diòcesi de Lleida). Sofriren martiri el 12 d'agost del 1936, essent coadjutors de Montsò (Osca).

El procés de beatificació dels dos sacerdots s'havia iniciat el 1951, però estava aturada fins fa uns mesos. El de Francesc Castelló s'inicià el 1971, però en l'actualitat és el que està més avançat.

Com a postulator dels tres processos de beatificació hi ha el P. Antonio Sospedra, cooperador de Crist Rei, institució que té la seu a Caldes de Montbui. El pare Sospedra partirà pròximament cap a Roma per treballar durant alguns mesos en la postulació d'aquests processos.

IMPROMPTU

El gall cantaire

La meva esposa m'ho ha explicat i, per tant, ho crec. Almenys és cert que ho ha sentit per ràdio.

Resulta que en una important població del nostre país, un ciutadà va adquirir un pollastre de raça anglesa, que va tancar al seu galliner, ben ple de gallines. El ciutadà n'estava molt satisfet i les gallines també. I no cal dir que el gall governava i gaudia plenament del seu imperi, fins al punt que cantava a totes hores, sense respectar el son del veïnatge. Els veïns, cansats, denunciaren el fet al senyor alcalde, el qual, vista la instància i trobant-la raonada, va ordenar el sacrifici del satisfet emperador del galliner i va enviar un municipal amb l'ordre que li fos lliurat l'avalotador de nits i de dies, per tal que no molestés més els cansats ciutadans.

El propietari del gall, que segons sembla és el cap de l'oposició al molt il·lustre senyor alcalde, va obeir l'ordre d'aquest i va lliurar el gall al municipal... i, des d'aquell moment, res més no s'ha sabut del pobre sultan del galliner i es dubta i comenta sobre quin haurà estat el seu últim destí: si als estómacs de la família del municipal o bé, i això ja és més maliciós, als de la del senyor alcalde...

Sigui com sigui, acompanyem amb el sentiment al legítim i exonerat propietari i cap de l'oposició que, possiblement, prendrà les mesures que cregui oportunes i, al mateix temps, desitgem un bon profit als benaurats estómacs beneficiaris del superb gallinaci.

ORIOI CAMPS

GLOSSAS DOMINICALS

En la festa de la Immaculada

Jacques Loew va observar, fa pocs anys, que entre els cristians hi havia una “certa incomoditat” pel que fa a algunes prerrogatives de Maria: posem per cas, la seva immaculada concepció. ¿No n'és pas la raó última la pèrdua del sentit del pecat que pateix la nostra generació? I una certa dificultat a entendre-ho ¿no es deu derivar del que s'ha anomenat la “gràcia” de la salvació, que ve de Jesucrist?

Tots els privilegis de Maria neixen de la seva íntima vinculació amb Jesucrist. Cal partir de la gran veritat que, com afirma sant Pau: “quan arribà la plenitud del temps, Déu va enviar el seu Fill, nascut de dona”. Hi ha en Déu una autèntica voluntat salvífica, perquè l'home és pecador. Encara que s'entesti a ignorar-ho! Ningú no pot atrevir-se a negar l'existència d'una lluita tràgica entre el bé i el mal, en la història dels homes i en la vida de cadascun.

Jesucrist és la realitat palpable de la salvació volguda pel Pare. Ell és el seu Fill, l'Estimat, que prengué carn humana en el si d'una dona. Així ho va disposar des de sempre. Aquesta dona fou Maria, la verge de Natzaret. ¿Ens hem d'estranyar que aquesta dona, verge i mare, fos estimada eternament en el Fill, l'eternament Estimat pel Pare? La unió de Maria amb el seu Fill fou aquella relació entranyable que correspon a tota mare; en l'ordre de la gràcia, va tenir un caràcter totalment especial i excepcional. Per això l'àngel la va saludar com la plena de gràcia i com la beneïda entre totes les dones.

En l'horitzó de la història de la salvació, Maria va aparèixer abans de Jesucrist, com l'aurora que pressent el dia i l'albada que anuncia la plenitud

del sol. Però la de Maria pertanyia a Jesucrist, perquè en l'ordre de la salvació no hi ha més llum que la seva. Ell és l'únic que il·lumina tot home. Maria, en la seva mateixa concepció, fou pura i immaculada, com la primera redimida, com la gran elegida i predestinada: santa i sense taca ni arruga davant Déu. En el centre mateix de la lluita còsmica entre el bé i el mal, Maria, serventa i pobra, va correspondre a l'elecció de Déu amb la seva gran fe, el seu immens amor i la seva absoluta disponibilitat a la voluntat de Déu.

Certament, Déu va voler que Maria fos bella als seus ulls i perfecta davant la mirada dels homes. Però ho va voler sense que deixés d'ésser una dona, sense restar res a la seva feminitat; al contrari, sublimant el seu amor, la seva delicadesa, la seva sensibilitat i la seva entrega generosa als altres. Per això fou dona ideal; esposa fidel i mare amant. Amb l'halo que li comunicaven la seva puresa immaculada i la seva virginitat perpètua!

En la història de l'Església, en el temps present, no hi ha dubte que estem en “el moment de Maria”. A ella han de mirar tots els homes; d'una manera peculiar les dones. Enfront de tant llibertinatge i de tanta immoralitat, cal l'aportació positiva i entranyablement humanitzadora de la dona i és urgent revalorar cristianament l'amor veritable. Per tal que totes les dones, les esposes i les mares realitzin degudament la seva gran vocació, com ho va fer Maria. I també, per tal que siguin santes i irreprotxables aquelles que han seguit el camí de la vida consagrada. Totes trobaran en Maria un model únic i insubstituïble!

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Sota el lema del compromís social, així es vol presentar Caritas

“Una acció evangelitzadora de treball senzill però constant”

LA SELVA DEL CAMP.- Aquest passat cap de setmana ha tingut lloc a la Casa Diocesana de la Selva del Camp la IX Assemblea Diocesana de Caritas amb una assistència de més de 50 persones.

Els actes de l'assemblea s'iniciaren dissabte dia 21 a les 17'30 de la tarda amb una pregària dirigida pel Sr. Arquebisbe Ramon Torrella i Cascan-

te. A continuació fou el Director de Caritas Diocesana de Tarragona, Sr. Modest Pagès i Parreu qui es dirigí als concurrents. En la seva salutació Modest Pagès féu referència a les assemblees organitzades en anys anteriors sota els títols de “Església de la caritat”, “l'animació comunitària i el laic” o “parròquia, comunitat viva i compromesa”. Enguany sota el lema de “Caritas i el compromís social” es pretén —segons les seves declaracions— presentar Caritas com una “acció evangelitzadora de treball senzill però constant”. Pagès féu referència també al poc reconeixement que té Caritas dintre la pròpia Església, a la necessitat de reconeixement de les “dones i seglars que hi treballen com si no fossin massa necessaris” i a la pobresa de mitjans que l'Església els ofereix per les seves missions socials. I afegí: “Ens sentim po-

bres i impotents davant les necessitats, que per manca de recursos no podem tirar endavant. En el paper ens hi veiem apuntats, però pràcticament no massa ajudats”.

Dèficit

A les sis de la tarda s'iniciava una revisió econòmica de les tasques de Caritas entre el primer de gener i el 31 d'octubre d'aquest any. Segons les dades es desprèn que Caritas, en el present exercici es deficitària en 1.439.298.- pessetes. Les aportacions han estat en total de 16.618.394.- pessetes (aportacions d'anònims, dia nacional de Caritat, aportacions arquebisbat i campanya diocesana contra l'atur a més de la Casa de Transeünts). Les despeses generals de 3.920.647.- i les

aplicacions de fons en aportacions donades a altres Caritas, campanyes d'ajuda a l'exterior, campanya contra el fred, contra l'atur i per la Casa de Transeünts de 14.191.045'-pessetes que sumades a les despeses generals i restades de les primeres aportacions donen els números negatius ja esmentats.

Un caràcter evangèlic

El Director de Caritas Diocesana Sr. Modest Pagès es dirigí de nou als assistents per parlar-los sobre “el compromís social”. Nascuda en temps de post-guerra, Caritas —afirmà— va començar un nou camí l'any 1963 i des de llavors s'ha perfilat el seu caràcter “evangèlic” de treball de promoció i alliberament de la per-

sona humana per canviar una societat injusta i inhumana que beneficia uns a força d'enfonsar els altres, una societat que valora la persona pel que té i pot produir. Caritas —proseguí— treballa en dues tendències: el model assistencial i el model de creació de serveis i programes de promoció. “Caritas es veu obligada a fer i oferir tota una sèrie d'accions que no són assumides per qui té la responsabilitat de fer-ho: institucions i Administra-

ció”. La jornada cloïa amb la projecció d'un documental televisiu: “Los pobres y la ciudad” a la qual va seguir un col·loqui.

La reunió del diumenge 22 s'iniciava amb una pregària feta per Mn. Ricard Cabré i la presentació dels objectius de Caritas pel curs 87-88, a saber:

- potenciar el sentit comunitari i solidari de les esglésies

- crear una consciència social dels cristians i arribar a compromisos socials i econòmics

- potenciar les Caritas rurals, els equips comarcals, la campanya contra l'atur i tenir cura de la tercera edat i infància a més de continuar el treball amb els reclusos i els seus familiars. També el desenvolupament institucional, elaborar els estatuts de Caritas, acollir els transeünts i els marginats crònics.

lupament institucional, elaborar els estatuts de Caritas, acollir els transeünts i els marginats crònics.

Alliberar l'home

A les 10'30 s'inicià la dissertació de Pedro Jaramillo, Vicari General de Ciutat Real i ex-secretari general de Caritas Espanyola. “El fet social com a àmbit de gràcia i de pecat”, “la caritat política”, “el servei al món, signe d'una Església evangelitzadora i missionera” i “les estructures pastorals” foren els temes tractats a la primera part a la qual seguí una dissertació sobre el servei de la caritat i la comunitat cristiana i principis que la comunitat ha d'assumir: justícia, la recerca de l'home per alliberar-se de les seves esclavituts, la presència evangèlica dels cristians i exigències ètiques per acabar amb l'estructuració del servei de pastoral social.

A l'assemblea es presentà també un avant-projecte d'estatuts de Caritas Diocesana de Tarragona a la vegada que es fixava pel 10 d'abril una propera assemblea per fixar els estatuts. Les dues jornades es cloïen amb una celebració eucarística i un dinar de germanor.

J. FOLCH
Divisió Premsa

FETS I CRITERIS

La primera redimida

Demà passat s'escau la festa de la Immaculada. Enguany celebrem aquesta festa de Santa Maria Verge en el context de l'Any Marià, és a dir, dins de l'any dedicat a Maria que el papa Joan Pau II ha volgut instituir com a preparació del gran Jubileu de la Redempció que celebrarem en complir-se el 2.000 anys del naixement de Jesucrist.

Si, cada any, celebrar Maria és recordar i festejar que la Verge fou eximida del pecat original, més encara hem d'alegrar-nos-en en aquest Any Marià durant el qual, pelegrinant vers l'any dos mil, fem memòria intensa i viscuda de la dona elegida per ésser la Mare del Redemptor.

La salutació de l'àngel a Maria no admet cap mena de dubte: “Déu te guard, plena de gràcia”. L'Església ha cregut sempre que aquestes paraules suposen una exempció total del pecat. Ella és realment la “Panagia”, la tota santa, com li agrada anomenar-la l'Església grega.

Maria és l'única criatura en la qual s'ha realitzat plenament el disseny diví. Inviolada i no guarida. Dreta i no redreçada. Ella, una dona com les altres, però tota pura i immaculada, perquè Ella fou ja anticipadament redimida pel seu Fill, el nostre i únic Redemptor.

La puresa de Maria és un repte per a la nostra societat que ha perdut el sentit del pecat i que exalta el plaer corporal com una pretesa exigència de màxima realització i alliberament.

D'una manera molt difusa es va estenent la pèrdua de la delicadesa espiritual i, fins i

tot, sovint es fa bandera d'un sentit pragmàtic de la vida amb oblit o menyspreu dels valors morals.

La festa de la Immaculada ens recorda que Maria era tota de Déu sense cap classe de reserva. La seva resposta a l'àngel ens ho manifesta amb una admirable claredat: “Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixi en mi les teves paraules” (Lc 1, 18).

Maria Immaculada ens porta un missatge d'honradesa i de rectitud d'intenció. Ella es presenta com un mirall puríssim que denuncia les segones intencions, la tendència a fer trampa i la poca transparència en les nostres relacions amb les altres persones.

En la nostra societat hi ha manca de fidelitat a la paraula donada, en la vida de matrimoni i en l'amistat vers els altres.

Hi manca també honradesa en els negocis i en l'exercici de la pròpia professió. No es guarda sempre el respecte degut a totes les persones sense discriminació de cap classe, ni una total fidelitat a les exigències del bé comú per part dels governants i dels ciutadans.

La primera redimida, la Immaculada, ens porta, en el dia de la seva festa, el missatge de la fidelitat a la pròpia consciència, a Déu i als homes.

Imitem la triple fidelitat de Maria si volem perseverar en el compromís a favor de la veritat, de la justícia, de la pau i de l'amor.

RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

exclusives
abatres, sa.

PRODUCTES DIETÈTICS

R.G.S. 26.01155/B. Moliné, 3.
Tel. (93) 200 15 96 - 08006 Barcelona

Comunica a tots els seus amics, clients i públic en general que els seus dos productes:

ALGUES PILLS® "F" R.S.E. 26.4242
CAT - 1043

R.S.E. 26.4242
CAT - 1210

fucus-cel

segueixen normalment a la venda només a les Oficines de Farmàcia.

A l'ensem informem a tots els Farmacèutics dels Països Catalans que els poden adquirir en els catorze principals Majoristes de Farmàcia de Catalunya, a la Federació Farmacèutica de Castelló de la Plana, a DESFA de València, a la Cooperativa d'Apotecaris de Palma de Mallorca i a la SAFA de Saragossa.

Finalment ens plau posar en coneixement de tots els metges i singularment endocrinòlegs i especialistes en nutrició que estem en la pàg. 1.163 del Vademecum Internacional DAIMON edició 1987 que Medicom (Tel. 91-276 62 84) els hi reparteix gratuïtament, fem visita mèdica, no fem publicitat directa al públic per considerar ètics els nostres productes però no obstant tenim mostres d'ambdós a disposició de qualsevol metge col·legiat que ens les sol·liciti.

El centenar de socis van aportar 300.000 pessetes l'any passat

Un laic substituirà el delegat del bisbe a l'assemblea de Justícia i Pau

GIRONA.— El passat dia 21 de novembre tingué lloc l'assemblea ordinària de Justícia i Pau de Girona al seminari diocesà amb la participació d'una cinquantena de socis. El director, Jordi Planas, presentà un informe sobre la situació i activitats de l'organisme, així com dels projectes de futur entre els quals cal destacar la posada en marxa de la campanya "Catalunya Solidària", que buscarà la col·laboració de totes les institucions públiques per ajudar els països del tercer món.

Mossèn Marquès va presentar una proposta per aconseguir que les capellans estudiïn i posin en pràctica les directrius de la Santa Seu i del Papa sobre la realització de la justícia en el món. Concretament, proposà que durant els recessos i reunions es comentin aquestes directrius i s'apliquin a totes les parròquies.

El professor Pere Fontan va informar sobre el tema "Educar per la pau", "insistent en la necessitat de preparar els infants per l'acceptació i defensa de la no-violència. Per últim, va intervenir el missioner Joa-

quim Vallmajor, que ha viscut una vintena d'anys a Rwanda com a soci de la congregació dels Pares Blancs.

Durant l'assemblea també es llegí una carta del senyor Bisbe en la qual comunicava la dimissió presentada pel seu delegat en l'organisme director de Justícia i Pau, mossèn Joaquim Pla, per haver estat no-

menat consiliari dels escoltes de Catalunya. Monsenyor Camprodon demanava que li suggerissin els noms d'alguns laics perquè el substituïssin, donant prova de confiança en la missió eclesial dels seglars.

El secretariat de Justícia i Pau de Girona té un centenar de socis que l'any passat varen aportar unes tres-centes mil pessetes a les quals es varen afegir altres cent-mil en concepte de donatius i cent-mil més de subvenció del Bisbat. El principal capítol de despeses ha estat el de les activitats del Secretariat que varen pujar a unes dues-centes mil pessetes.

Compte corrent dels damnificats de València i Múrcia

Caritas Diocesana de Girona ha obert un compte al seu nom en diferents entitats bancàries i caixes per tal d'ajudar els damnificats del País Valencià i Múrcia arran de les recents inundacions. Caritas recorda que el perjudici econòmic puja a més de cent-mil milions de pessetes, que encara poden ser més en una futura

avaluació, i afirma que "és urgent que les poblacions, les famílies, sobretot les més necessitades, estiguin proveïdes suficientment, com també és urgent afrontar sense dilacions —inexplicables d'altra banda— les obres que evitin les inundacions d'una vegada per sempre".

Caritas fa "una crida a tots

quistes de les diferents parròquies de Girona participen des de mitjans de novembre en les classes de l'Escola de Catequistes, organitzat pel secretariat diocesà. Els temes del curs actual fan referència al naixement de l'Església, la devoció a la Mare de Déu, el llenguatge de la catequesi, el sagrament de la penitència i la fe en

Entre els projectes de futur destaca la posada en marxa de la campanya "Catalunya solidària"

els qui se sentin interpel·lats pel sofriment d'aquests homes i dones, germans nostres, per tal de fer-los-hi arribar la nostra ajuda solidària". Les entitats on es poden fer els donatius són la Caixa de Pensions, la Caixa Provincial, la Caixa Postal, Banesto, Banc Popular, Banc de Santander, Banc Central i Banc Hispano.

Posada en marxa de l'Escola de Catequistes

Un nombrós grup de cate-

Jesus.

Les classes van a càrrec de professors del seminari i especialistes en els diferents temes i estan obertes a tots els que exerceixen com a catequistes i també als qui volen aprofundir la seva fe cristiana. Les classes es donen els dimarts i dissabtes a les tardes a la parròquia del Mercadal i al col·legi de les Dominiques, respectivament. El curs acabarà a finals de març.

M. CABALLE

"Un roc fora de la mà no se sap on va"

Recordo que de jove havia sentit explicar la següent historietta moralitzadora.

Diu que un home va anar a confessar i s'acusà d'haver difamat algunes persones. El capellà, després d'escoltar-se'l amb atenció, li digué: "Per penitència aneu a buscar un sac i ompliu-lo de plomes, després pujeu-lo dalt del campanar i buideu-lo per una finestra, que les plomes voleïn. Després, veniu a veure'm".

L'home el va escoltar estranyat, però com que la penitència tenia la seva gràcia, no hi posà inconvenient i s'afanyà a complir-la.

Se'n va anar a casa seva, pren un sac, l'omple de plomes i al campanar s'ha dit, mentre es deia a si mateix "Quines ocurrències té el senyor rector". Un cop a dalt, buida el sac i quedà encantat una bella estona contemplant la voladissa de les plomes que s'escampaven per les teulades i els terrats veïns.

Enllestida la feina, se'n va a la rectoria: "Senyor rector —diu— he complert la penitència". "No del tot —fa el mossèn—. Falta la segona part. Ara aneu per les teulades i els terrats a recollir les plomes i torneu-les al sac, com si res no hagués passat."

L'inventor de la historieta posseïa una notable saviesa popular. Que n'és de difícil de reparar el dany causat amb la murmuració o la difamació de les persones. La llengua catalana té unes frases sàvies per fer entendre aquest dany: "Un roc fora de la mà no se sap on va". "Calúnnia que alguna cosa queda."

La crítica, les mitges veritats, la manipulació de les notícies, la calúnnia, donar publicitat a la vida privada de les persones, la sembrada del dubte sobre la bondat d'algú... tot això fa molt mal i no basta penedir-se; la persona afectada rep un perjudici que li costarà treure-se'l de sobre.

Tota persona, pel sol fet de ser persona mereix respecte. Ho diu la llei de Déu i ho diuen les lleis dels homes.

Quan es commemora el dia de la Constitució pot ser bo celebrar-ho recordant algun dels seus articles.

"La dignitat de la persona humana —diu l'article 10— els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la llei i els drets dels altres són fonament de l'ordre polític i de la pau social". I l'article 18: "Es garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge".

Hi ha qui té la mà trencada a erosionar la fama de les persones; per lleugeresa o per desprestigiar el contrincant. Diuen que és el joc polític. Malament, si per sobressortir s'ha de recórrer a la tàctica de l'atac.

La lliçó de la historieta es recomanable a tots els nivells socials.

JAUME CAMPRODON
Bisbe de Girona

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Srta. Magda.

Evangelitzar la joventut, un dels objectius bàsics del sínode valencià

VALENCIA.— La Vicaria de Pastoral de la diòcesi de València ha posat en marxa un pla d'acció destinat a aconseguir, per part dels fidels, la recepció de les constitucions sinodals que entraran en vigor el proper 22 de gener, festiuitat de Sant Vicent, màrtir.

Per tal que el sínode siga ben rebut pel poble de Déu, el pla d'acció de la Vicaria, diu que cal tenir en compte uns objectius generals i unes urgències. Se n'han marcat tres d'objectius:

—Evangelitzar especialment la joventut, família, cultura i pobres

—Aconseguir la participació i formació cristiana dels seglars, fonamentalment al món obrer, rural i educatiu

—Promoure l'esperit i la pràctica de la solidaritat amb els aturats, drogaaddictes, vells i malalts terminals.

Cada delegació i secretariat diocesà, a partir d'aquests objectius generals, s'han plantejat també uns objectius específics i unes

accions que concreten, des de cada sector, els objectius generals. El mateix hauran de fer els arxiprestats i parròquies. És clar que tota aquesta aplicació requereix temps, anàlisi, coordinació d'esforços i col·laboració dels organismes més afins.

Les urgències les ha concretades la Comissió per l'Aplicació del

quebisbe i el vicari de pastoral visiten les deu vicaries territorials i apleguen sacerdots i fidels per tal d'explicar-los els objectius i les accions destinades a l'aplicació del sínode.

Per a la implantació de les orientacions i normes s'han concretat tres mitjans:

—Publicar en el Butlletí de

—Crear o revitalitzar una sèrie d'organismes. S'ha començat per la reactivació dels consells pastorals parroquials i d'arxiprestat i la constitució del de vicaria (abans del 31 de desembre) i del diocesà, el mateix 22 de gener. Igualment, per al 1er. de setembre de 1988 ha d'estar ja creat el Centre d'Estudis Pastorals i publicats els directoris que faciliten les reunions de les assemblees i consells parroquials i arxiprestals.

a Saó el Premi a la Llibertat d'Expressió 1987. A l'acte del lliurament assistiren el Molt Honorable President de la Generalitat, En Joan Lerma, i l'Honorable President de les Corts Valencianes, n'Antoni Garcia Miralles, a més a més de consellers, polítics, intel·lectuals, artistes i professionals. Vora unes 200 persones. D'altra banda, al lliurament dels IX Premis Saó i a l'acte commemoratiu del número 100, igualment de nombrosos, hi foren presents el Rector Magnífic de la Universitat de València, en Ramon Lapiedra, l'escriptor Joan Fuster, el director de Serra d'Or, i membre del jurat dels premis, P. Maur M. Boix, i representants de l'Ajuntament, Diputació i Conselleria de Cultura. El bisbe auxiliar, En Josep Vilaplana, va telefonar per felicitar-los. El premi Josep Espasa, de temàtica religiosa, fou atorgat al treball titulat "Trilogia de la Pasqua cristiana" del qual és autora M. Cruz Fuentes, de Barcelona.

JOSEP A. COMES

Per tal que el sínode sigui ben rebut pel poble de Déu, s'han marcat uns objectius generals i uns suggeriments

Sínode en una sèrie d'accions i en un calendari indicatiu. Per a la recepció; allò primer que es proposa és la publicació de les Constitucions sinodals i d'uns fullets divulgatius. Ja se n'ha publicat un sobre les grans línies del sínode; en canvi el llibre de les Constitucions encara no ha eixit. Des del 14 d'octubre fins el 27 de novembre, l'ar-

l'Arquebisbat un Índex de les noves normes decretades pel sínode, que han d'entrar en vigor el proper 22 de gener

—Publicar també unes Notes que recorden totes aquelles altres normes decretades pel Dret Canònic i pel particular de l'església i que el sínode va subratllar de forma especial

Els primers 100 números de la revista Saó

L'arribada d'aquesta publicació cristiana al número 100 s'ha vist envoltada per una sèrie d'homenatges que han posat en relleu el seu lent, però assolit prestigi dins la societat, si bé no tant dins l'església valenciana encara molt castellanitzada i rebeca a utilitzar el català per a parlar de les seues coses.

D'una banda, la Unió de Periodistes del País Valencià ha atorgat

PER LA IMMACULADA, NADAL, US OFEREIX EL MILLOR A TOTES LES LLARS

REIS, ETC. CATALUNYA CRISTIANA REGAL: LA MARE DE DÉU ¡COL·LABOREU A LA SEVA DIFUSIÓ!

"LA IMATGE DE MARIA TÉ EL VALOR DE SER UN SIGNE DE LA SEVA PRESENCIA ENMIG DEL POBLE DE DÉU" PERE TENA

"Benaurada Tu que has cregut..."

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms

Domicili Població DP.....

Desitja adquirir:

Quantitat			
☐	Imatge de la Mare de Déu a 12.000 ptes.	☐	ptes.
☐	Estampes a 5 ptes. la unitat, 450 el centenar	☐	ptes.
☐	Posters a 100 ptes. la unitat	☐	ptes.
☐	Imatge de sobretaula 195 Ptes	☐	ptes.
☐	Medalla magnètica pel cotxe 850 Ptes	☐	ptes.

Abonament per gir , taló , o personalment

Total

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

Amb un total de 226

En 1987 s'han ordenat 45 sacerdots més que el 1986

MADRID.— Amb motiu del diàleg celebrat a l'Aula de la Conferència entorn a la Pastoral Vocacional, la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats ha lliurat als senyors Bisbes les estadístiques, posades al dia amb data 11 de novembre de 1987, sobre:

1.- Nombre d'alumnes en els Seminaris Majors Diocesans en el curs 1987-1988 i nombre de seminaristes de les diòcesis des del 1979-80 al curs 1987. Nous ingressos en el present curs. I ordenacions sacerdotals en tot l'any (1987 des de l'1 de gener al 31 de desembre).

En el present curs ha augmentat en 23 la xifra global dels seminaristes majors i és molt notable la xifra d'ordenacions sacerdotals d'aquest any. Són 45 més que l'any passat.

De 181 nous sacerdots diocesans seculars que s'ordenaren l'any 1986, s'ha arribat aquest any a la xifra de 226. (Madrid,

27; Toledo, 19; Jaén, 13; Barcelona, 10; Sigüenza-Guadalupe, 9; Logroño, 8; Bilbao, Alacant, Santiago de Compos-

tel·la, València, 7). Això vol dir que es nota ja l'augment de seminaristes que començà a partir del 1980.

2.- Nombre d'alumnes en els Seminaris Menors Diocesans.

3.- Nombre d'alumnes dels Seminaris Menors Religiosos.

4.- Membres d'Instituts Religiosos (masculins i femenins) i d'Instituts Seculars (masculins i femenins).

Per altra banda, la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats, en la seva reunió del dimecres passat dia 18, aprovà els lemes per a les Jornades Vocacionals del 1988.

Per al Dia del Seminari (19 de març, Sant Josep).

"FEU ALLO QUE ELLS DIGUI"

Per a la Jornada Mundial d'Oració per a les Vocacions (IV Diumenge de Pasqua, 24 d'abril del 1988).

"MARIA DIGUÉ SÍ".

És possible viure en pau?

Hi ha molta gent que diu que no, que no és possible. Que des que el món és món sempre hi ha hagut baralles, violència, guerra. Que les coses són així, així les hem trobades i així les deixarem.

Però també som molts els qui creiem (il·lusos?, babaus?) que la pau és possible i que no és pas tan difícil. Em refereixo a la pau mundial, a l'absència de guerres internacionals, encara que a nivell personal i familiar, i a nivell col·lectiu també, però domèstic, continuïn sorgint baralles, conflictes i violències que les autoritats corresponents als diversos nivells han de poder arbitrar, controlar i pacificar.

Em sembla ben clar que per viure en pau s'ha de treballar en dos terrenys diferents simultàniament; 1: en el terreny personal, procurant no ser violents sinó ben al contrari posant molta atenció a ser pacífics. És clar que està resultant cada dia més difícil perquè per una banda l'home pacífic és massa sovint identificat com a tanoca, que no toca de peus a terra, i per altra banda sembla que cada dia hi ha més elements que ens indueixen a ser violents, a viure en la violència, a solucionar-ho tot violentament, a no perdonar fàcilment el proïsme qui no és pas presentat com el germà potser equivocant sinó com a adversari, com a enemic, i castigar-lo, atemorir-lo, anihilar-lo. 2: en el terreny col·lectiu, social, nacional i internacional, aprenent a no refiar-se tant dels exèrcits i de les modernes armes terrorífiques i sí en canvi refiar-se més de les bones intencions que han de guiar les reunions internacionals a tots nivells.

Perquè tots som persones humanes, tots som germans i hem de patir de la base que tots ens hem d'estimar i de respectar. Trobo molt normal i correcte que cadascú estimi i procuri servir el seu país i vulgui fer-lo gran, però això no ha de ser mai a costa del veí. És a dir, que hem de ser patriotes, tan patriotes com es pugui, però al mateix temps tan solidaris amb la resta de germans del món sencer com també es pugui, als quals hem de respectar i d'estimar i servir.

Recordo que poc després d'acabar-se la Segona Guerra Mundial, es parlava dels Grans, que eren

quatre i després en foren cinc, i sis... Llavors s'explicava un acudit que, més o menys, deia: "Els quatre Grans són tres: Estats Units i Rússia". Les coses de l'alta política mundial, avui, encara estan igual com explicava aquell acudit. I així no arribarem enlloc. Els esforços mundials no són pas dels països rics del Nord per ajudar els països pobres del Sud, sinó entre dos països rics i poderosos, ambdós del Nord, però situats a l'Est i a l'Oest, encaminats sembla que no pas a ajudar a aixecar-se els desemparats famolencs del Sud sinó a aconseguir una major potència bèl·lica que proporcioni el control i el domini de tota la resta del món, per ser més ric i més poderós el Gran que aconseguixi aquest domini... i el Sud continuarà agonitzant, i potser també començarà a agonitzar l'Est si és l'Oest el que guanyi, o l'Oest si guanya l'Est.

Tot això ho he vist molt clar fa pocs dies rellegant el magnífic llibre de Marià Bordas, **Mundialidad**¹ (obra que de tot cor recomano). La conclusió que en trec és que, en aquest món, el conflicte realment important és el plantejat entre el Nord i el Sud, és a dir, entre els països rics i els països pobres, és a dir, amb l'evident manca de solidaritat de la gent del Nord que assisteix indiferent als terribles problemes que sofreixen la gent del Sud, literalment morint-se de gana. I mentrestant, ja fa molts anys que, primer la Societat de les Nacions i ara la ONU, l'Organització de les Nacions Unides, es mostren totalment ineficaces perquè sembla que, allà, tota la qüestió s'està plantejant entre l'Est i l'Oest. I aquest Est i Oest vol dir, al cap i a la fi, Rússia i Estats Units, que són dos països del Nord. Això és perdre temps i esforços, és egoisme, és insolidaritat.

I, podem continuar presumint de civilització de cultura mil·lenària?

ANTONI MUNNÉ I TOMÁS

1. Editorial La Llar del Llibre, col. Nova Terra, 10.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Ens preparem per a la Reforma?

Segons el Ministeri d'Educació i Ciència, els motius que justifiquen el Projecte de Reforma que ha elaborat són d'índole molt diversa. El més important és la necessitat de superar els desajustaments i les deficiències existents en els diversos nivells d'ensenyament no universitari.

Pel que fa a l'Educació Infantil, ens explica que cal incorporar aquesta etapa en el conjunt del sistema educatiu, i superar així la desorganització actual del conjunt dels centres assistencials, guarderies, llars d'infants, parvularis, etc. Diu que d'aquesta manera es podrà realitzar una acció més eficaç en la prevenció de les desigualtats socials.

Respecte a l'Educació General Bàsica, diu que els desajustaments es manifesten sobretot en el grau de fracàs escolar, causat en part per insuficiències en la formació inicial dels professors i en l'organització escolar, i per la manca d'equips d'educadors coherents i estables.

En els Ensenyaments Mitjans, la llista dels problemes enumerats és llarga i variada, de manera particular en el nivell de Formació Professional. A més, diu, "l'exigència d'optar entre el Batxillerat i la Formació Professional als catorze anys, tot just acabada l'EGB, és prematura i pràcticament irreversible, i, per tant, socialment discriminatòria" (1.11).

Tot aquest conjunt de problemes "no es pot solucionar amb l'actual estructura del sistema educatiu", afirma el Ministeri en el seu llibre.

La solució, doncs, cal buscar-la a través d'un canvi profund en l'estructura vigent del sistema educatiu, establerta per la Llei General d'Educació de l'any 70.

Hem de pensar, per tant, que la Reforma anunciada, potser amb algunes variants, serà una realitat en el nostre país. I aquesta Reforma afectarà totes les escoles, sense distinció. En algunes, els canvis seran profunds.

Per a les institucions d'Església vinculades a l'educació, i per a tots els professors creients, aquesta Reforma serà un repte extraordinari. Quina resposta donarem? De la nostra resposta en dependrà bona part de la presència evangelitzadora de l'Església en el camp de la cultura i de l'educació.

La conclusió és evident: la preparació per afrontar aquesta Reforma amb dignitat ens és totalment indispensable.

FRANCESC RIU

CENTRAMÈRICA

GUERRA, TE MISÈRI

La cimera dels cinc presidents centr americans a Guatemala, coneguda com a Esquipulas II, va portar l'esperança de pau a una de les zones més conflictives del món.

Oscar Arias, president de Costa Rica i impulsor d'aquesta cimera ha rebut el Premi Nobel de la Pau, 1987, per haver fet possible aquest acord que hauria de portar la concòrdia, la democràcia i la llibertat a l'istme.

Però, què passa a Centramèrica que és tan difícil fer possible la Pau?

Somoza: cau el primer peó

Quan el 19 de juliol del 1979 els sandinistes entraven a Managua, posaven punt i final a una cruenta guerra civil que havia costat la vida a 50.000 nicaragüencs i havia deixat pràcticament destruït el sistema productiu del país.

La caiguda d'Anastasio Somoza significava també el trencament de l'hegemonia dels Estats Units a Centramèrica. I això podia interpretar-se com una demostració que l'autodeterminació era possible als països del Tercer Món.

Així, El Salvador o Guatemala, països amb guerrilles organitzades i preparades per derrotar a curt o mitjà termini els exèrcits d'aquests estats, podien, després de l'exemple nicaragüenc, seguir el mateix camí.

Però el triomf sandinista va ser també possible mercès als plantejaments de la diplomàcia del President dels Estats Units, Jimmy Carter. L'Administració Carter volia retornar la credibilitat a la política exterior de la Casa Blanca tot emfatitzant la qüestió dels Drets Humans i deturant l'ajut militar als règims dictatorials centr americans.

Paral·lelament, els EUA buscaven recanvis moderats als dictadors... Calia un centre polític, però aquest era inexistent segons els analistes. A banda, els propis dictadors, tement ser suplantats, s'encarreguen d'eliminar físicament l'oposició moderada al seu règim fent ús dels "esquadrons de la mort".

La Doctrina Reagan i l'Informe Kissinger

Després del triomf sandinista, tot feia preveure que la teoria del dòmino funcionaria a Centramèrica; tanmateix, malgrat la força i la implantació de la guerrilla salvadorenca, el front Farabundo Martí d'Alliberament Nacional (FMLN), no va tenir temps d'aconseguir el seu objectiu. D'una banda perquè la capacitat políticomilitar del FMLN no estava sincronitzada amb el desenvolupament de la consciència popular dels salvadorencs; i de l'altra, perquè l'any 1980, Ronald Reagan era escollit President dels Estats Units.

La política exterior del President demòcrata dels EUA, Jimmy Carter, passaria ben de pressa a la història. I la diplomàcia nord-americana executaria unes directrius ben diferents.

L'orientació de l'Administració Republicana del President Reagan, pel que fa al Tercer Món, establia un increment del suport financer i militar als règims d'aquests països contra els moviments insurgents (Guatemala i El Salvador); l'ajut a moviments

d'oposició als governs revolucionaris (suport a la Contra a Nicaragua); avançar-se als processos revolucionaris enderrocant dictadors "inservibles" (Haití); i, finalment, atacar directament aquells països que poguessin resultar incòmodes a la "seguretat" dels EUA (l'illa de Grenada).

Amb Reagan, Centramèrica entrava en un procés cada vegada més complicat en el qual qualsevol excusa podria servir per fer esclatar una guerra a l'àrea.

Així, els EUA reforcen posicions a la zona. De bon principi, Reagan augmenta el rang de l'ambaixada d'Hondures que passa del grau quatre al grau dos. Substitueix l'ambaixador Jack Binns per John Dimitri Negroponte, un diplomàtic que havia servit al Sud-est asiàtic. Implicat en l'escala militar a Vietnam i el bombardeig secret de Kampuchéa als anys 60, Negroponte és definit com un

anticomunista visceral i un home poc donat al diàleg.

L'assistència de seguretat a El Salvador i Hondures es multiplica per sis; milers de soldats nord-americans són enviats a la zona, especialment en maniobres militars "conjuntes" a Hondures.

D'altra banda, Washington finança obertament l'ajut a la Contra, una força d'uns 16.000 homes i que ha rebut prop de 400 milions de dòlars de la CIA. Una quantitat que supera l'Ajuda Oficial al Desenvolupament de la Casa Blanca a molts països del Tercer Món.

La política dels Estats Units cap a Centramèrica queda definitivament establerta mitjançant l'anomenat "Informe Kissinger", un estudi elaborat pels partits demòcrata i republicà dels EUA.

Cronològicament, aquest informe preveu una intervenció militar contra les guerrilles a l'àrea; l'establiment d'un model econò-

mic que permeti el naixement d'una burgesia rural i urbana, que faci de coixí entre els antagonics terratinents ultraconservadors i els camperols revolucionaris, i promoció d'un sistema de democràcia liberal.

Política intervencionista

De moment però, s'intenta presentar aquest conflicte com una vessant de la Guerra Freda que enfronta l'Est i l'Oest; la història ensenya però, que la política dels EE.UU. a la zona ha estat la mateixa, fins i tot abans del naixement de l'URSS.

Entre el 1912 i el 1926, els "Marines" dels Estats Units van ocupar, en moments de crisi, Nicaragua, Hondures, Panamà, la República Dominicana i Cuba.

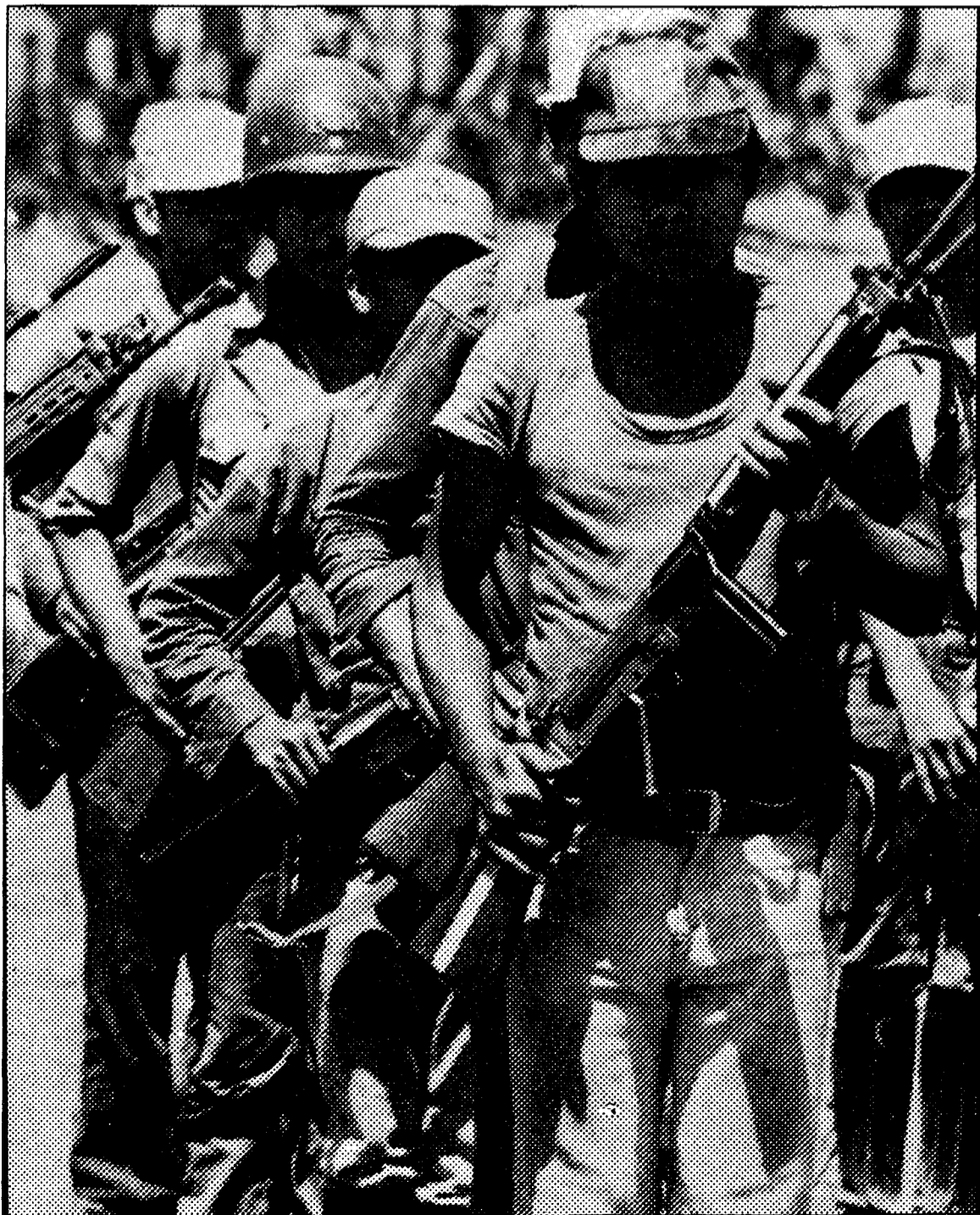
Més tard, l'any 1954, els Estats Units financen un cop d'Estat

a Guatemala després que el seu president, el coronel Jacobo Arbenz, endega una reforma agrària que expropia terres no conreades a la United Fruit Company les quals redistribueix entre els camperols. Després del cop, les terres tornen a la United Fruit Company.

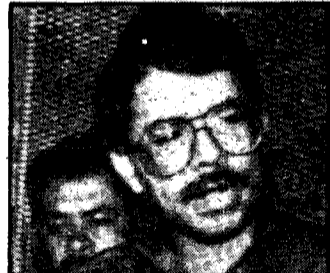
Els mateixos motius porten a intervenir els "Marines" dels Estats Units a la República Dominicana l'any 1965, quan el progressista no-marxista, Juan Bosch, cap del Partit Revolucionari Dominicà, desenvolupa una política que pretén modificar les estructures socio-econòmiques del país en favor de la població.

I la història es repeteix l'any 1983, quan 1.900 soldats dels EE.UU. desembarquen a l'illa de Grenada que feia dos anys, paral·lelament als sandinistes, havia iniciat un procés revolucionari.

Amagat sota el mite de la segu-

La guerrilla del Salvador, en ple entrenament.

Els cinc presidents signataris dels Acords d'Esquipulas: Oscar Arias, Daniel Ortega, José Azcona, Napoleón Duarte i Vinicio Cerezo.

ERROR I IA

estat nacional, el que s'està debatent a Centramèrica és el dret del Tercer Món a decidir per si mateix amb qui comerciar i sota quines condicions.

De fet, la Nicaragua d'avui té molt present que no pot canviar el seu mercat "natural": els Estats Units. I així ho ha reconegut la pròpia Junta Sandinista. Tanmateix, el bloqueig comercial ha dut Managua a incrementar les relacions comercials amb els països del COMECON, els quals suposen actualment el 50% dels acords comercials d'aquest país centreamericà.

La temuda invasió de Nicaragua per part dels Estats Units ha permès a soviètics i cubans d'enviar-hi 2.000 assessors i vendre a aquest país material militar: des de fusells AK-47 fins a helicòpters MI-17, especials per a transport ràpid de tropes.

Un istme en peu de guerra

Nicaragua viu a hores d'ara assetjada i ha d'invertir més del 50% del pressupost nacional en Defensa. Això ha desgastat una economia que, a més, pateix el bloqueig comercial dels EUA, la qual cosa ha provocat greus problemes de desproveïment entre la població d'aquest país.

La guerra de "baixa intensitat", segons la Casa Blanca, s'ha endut els homes al front on s'han produït més de 43.000 víctimes, de les quals més de la meitat són mortals. Així, per causa de la guerra ha mort el 0,7% de la població. O el que és el mateix, si aquesta guerra hagués tingut lloc a l'estat espanyol, s'haguessin produït més de mig milió de víctimes, de les quals 280.000 haurien estat mortals.

A les zones en guerra, la Contra ha assassinat 179 mestres, 52 metges, 15 infermeres; ha destruït 8 escoles i 231 han hagut de ser abandonades. Pel que fa al terreny de la sanitat, els continus atacs dels antisandinistes han obligat a abandonar 45 ambulatoris, 4 centres sanitaris i un hospital.

Més d'un quart de milió de nicaragüencs han hagut d'abandonar les terres que treballaven, quedant afectada l'agricultura, principal font de riquesa del país.

Hondures, un país on no existia cap mena de conflictes des de feia quinze anys, veu ara com pel seu territori circulen cinc exèrcits: l'hondurenc, el nord-americà, el salvadorenc (que empaita guerrillers del FMLN), la Contra i l'exèrcit de Nicaragua que la persegueix.

D'altra banda, El Salvador podria haver vist acabar la seva guer-

ra civil a principis dels 80 si no fos per l'ajut dels EUA a les forces governamentals. Però el suport militar a l'exèrcit salvadorenc ha creat un fort recel en els militars de Tegucigalpa, enemics històrics de San Salvador, que temen molt més una amenaça d'El Salvador que no pas l'amenaça ideològica nicaragüenca.

Però El Salvador, certament, no suposa cap perill per Hondures ja que l'exèrcit d'aquest país està molt ficat en la guerra contra el FMLN... Com tampoc no suposa un perill militar Nicaragua, que pateix una guerra de desgast moral i material.

Moltes armes i més misèria

Tot això ha dut a un empobriment de la població que ha vist com els pressupostos nacionals dediquen fortes quantitats a les despeses militars.

Així, s'ha marginat les qüestions sanitària i educativa. L'esperança de vida als països centreamericans volta els 60 anys i la taxa d'analfabetisme està entre el 40 i el 50%, excepte a Nicaragua que ha passat del 53% d'analfabets l'any 1979 a només un 15% segons dades del 1985.

Les economies de guerra que pateixen El Salvador i Nicaragua, l'estancament hondurenc i la recessió guatemalenc no donen cap oportunitat perquè millorin les condicions de vida de la població. Condicions que, a voltes, esdevenen prou dures com perquè milers de camperols abandonin les seves llars i es refugiïn als països veïns.

Però no és només la misèria qui els fa fugir. També és el terror.

Les campanyes contrainsurgents a El Salvador i Guatemala s'han caracteritzat per la brutalitat i un regust a genocidi. S'ha calculat que a Guatemala, en accions contrainsurgents han mort prop de 100.000 civils des del 1960 fins ara. A més, cal sumar-hi 38.000 desapareguts.

L'exèrcit guatemaltenc justifica aquestes pràctiques dient que "a tot el món es violen els drets humans", dispensa la mort de dones i nens perquè "són coses de la guerra" i reconeix que "per cada camperol que fan costat al govern, deu donen suport a la guerrilla".

Les campanyes contrainsurgents a El Salvador han causat prop de 10.000 víctimes civils des del 1980 i uns 6.000 desapareguts. Això sense comptar les 60.000 víctimes que ja ha causat la guerra civil.

Per una altra part, es calcula que el desplaçament de la població camperola, ja sigui interior o cercant refugi a altres països podria superar la xifra de les 850.000 persones, d'un total de cinc milions d'habitants. Quasi el 20% de la població salvadorenc.

Sigui com sigui, l'orientació de la guerra ha canviat. Les accions contrainsurgents dels militars ja no busquen terroritzar la població; altrament, volen guanyar-se-la amb projectes de "Reconstrucció Nacional".

La població vol la pau

No hi ha cap mena de dubte que la població vol la pau. Darreurement, a San Salvador milers de persones van manifestar-se demanant un alto el foc entre la guerrilla i les forces governamentals. Aquesta guerra s'endu els seus fills ja sigui voluntaris a la guerrilla o forçats per engruixir l'exèrcit governamental.

En alguns camps de refugiats salvadorencs a Hondures, milers d'asilats han començat a reparar-se voluntàriament. Alguns acollint-se als programes de l'ACNUR (Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Refugiats), d'altres, de forma espontània.

Des de Mèxic, milers de refugiats guatemaltencs, estan pendents del desenvolupament del procés democràtic al seu país... Però de moment no s'atreveixen a tornar ja que, malgrat els cops inflingits a la guerrilla i l'arribada al poder dels democristians Vinicio Cerezo, la tàctica dels militars continua sent la de la "terra arrasada".

Per la seva banda, Nicaragua sap que de continuar així, la revolució perdrà el suport popular i que el projecte sandinista fracassarà. De fet, si l'any 1981, la revolució tenia el suport del 90% de la població, l'any 1986 s'havia reduït al 66%.

Esquipulas II: paper mullat?

Després dels entrebancs del procés de Contadora, l'acord de Guatemala, conegut com a Esquipulas II, obria la possibilitat d'endegar un procés de pau a l'àrea.

S'exhorta els governs de la zona a encetar processos de reconciliació nacional, de democratització i d'aturament dels ajuts a les "forces irregulars" ja sigui finançant-les o deixant que el territori d'un país serveixi com a base per a accions militars contra un altre.

Aquest acord ha servit perquè el president de Costa Rica obtingués el Premi Nobel de la Pau. Però, realment Esquipulas II portarà la pau a Centramèrica? Hi ha voluntat per part d'uns i altres d'arribar a un armistici?

Tant les guerrilles guatemalencs com salvadorencs han manifestat la seva voluntat d'arribar a la pacificació del país. Però per a ells la pau no ha de ser sinònim de rendició.

Els governs democristians de Guatemala i El Salvador no semblen massa disposats a arribar a resoldre el conflicte per la via del diàleg. Malgrat els acords d'Esquipulas, Cerezo va dir que "no valia la pena tractar amb la Unitat Revolucionària Nacional de Guatemala (la guerrilla) i el mateix Duarte va reconèixer que sense el suport militar dels Estats Units —que hauria d'acabar-se amb la signatura de la pau— el poder se li escaparia de les mans.

A banda, un procés de democratització hauria de portar implícit un procés de depuració i el judici dels responsables de crims contra la humanitat. Això posaria en seriosos problemes de cara a l'opinió pública mundial els militars d'aquests dos països.

Finalment, la democràcia implicaria una reforma agrària que perjudicaria els terratinents i les multinacionals nord-americanes i una reforma fiscal que acabaria amb els privilegis de l'oligarquia d'aquests països.

Qui té menys a perdre amb Esquipulas II és Nicaragua. Nicaragua sap que pot pactar un alto el foc amb els Contras. I fins i tot pot fer que els Contras tornin amnistiats i que aquests es presentin a les eleccions que exigeix l'acord de Guatemala... Perquè al contrari que el FMLN o la URNG, els Contras no tenen un programa polític de govern.

Duarte, Cerezo i el President Reagan parlen de pacificar Centramèrica. Però és aquesta la pau que demana la població de l'istme?

Perquè la Pau no és tant sols la negociació de la guerra...

CARLES CASALS

Aquest soldat, amb un fusell i un nen als braços simbolitza la tragèdia que ha tocat viure als pobles centreamericans.

CALENDARI

Diumenge, 6 de desembre. II d'Advent. Sant Nicolau de Bari, bisbe. Sant Majoric, màrtir i santa Asela, verge. El sol surt a les 7,03 i es pon a les 16,22 (hora solar).
Dilluns, 7 de desembre. Sant Ambrós, bisbe doctor; sant Agató, màrtir i santa Fara, abadesa.
Dimars, 8 de desembre. La Immaculada Concepció de la Mare de Déu. Santa Ester, reina.
Fira a Camprodon, Gironella, Sanauja i Sarral.
Dimecres, 9 de desembre. Sant Restitut, bisbe màrtir; santa Leocàdia i Valèria, verges màrtirs.
 Festa major a Amposta, Estavill, Santa Llogaia d'Alguema i Santa Llogaia de Terri.
Dijous, 10 de desembre. Ntra. Sra. de Loreto. Santa Eulàlia de Mèrida, verge màrtir. Sant Melquíades, papa màrtir.
 Festa major a Berga, Crespià, Garriguella, Santa Eulàlia de Ronçana, Santa Eulàlia de Riuprimer i Vilanova de la Muga.
Divendres, 11 de desembre. Sant Damas I, papa; sant Daniel Estilista i santa Ida, verge.
Dissabte, 12 de desembre. Ntra. Sra. de Guadalupe. Santa Joana Francesca F. de Chantal, vídua fundadora.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

6 de desembre. Diumenge II d'Advent. Lectures: Primera, Is 40,1-5.9-11, S 84, segona 2Pe 3,8-14, tercera Mc 1,1-8.
7 de desembre. Dilluns de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 35,1-10, S 84, segona Lc 5,17-26.
8 de desembre. Dimarts. IMMACULADA CONCEPCIÓ DE MARIA. Lectures: Primera, Gn 3,9-15.20, S 97, segona Ef 1,3-6.11-12, tercera Lc 1,26-38. (Is 40,1-11 S 95 Mt 18,12-14).
9 de desembre. Dimecres de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 40,25-31, S 102, segona Mt 11,28-30.
10 de desembre. Dijous de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 41,13-20, S 144, segona Mt 11,11-15.
11 de desembre. Divendres de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 48,17-19, S 1, segona Mt 11,16-19.
12 de desembre. Dissabte de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera, Sir 48, 1-4.9-11, S 79, segona Mt 17,10-13.
LITURGIA DE LES HORES Setmana II
Diumenge, 6, II d'Advent. Tot del II Diumenge. Advent.
Dilluns, 7. Sant Ambrós, bisbe i doctor. Memòria obligatòria.
Dimarts, 8. La Concepció Immaculada de Santa Maria, Verge. Solemnitat.
Dimecres, 9. De fèria.
Dijous, 10. De fèria o de la memòria de Santa Eulàlia.
Divendres, 11. De fèria.
Dissabte, 12. De fèria.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Les dues cares de la moneda

Quan un, de veritat, comença a pensar s'adona que, de fet, ser feliç correspon a l'adolescència que, podem dir, viu volant a flor de terra. Quan un pren temps per pensar i filosofar o bé passa pel tràngol de la malaltia o veu la pobresa de tants germans, és normal que la seva ànima sensible sofreixi descobrint el calvari. Davant la finestra oberta, que deixa entrar un matí assolellat somrient, Rieux, personatge de Camus, obre el telegrama sever amb què se li notifica la mort de l'esposa. La vida té dues cares, com aquella moneda collida entre la sorra de la platja: d'una banda, una bella cara femenina; de l'altre, un rostre corroït, que fa por. Això el cristià ho sap i lluita, feliç, en l'esperança.

PERE CAMPAS BONAY *Monestir de l'Estany*

HOMES I INSTITUCIONS

Sadhu Dindanayand o "el que conforta els pobres"

Lluís Mª Espasa, missioner jesuïta

Del jove missioner que fa cinquanta anys va prendre un bitllet només d'anada per a l'Índia hom diria que en queda molt poc, encara que sens dubte en queda l'essencial: la confiança i la tenacitat insubornables dels homes compromesos, Sadhu Dindanayand —el que conforta els pobres— es despulla d'ell mateix quan un braman li canvia el nom i Lluís Maria Espasa, fill del creador de la famosa enciclopèdia, no hi posà cap trava. A Gujarat, a les missions de Anand, Gomtipur, Bochasan, Mankroda-Bhiloda, Vijaynagar, Mehembad, en els 190 poblats actualment al seu càrrec, no té cap sentit ser fill d'un català il·lustre. "El que conforta els pobres" sí que és significatiu a casa dels oblidats de la terra.

Malgrat la seva total donació a la missió, Lluís Maria Espasa no ha deixat mai de mirar cap a Catalunya, a la Barcelona on deixà la família i amics, i sobretot, a la seva mare, Maria Remei Almirall, qui fins als seus 93 anys exercia d'administradora-tresorera de les aportacions dels amics catalans per al desenvolupament de Gujarat. Maria Remei Almirall treballà sempre amb el seu fill, ja des de Barcelona, ja en la mateixa missió, on estigué en diverses vegades, i durant llargs períodes malgrat la seva avançada edat.

Realitat tràgica de Gujarat

Integrat, doncs, decididament en els costums de Gujarat, coneixedor profund de les delicades relacions entre les nombroses ètnies, confessions i castes, improvisat, però expert, enginyer de pous, comptable, metge, mestre, capatàs agrícola i gestor de mil assumptes diversos, Lluís Maria Espasa relata anualment, en la seva carta de Nadal a familiars i amics, la realitat tràgica de Gujarat, de la qual ha estat i és testimoni i víctima: de les grans sequeres del 66, de les gravíssimes inundacions del 73, dels seculars avalots socials per motius de raça, ètnia, religió o casta, de la fam, de la misèria i de les malalties sempiternes, de l'oblit, en definitiva, en què viuen els

seus centenars de milers d'habitants. També informa de gestions comptables: "Desitjo comunicar-vos que gràcies a les vostres ajudes, en els primers mesos del 1980 es rescataren per 40 camperols de Vijaynagar les terres que els havien pres els usurers..." Sadhu Dindanayand diu les coses pel seu nom, com quan denuncia els polítics desaprensus que difonen rumors sense fonament, en vigílies d'eleccions, per provocar tumults ètnico-religiosos, i radicalitzar el vot. "Els partits extremistes només són causa de més sofriment de la gent".

Guanyador d'un tumor maligne

No hi ha lloc a la desesperació. Ni el càncer d'estómac que li van diagnosticar el 1980 significà una aturada en el camí: Sadhu Dindanayand fou capaç, fins i tot, de vèncer el càncer!

El cert és que el relat-crònica correspon a aquest episodi de la seva vida és un dels més emotius. El gener de 1980, després de dos anys d'intensos dolors a l'estómac, Sadhu Dindanayand va anar a l'Institut del Càncer, a Ahmedabad, on li diagnosticaren un tumor cancerós molt avançat a l'estómac pràcticament el desnonaren, receptant-li simplement medicaments contra el dolor. "El 31 de juliol del 1980, dia de Sant Ignasi,

vaig prendre una pastilla calmant abans de la celebració de la Missa; la celebració acabà prop de les dotze del migdia. Vaig anar a la meua habitació i, en no sentir dolor, no vaig prendre l'altra pastilla, ni tampoc la de les 4 de la tarda. Al matí següent ho vaig explicar al germà Bandrés, infermer, el qual em va contestar que d'aquí a dos o tres dies el dolor tornaria fins i tot amb més força... però el dolor no va tornar mai més".

Fidel durant 50 anys

L'11 de febrer del 1987 tres sacerdots jesuïtes, Joaquim Moré, Joan Samada i Lluís Maria Espasa es reuniren: feia ja cinquanta anys d'aquell 11 de febrer del 1937 quan arribaren junts a l'Índia. Durant tots aquests anys tots tres en diferents indrets, amb diferents treballs, han viscut i sofert la tragèdia del subdesenvolupament, fins i tot la del càncer i la que és pitjor, la de l'oblit; però han sabut romandre fidels a una missió que "cronològicament comença amb redimir l'home de l'esclavatge de la seva misèria i de la fam, abans de predicar-li temes religiosos...". Tots tres festejaren solemnement, davant d'un altar a l'estil hindú, les seves noces d'or.

Entre els actuals projectes de Sadhu Dindanayand hi ha la construcció d'una escola primària i un col·legi de batxillerat a més d'una nova missió i un convent per a religioses. No són projectes impossibles per a "un jove" de 75 anys.

M'ha corresponat a mi, el seu nebot, recordar des de Barcelona el treball realitzat per aquest "català de fora", oferint un petit homenatge a l'home que durant cinquanta anys ha estat protagonista de gesta callada i no per això menys important. "Per molts anys, oncle Lluís Maria!"

JOSEP M. FUSTE i ESPASA

ADULTS EN LA FE

Advent!

JOAN GUITERAS i VILANOVA

Senyor (naixement, vida, mort i resurrecció) i el retorn gloriós del final de la història.

L'Advent adverteix que hem d'estar a punt. Atents al Regne que ve. El recomençament és mera irrealitat. La repetició s'acabarà quan el Senyor torni ple de glòria i majestat. I cada any esdevé nova oportunitat per acollir la gràcia del Salvador.

El temps no és solament una alternança d'estacions. Els anys no són com les xifres d'un comptador. El temps, patrimoni ben nostre, és l'àmbit de la trobada amb Crist. De l'acolliment del Senyor. És que s'han trencat les distàncies. El nostre Déu "ha esquinçat el cel". El Tot-Altres, com diu un autor, s'ha fet tot-nostre. I això és Nadal.

Espera amb Maria

Les quatre setmanes de preparació són un reflex de la llarga espera d'Israel. La mateixa Església intenta submergir-nos en aquesta esperança antiga. La imatge més bonica i eloqüent d'aquesta esperança és la Verge Maria. Representa el resum i la culminació. Ella obre una enorme perspectiva en la història de la salvació. Llarga preparació israelítica. Que, amb Maria, sosté i estimula la nostra esperança.

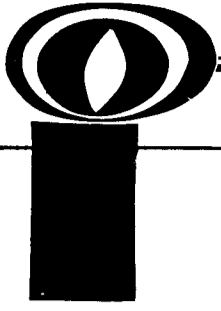
Un nou any litúrgic. Idèntiques festes. Amb tot, un itinerari totalment diferenciat. Déu continuament ve al nostre encontre, a cada moment, a cada nova situació. El desig ha d'obrir lloc a la visita de Déu. Ens cal la conversió, la imitació sincera de Crist. Un any nou, si ens deixem renovar pel qui ve en nom del Senyor.

L'evangeli segons sant Marc

Enguany llegirem l'evangeli de sant Marc. Però, resulta que la lectura del primer dia de l'Advent és treta del final d'aquest escrit. Mots del darrer discurs als deixebles abans de la Passió. Una lliçó reduïda a aquest imperatiu: VETLLEU!

L'amo de casa ha marxat per llarg temps. Els servents han rebut feines, consignes i responsabilitats. Retorna de nit. Hi ha aquí una pinzellada interessant. A l'antigor s'evitava totalment el viatjar de nit per la inseguretat dels camins i la dificultat d'orientació. La nit simbolitza una situació de temptacions, proves i sofriments. Fixem-nos-hi: es tracta de les tenebres que dissiparà la vinguda del Senyor. Recordem els mots profètics: "el poble que vivia a les tenebres ha vist una gran llum". Jesús mateix s'afirmarà llum del món i dirà que el qui el segueixi no caminarà pas en tenebres. Cert, el batejat ja no està sota el domini de la nit, però resta encara en el temps de la nit.

Hem acollit la llum de Crist i vivim d'ell. Això, no obstant, és un pàlid reflex, modest esbós, de la vida promesa. Ens trobem en una situació de nit. I la llum —ho sabem— no pot venir de la nit. Amb paraules ben clares: tenim una urgent necessitat, ara mateix, de ser salvats. Sabem que cal acollir el nostre Salvador. Ell truca a la porta de la nostra llibertat respectada. No ens l'ha pas llevada ni ha volgut enlluernar-nos amb la seva glòria. El signe diví és molt humil, quasi és no-signe, i consisteix a fer-se petit. En l'infant de Betlem hi ha el ple esclat de l'amor de Déu. Inici humil d'una redempció que ve per la creu i que posseeix el fulgor claríssim de l'alba de Pasqua. Déu que revelà el seu amor. I que es vol revelar, ara, a través de nosaltres. Déu de presència discreta al costat del qui ha estat creat segons la seva imatge i semblança. Amor que espera la nostra resposta. Invitats, doncs, en l'Advent, a prendre consciència de la nostra vocació. Fills de la llum i del dia. Als quals ha estat dit: VETLLEU!

"OBRIU UNA RUTA AL SENYOR"

L'interès concret d'aquesta lectura és el de donar-nos el context de la cita tantes vegades repetida pels sinòptics per definir la predicació del Baptista: "obriu una ruta al Senyor!". quan es fa la comparació s'observa de seguida la diferència. El profeta convidava a obrir una ruta en el desert, perquè el Senyor pugui repetir els esdeveniments de l'èxode en favor del poble, que ara torna de l'exili. El Baptista, en canvi, es troba ell mateix en el desert, i des d'allí exhorta a preparar el camí per al Senyor. En ambdós casos, però, hi ha una coincidència que massa vegades es passa per alt, interpretant-la malament: el que ha de trobar el camí a punt és el Senyor, que vindrà a consolar el seu poble, a donar-li la bona notícia de la salvació i del perdó. Així és clarament un text de "vinguda del Senyor".

**Lectura del llibre del profeta Isaïes
(40:1-5,9-11)**

"Consoleu, consoleu el meu poble", diu el vostre Déu. "Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats".

Escolteu una veu que crida: "Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit."

Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la Bona Nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: "Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien."

"SENYOR, FEU-NOS VEURE EL VOSTRE AMOR, I DONEU-NOS LA VOSTRA SALVACIÓ"

La resposta del salm és ben coneguda com a pregària del temps d'advent. La traducció més clàssica és "feu-nos veure la vostra misericòrdia". En efecte, tota l'obra de Déu envers nosaltres és una obra del seu amor misericordiós, puix es tracta d'una restitució de l'home a aquella situació de gràcia i d'amistat amb Déu, que Ell ha volgut des de sempre, per a la humanitat. La pau, que el salm anuncia, és el resultat d'aquesta obra misericordiosa.

Salm 84:9ab-10,11-12,13-14 (R.: 8)

Jo escolto què diu el Senyor:
Déu anuncia la pau al seu poble.
El Senyor és a prop per salvar els seus fidels,
i la seva glòria habitarà al nostre país.

R.: Senyor, feu-nos veure el vostre amor
i doneu-nos la vostra salvació.

La fidelitat i l'amor es trobaran,
s'abraçaran la bondat i la pau;
la fidelitat germinarà de la terra,
i la bondat mirarà des del cel. R.

El Senyor donarà la pluja,
i la nostra terra donarà el seu fruit.
La bondat anirà al seu davant,
i la pau li seguirà les petjades. R.

L'Advent de l'Evangelí

Els cicles litúrgics ens van acostumant un any rera un altre, a experimentar la diversitat dels mestratges evangèlics, i a descobrir la visió que ens dona Mateu, per exemple sobre Jesús, que no és pas exactament la mateixa de Marc, o la de Lluc. És la riquesa de l'Escriptura. La pedagogia dels leccionaris és magnífica per ajudar a aquesta diversitat en la comprensió, i així s'aconsegueix, a l'interior de cada cicle, una harmonia pròpia.

Per aquest motiu podem dir que l'Advent del cicle B —el que hem començat, guiats amb preferència per Marc— té una particularitat: és l'Advent de l'Evangelí. Penso que aquesta fórmula podria semblar una mena de joc de paraules, però m'agradaria explicar el seu contingut per adonar-nos de la seva veritat.

• "L'Evangelí, que és Jesús..."

Quan llegim el text evangèlic d'avui ens trobem amb la frase de Marc, que cal interpretar així: "Comença l'Evangelí, que és Jesús, el Messies, el Fill de Déu." I, en efecte, la narració de Marc està íntegrament dedicada a mostrar com Jesús és la Bona i joiosa notícia donada finalment per Déu a tots els homes, per salvar-nos, per alliberar-nos del mal i del pecat, des de la humilitat i el silenci de l'encarnació, però amb tota la força que li pertany com a Sant de Déu.

Els textos bíblics que estem llegint aquests primers diumenges li lustren molt bé aquesta visió de Marc. Tots ells subratllen la iniciativa salvífica de Déu envers els homes. "Consoleu el meu poble... Aquí teniu el vostre Déu...! Puja a una muntanya ben alta tu que 'evangelitze' (= portes bones noves) a Jerusalem!" (1.ª lectura). L'esquinçament del cel —imatge utilitzada per Isaïes a la 1.ª lectura del diumenge passat— només pot fer-lo Déu mateix, no pas els homes. Déu esquinça el cel perquè vol, i això és un "evangelí", una bona i joiosa notícia per als homes, puix representa que seran acompanyats per Déu, i no restaran sols i marcits com fulles seques que s'enduu el vent...

La mateixa simplicitat amb que Marc presenta la figura i la predicació del Baptista demostra que el que de veritat vol dir-nos és que l'Evangelí, que és Jesús, fou introduït per la predicació d'un missatger, tal com estava anunciat per Isaïes, o per un "enviat" que passa davant, com anunciava també Malaquies.

Gairebé podríem afirmar que els textos bíblics d'aquest cicle ens parlen més del que Déu ha volgut fer per venir, fet home, entre els homes, que no pas ens exhorten a fer nosaltres alguna cosa (evidentment, això no és tan absolut). És per aquest conjunt que afirmo que estem en l'Advent de l'Evangelí.

"ESPEREM UN CEL NOU I UNA TERRA NOVA"

La descripció de sant Pere té un caràcter apocalíptic, però el que anuncia és extraordinàriament esperançador: la novetat perfecta. El desig de novetat, que tantes vegades inquieta el cor dels homes més enardits té en la fe i l'esperança cristiana la resposta més absoluta. Tantes vegades hom creu que esdevenen coses noves, quan en realitat són represa de situacions que ja poden considerar-se superades... O bé hom espera de les noves situacions més del que els homes poden donar, i així retroba sempre la limitació. Però la novetat de Déu és autèntica, perquè "regnarà la justícia". ¿No és precisament la falta de justícia —de santedat— allò que limita les novetats humanes, sempre amenaçades per la injustícia?

**Lectura de la segona carta de sant Pere
(3:8-14)**

Estimats, una cosa hi ha que no heu de perdre mai de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. No és que el Senyor difereixi el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, abrandats, es desintegraran, i la terra quedarà al descobert amb tot el que hi han fet. Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, penseu com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat us heu de comportar. Espereu la vinguda del dia del Senyor i feu tot el possible perquè arribi aviat. Aquell dia el cel,

• El "primer evangelí"

En aquesta perspectiva no costa gens —al contrari, està en plena coherència— parlar del misteri de la Concepció Immaculada de Maria. En la seva bellíssima poesia sobre la nit de la Immaculada, en Joan Maragall intuïa quelcom d'aquesta realitat, quan deia: "Aquesta nit és bé una nit divina: / la Puríssima del cel va baixant, / per 'aquest blau que ella il·lumina', / deixant més resplendors en cada estel!"

No és sols una visió poètica. És la tradició exegètica de l'Església la que ha nomenat "primer evangelí" el fragment del Gènesi en què s'anuncia, després del pecat dels pares, la victòria sobre el serpent, adversari de la dona (vegeu la 1.ª lectura de la solemnitat de la Immaculada). Maria forma part de l'Evangelí, d'una manera especialíssima en la seva concepció immaculada, ja que en aquest fet s'esdevé per ella, privilegiadament, la realitat de la santificació que és precisament el contingut de l'Evangelí. En aquest moment misteriós i silencios, en el si de la mare de la Verge Maria, s'esquinça el cel, i una criatura humana és gratuïtament introduïda a la comunió divina... En la foscor de la nit del temps, la llum de la concepció immaculada de Maria permet endevinar l'infinit de Déu: "Quin cel tan blau, aquesta nit! / Sembla que es vegi l'infinit, / l'infinit sense vels, / més enllà de la lluna i dels estels..." , comenta encara Maragall.

• "...i el Món calla"

L'Advent de l'Evangelí ens convida a una actitud que no és massa acostumada, i fins i tot té una certa mala premsa, val a dir que de vegades amb fonament, a causa de les malformacions possibles: el silenci i l'admiració davant les obres de Déu.

L'evangelí de Marc és freqüent a descriure aquesta actitud. Jesús insisteix fins i tot en el silenci sobre la seva persona. Cal entendre-ho correctament, sens dubte. Tanmateix, el silenci meditatiu, l'admiració davant les obres meravelloses, no són pas actituds negatives. Els filòsofs han dit, des de molt antic, que el principi de la filosofia és l'admiració. ¿Per què no hauríem d'accentuar, enguany, en la nostra vida cristiana, durant el temps d'Advent sobretot, aquesta mirada contemplativa davant les iniciatives de Déu, la seva voluntat de salvar-nos, la seva misericòrdia...? Deixar-nos penetrar de l'Evangelí, acollir en el cor la bona i joiosa notícia que és Jesucrist, amb l'esperit pobre i humil de Maria.

També aquesta actitud ha estat descrita per Maragall: "Per la nit de desembre ella devalla / i l'aire s'atempera, i el món calla... / Devalla silenciosa. Ai, quina nit tan clara i tan formosa!"

inflatat, es desfarà, i els elements, abrandats, es fonderan. Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel i una terra nova, on regnarà la justícia. Per tant, estimats, mentre espereu això, mireu que ell us trobi en pau, immaculats i irreproposables.

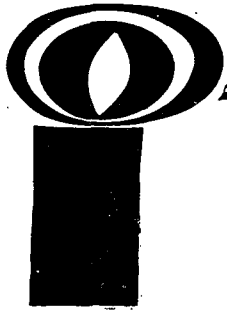
"APLANEU ELS CAMINS DEL SENYOR"

L'evangelista sant Marc és molt breu en la presentació de Joan. Està més interessat a parlar desseguida de l'evangelí, és a dir, de Jesús, el Messies, Fill de Déu. Per això la figura de Joan queda reduïda estrictament a la seva funció: la de ser pregoner de l'arribada de l'evangelí.

**Lectura de l'evangelí segons sant Marc
(1:1-8)**

Comença l'evangelí de Jesús, el Messies, Fill de Déu. En el profeta Isaïes hi ha escrit això: "Jo envio davant teu el meu missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí." Complint això, Joan comença a batejar en el desert.

Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell la cintura i s'alimentava de llagostes i mel boscana. I predicava així: "Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant."

IMMACULADA CONCEPCIÓ DE LA VERGE MARIA

“FARÉ QUE SIGUIN ENEMIGS EL TEU LLINATGE I EL DE LA DONA”

El primer quadre de la solemnitat d'avui ens porta al Paradís. És el fet de la ruptura de l'home amb Déu, que el porta a la consciència de la seva nuesa — solitud, debilitat, vergonya — i al trencament de relacions amistoses amb els altres — acusacions mútues... —. La resposta de Déu no és pas aprovatòria, però sí oberta. El pecat no és l'última paraula de les relacions entre Déu i l'home. Hi ha una promesa de Déu que anuncia el misteriós llinatge de la dona, victoriós sobre el Temptador.

Lectura del llibre del Gènesi (3:9-15,20)

Després que l'home hagué menjat, el fruit de l'arbre, el Senyor-Déu el cridà i li digué: “¿On ets?” Ell li respongué: “He sentit que us passejaveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat”. Li digué el Senyor-Déu: “¿Qui t'ha fet saber que anaves nu? ¿És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?” L'home li digué: “La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat”. El Senyor-Déu digué a la dona: “¿Per què ho has fet, això?” Ella li respongué: “És que la serp m'ha enganyat”. El Senyor-Déu digué a la serp: “Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap, i tu l'atacaràs al taló”.

L'home donà a la seva esposa el nom d'Heva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

“CANTEU AL SENYOR UN CÀNTIC NOU: HA FET OBRES PRODIGIOSES”

Avui el salm responsorial es refereix al misteri que celebrem, més que no pas directament — com acostuma a fer-ho — a la primera lectura. Per això parla de “càntic nou” i d’“obres prodigioses del Senyor”, referint-se a la novetat que representa, en la història dels homes, la presència d'algú — Maria — que entra en aquest món plena de la gràcia de Déu, participant ja, anticipadament, de “la salvació del nostre Déu”. Aquesta és, ben cert, una obra prodigiosa de Déu, que suscita la nostra lloança.

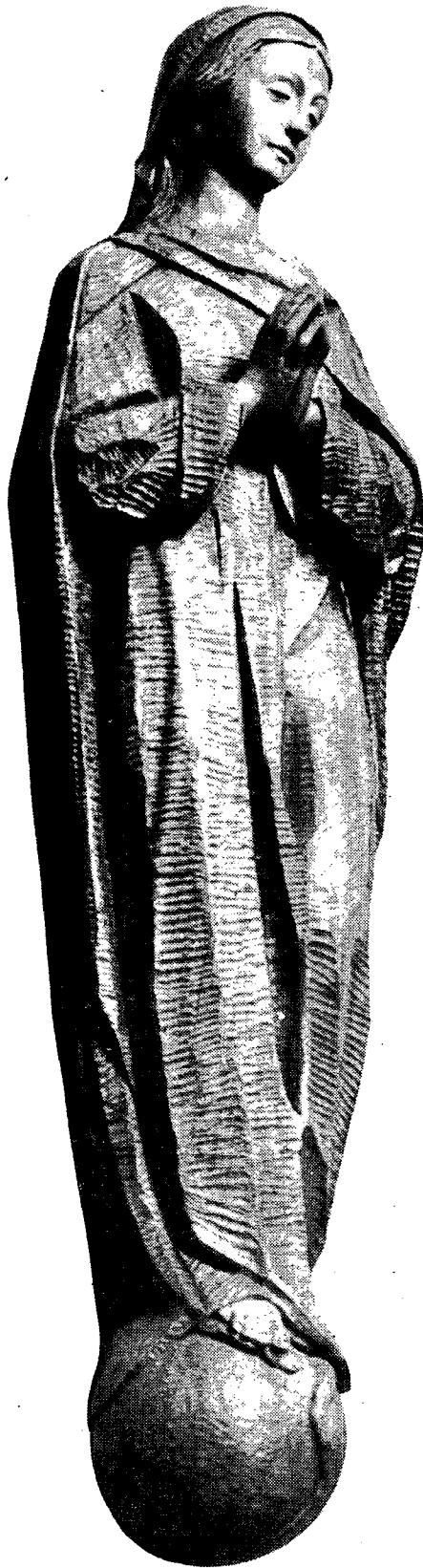
Salm 97: 1,2-3ab,3c-4 (R.: 1a)

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses.
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos.

R.: Canteu al Senyor un càntic nou:
ja fet obres prodigioses.

El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contempen la salvació.
L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.
Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

“DÉU ENS ELEGÍ EN CRIST ABANS DE CREAR EL MÓN”

El segon quadre de la solemnitat ens porta al misteri de Déu. Ell ha volgut per a nosaltres, des de tota l'eternitat, abans de crear el món: “que fóssim sants, irreprochables — immaculats — als seus ulls, fills seus per Jesucrist...”. I això som els que, per la seva misericòrdia, hem rebut la gràcia de la fe i del baptisme. Però entre tots els que Déu estima, la mare del seu Fill ha estat privilegiada, perquè ha estat, des del començament mateix de la seva existència, “santa i immaculada”.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (1:3-6,11-12)

Beneït sigui Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irreprochables als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

En ell hem rebut la nostra part de l'herència. Ens hi havia destinat el disseny d'aquell qui tot ho duu a terme d'acord amb la decisió de la seva voluntat. Volia que fóssim lloança de la seva grandesa, nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança.

LA NIT DE LA PURÍSSIMA

Quin cel més blau aquesta nit!
Sembla que es vegi l'Infinit,
l'Infinit sense vels,
més enllà de la lluna i dels estels.

La lluna i els estels brillen tan clar
en el blau infinit de la nit santa,
que l'ànima s'encanta
enllà...

Aquesta nit és bé una nit divina.
La Puríssima, del cel
va baixant per aquest blau que ella il·lumina,
deixant més resplendors en cada estel.

Per la nit de desembre ella davalla,
i l'aire se tempera, i el món calla.
Davalla silenciosa...

Ai, quina nit més clara i més formosa!

JOAN MARAGALL

(1897)

“DÉU TE GUARD, PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU”

El tercer quadre és Natzaret. El centre d'atenció és la Verge Maria, no tant pel que ella fa i diu, com pel que l'àngel li anuncia que Déu ha fet en ella: “plena de gràcia”. Tot el misteri de la concepció immaculada s'enclou en aquesta afirmació. No és encara el misteri de la maternitat virginal de Jesús, que és també anunciada, sinó quelcom més directe: aquesta noia, la verge Maria, ha estat, des del primer instant, el testimoni radiant de la gratuïtat de Déu.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (1:26-38)

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: “Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu”. Ella, es torbà en sentir aquestes paraules, i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: “No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi”. Maria preguntà a l'àngel: “¿Com pot ser això, si jo no tinc marit?” L'àngel li respongué: “L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat: ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible”. Maria va respondre: “Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules”.

I l'àngel es va retirar.

Aquí teniu el vostre Déu!

Vet aquí el crit de l'Advent que acaba de ressonar enmig de l'assemblea eucarística. La veu poderosa d'Isaïes, traspasant els segles, torna a reclamar l'atenció del poble fidel, que ara som nosaltres, els fills de la profecia ja realitzada. Jesucrist és enmig nostre, emplena el nostre temps, i alhora ens projecta cap al futur, cap a la consumació dels temps. Advent és esperança que camina. És lluita, doncs, contra les dificultats que ens surten al pas i que més d'un cop tenim la impressió que acabaran engolint-nos. Malgrat però aquesta i totes les altres pors, la força de l'esperança cristiana ens sosté i aguanta els passos que anem fent cap a la plena revelació del dia del Senyor. Perquè el dia del Senyor vindrà... Per això nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia (2Pe 3:10a i 13). És des d'aquesta esperança que avui clamem amb el salmista: **El Senyor és a prop per salvar els seus fidels, i la seva glòria habitarà el nostre país** (v. 10). El Senyor és a prop nostre sempre, no és veritat que estiguem abandonats de la mà de Déu. Ni ara tampoc, en aquests temps que ens toca viure, temps de grans progressos tècnics i de profunds canvis socio-econòmic-cultural. I és a prop per salvar els seus fidels, per ajudar-nos a perseverar en el camí de la fidelitat al Regne de Déu, a desgrat de tots els canvis i de totes les commocions que puguin produir-se. La seva salvació precisament ens urgeix, no sols a mantenir-nos fermes com una mena de dic o d'oposició als canvis que es produeixen, sinó a fer-nos-hi presents per "evangelitzar-los". És la ur-

El Senyor és a prop

(Salm 84 -H.85-:9ab-10. 11-12. 13-14 R.: 8)

JOSEP M. ARAGONÈS

gència de la nova evangelització del món que el Papa predica. I precisament el sentit pregon de la celebració eucarística dominical és aquest fer-se signe eloqüent de la presència salvadora de Déu en aquest nostre món concret. Per això, si hem entès què és la missa i l'hem conviscuda amb tota la comunitat, sortirem de la nostra reunió —de la nostra església— i cridarem amb la veu i amb les obres la consigna d'Isaïes: **Aquí teniu el vostre Déu!**, per tots els nostres carrers i places.

Déu anuncia la pau

L'Advent del cristià ha de ser l'activitat en l'esperança. Una activitat ben apuntalada en la fe. Però tanmateix activa, autènticament missionera. Hem estat enviats a proclamar l'Anunci Jaiós —l'Evangelium—. Per això hem d'arrencar sempre de l'escolta de la paraula de Déu. **Jo escolto què diu el Senyor**, ens confessa el salmista (v.

9a). I amb ell, també nosaltres hem de dir el mateix. Escoltem què ens diu el Senyor quan la seva paraula és proclamada en la nostra assemblea. L'escoltem quan parla a l'interior de la nostra consciència. I també l'escoltem quan es manifesta en els signes dels temps. No s'hi val a escoltar la paraula de Déu com una narració passada, un fet històric, d'aquell temps. Déu ens parla ara. I és ara que **anuncia la pau al seu poble i als qui l'estimen** (v. 9ab). Els qui celebrem l'eucaristia, després d'haver escoltat el que ens diu el Senyor, ens hem de posar mans a l'obra. A l'obra de construir la pau. Ara més que mai. Perquè la pau no surt per generació espontània. És fruit, en primer lloc, de la justícia, també de la veritat, de la llibertat i de l'amor. I vet aquí que edificar el Regne de Déu entre els homes vol dir que els que seguim Jesucrist i ens comprometem en la seva acció salvadora de tota la humanitat, ens hem de sentir plenament compromesos a viure la justícia, a lluitar per la veritat, a crear àmbit

de llibertat i ser pregoners de l'amor a Déu i als germans. Aquesta és la fidelitat que la celebració de la missa dominical ens exigeix, i així també hem de demostrar davant de tothom la nostra autèntica bondat. Llavors florirà la pau. **La fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau** (v. 11). Vet aquí el nostre camí d'Advent.

Col·laboradors de Déu

El salm ens recorda que la salvació —la pau entre l'home i Déu— es realitza en íntima col·laboració entre Déu i l'home. Certament que és Déu, i només ell, el qui salva. Però Déu no salva ningú que es tanqui a la salvació. Necessita la nostra acceptació, la nostra col·laboració. **La fidelitat germinarà de la terra, i la bondat mirarà des del cel** (v. 12). Com la terra eixuta i aparentment morta de l'hivern, reneix amb les pluges de la primavera, així el nostre esperit dona el seu fruit quan accepta la fecundació de la gràcia de Déu. **El Senyor donarà la pluja, i la nostra terra donarà el seu fruit** (v. 13). La pluja de Déu, que esperem i demanem en el temps d'Advent, és la vinguda del Messies, el Fill enviat pel Pare i que pren la naturalesa humana en les puríssimes entranyes de Maria, esdevenint així fruit de la nostra terra. Ara el Senyor s'acosta. Ve com sempre, tal com cantava el salmista i repetim nosaltres: **La bondat va al seu davant, i la pau li segueix les petjades** (v. 14). És la demostració del seu amor, la força de la seva salvació. Així, tot esperant i lluitant, preguem amb fe: **Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació** (v. 8).

CULTURA CIENTIFICA

El Dr. Jaume Almera i la seva escola de geologia 23 - El deixeble més destacat: mossèn Norbert Font i Sagué

Encara que vagi ser breu la seva vida (1873-1910), Mn. Norbert Font i Sagué va tenir una importància notable en el desenvolupament de la geologia a Catalunya i cal que en parlem més extensament. No va poder succeir al canonge Almera en la labor investigadora i de direcció del Museu del Seminari a causa de la seva sobtada mort, però va deixar rastre important del seu pas per aquest món, i no tan sols pels seus treballs geològics, sinó també en altres camps.

Va néixer al 1er. del n. 59 del carrer Jaume Giralte de Barcelona, fill d'una família modesta de procedència empordanesa. Poc després la família es traslladà a un altre pis, pròxim a la plaça de Palau. De quan vivien aquí és l'anècdota que el propi Font i Sagué ens conta en l'article "Ma primera entrada als Jocs Florals", publicat a "La Veu de Catalunya" i que donà peu a l'explicació que en fa Josep Iglésies en la seva biografia "Mossèn Norbert Font i Sagué. L'introducció de l'espeleologia a Catalunya" i que és una plana tan deliciosa que nosaltres no podem resistir a la temptació de transcriure:

"Quan Font i Sagué tenia vuit anys somiava esdevenir torejador. Era molt entremaliat i els trencs i els nyanyos que mostrava la seva closca eren exponent del seu comportament indòcil. Un diumenge a la tarda, mentre jugava a braus en la polsaguera de la plaça, s'adonà que quelcom extraordinari s'esdevenia a l'edifici de la Llotja. S'hi aturaven luxosos carruatges i en davallaven dames bellament habillades i senyors amb levita i barret de copalta. Deixà de jugar i s'enfilà

als finestrals per espiar què feien dins del local. Li semblà que es tractava d'alguna funció religiosa, puix que la gent estava asseguda, escoltant en ple recolliment. Meravel·lat, davallà del finestrall i, posant-se entre les amples faldilles de dues dames que feien acostadisses les destres enjoiades amb les invitacions vers el porter, aconseguí d'esquitllar-se destrament dins de la sala, tota guarnida de flors i abundor de senyores i escuts vermells i grocs. Després anà avançant amb cautela, esquivant els guardes municipals vestits de gala, i acabà per trobar-se en un angle, arran de l'entrada. Veí ascendir una jove regina, tota vestida de blanc, del braç d'un cavaller test i enlevitat. Posat a primera fila, amb els seus pobres vestits malmesos, restà doblement sorprès de constatar que se li feia entenedor allò que es llegia en veu alta dalt de l'estrada, molt millor que no allò altre que li deia el mestre de l'escola municipal que solament parlava en castellà.

És possible que alguns dels assistents a aquella festa dels Jocs Florals, en adonar-se de la presència d'aquell mocós mal vestit, amb les espartanyes brutes i malmeses, els mitjons a retalló, amb un elàstic pengimpenjam, els cabells hirsuts, uns grans ullassos plens d'admiració i un aire de murri escapat d'una narració d'Andersen, fes algun gest d'enuig i lamentés que no fos foragitat. Afortunadament ningú no va atansar-se a treure'l i fou ell mateix que s'adonà del paper desentonat que feia entre tant de senyoriu i acabà per esquitllar-se, pres d'un avergo-

Del llibre "El Dr. Almera i la seva escola de Geologia" de F. NICOLAU i J. VALLS

nyiment pudorós, cap a la plaça. Restà, però, preguntant-se a quina mena de festa havia assistit, i no sabé contestar-se la pregunta fins molts anys més tard. Però les coses que havia entès de les que havia escoltat allí dintre li havien fet una impressió enorme i mai no se li esborraren de la seva ment".

La cita ha estat llarga però valia la pena. Dues característiques s'hi endevinen ja del futur geòleg i sacerdot: que era molt atrevit i que estimava molt la seva llengua catalana. Aquest noi tan entremaliat ingressava als 11 anys al col·legi de Mn. Tries de les Corts de Sarrià i als 14 ja entrava al Seminari perquè "volia ser capellà". Així de senzill. Que tenia una vocació sincera es demostrà posteriorment, però l'esperit religiós que el dominava no impedia pas l'amor a les lletres catalanes. Quan encara no havia complert els 17 anys ja publicava un poema a la revista "La comarca del Noya", titulat "Pobra Catalunya! Plors d'un català castellanisat per força".

Encara que no conservem l'expedient de les assignatures que cursà, amb les seves qualificacions, sabem que era molt ben considerat pels seus professors que li confiaren la preparació a l'ingrés del batxillerat dels alumnes més petits. Entre ells cal citar per la transcendència que tingué posteriorment Marià Faura i Sans en el qual influí potser encara més ell que el Dr. Almera en la vocació de geòleg. A l'estiu de 1892, quan encara no

havia complert els 19 anys, es dedicà a recórrer pobles de Catalunya per a ressenyar les creus de terme que s'hi troben. En féu un treball i el presentà a un certamen. La cosa no tingué èxit, però Mn. Jaume Collell li suggerí que presentés la seva monografia als Jocs Florals de Barcelona de 1894. Així ho féu i obtingué un accésit. Això l'esperonà a seguir escrivint i en altres ocasions, fins a cinc, pogué acudir a la Llotja a rebre el guardó dels seus treballs. Poc es podien pensar els que el van veure allí quan tenia 8 anys que aquell marrec amb espartanyes velles i mitjons a retalló pujaria moltes vegades a l'estrada a ser guardonat!

Per tot això semblava que la vocació de Mn. Norbert a més de la de sacerdotal seria la de les lletres. Doncs no fou pas així. La investigació científica encara l'atreia més.

Ja hem vist que així ho diu Josep Iglésies en el títol de la biografia que en va escriure. I hem de dir que no és cap desentencert dir-ho. És veritat que la co-neixença que féu del canonge Almera al museu geològic del Seminari determinà la seva dedicació a la geologia. Encara que no va tenir el Dr. Almera de professor, que ja havia cedit les classes a Mn. Palou, però sí que el tingué de mestre d'investigació en el treball del museu i per això es considerà, i amb raó, deixeble de l'insigne geòleg. Però abans de dedicar-se de ple a la geologia encara emprengué l'aventura de fer espeleologia i així va iniciar un moviment cap a l'exercici d'aquesta mena d'esport científic.

El 30 d'octubre de 1894 ha-

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

via ingressat al Centre Excursionista de Catalunya amb ànim de conèixer i explorar científicament la nostra terra. Dos anys més tard, invitat per dit Centre venia a Barcelona l'espeleòleg francès Edouard Alfred Martel. Un dels escollits per acompanyar-lo a la Fou del Bor fou Norbert Font i Sagué. La visita a aquesta cova de Bellver de Cerdanya, on romangueren una hora i mitja recorrent sota terra més de 250 m l'entusiasme i decidí d'explorar pel seu compte altres avencs o grutes de la nostra terra. Amb l'ajuda del Centre Excursionista confeccionà el "Catàleg espeleològic de Catalunya". I el primer avenc que explorà fou el de Can Sadurní a les vacances de Nadal, el 27 de desembre de 1897. Hagué de baixar tot sol suspès d'una corda doble, assegut en un barrot subjectat al seu extrem fins a una fondària de 75 m. Aquí apareix una vegada més el seu esperit agosarat; amb tan fràgils mitjons el perill era gran; només que el frec de la corda amb les roques l'hagués segada, cosa no gens impossible, era la mort segura.

A aquelles mateixes vacances l'exploració de l'espantós avenc de la Ferla el posa malalt. Va arribar a 170 m. de profunditat, però es trobà malament i no pogué seguir. Va proposar tornar-hi un altre cop però va morir que encara no havia tingut ocasió de fer-ho. De fet fins setze anys després de la seva mort no s'ha explorat aquest avenc que arriba a una profunditat total de 240 m.

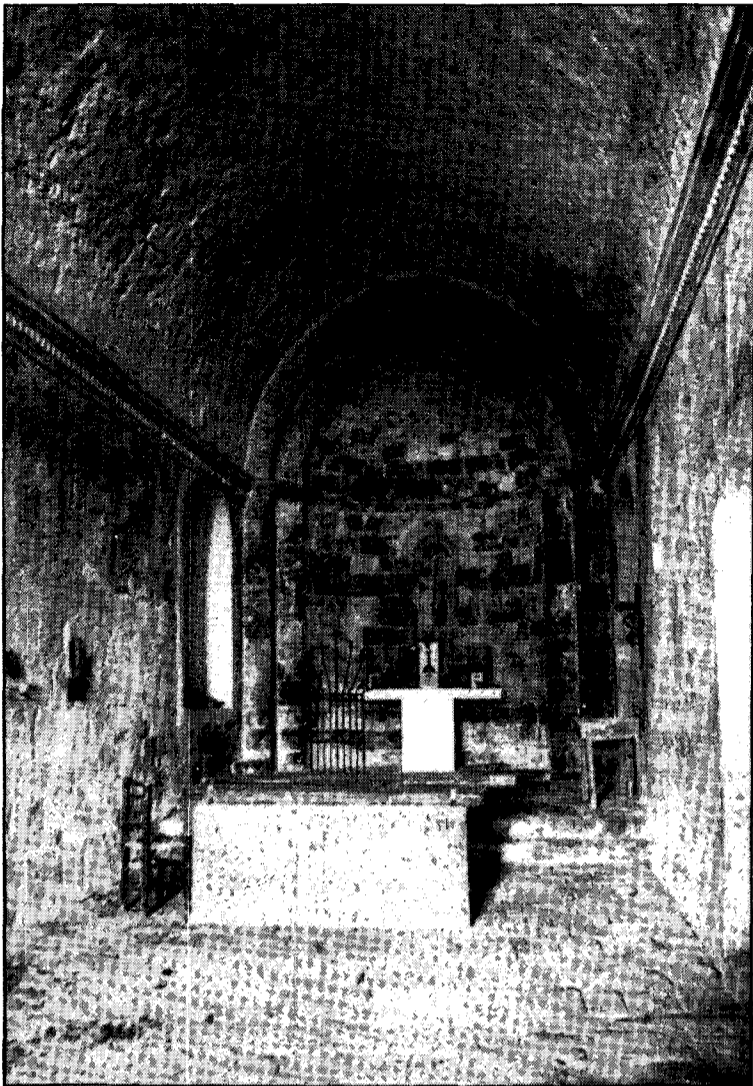
De mossèn Font i Sagué com a geòleg en parlarem la setmana que ve.

Els bous anaven a missa a Sant Grau d'Entreperes

Església de Santa Maria. Modificada. D'una nau. Absis amb fris fent lent de serra i una finestra. Campanar quadrat damunt la façana oest, en la qual hi ha afegit un porxo. (Imatge de la Mare de Déu al museu Diocesà de Girona (Vicenç Burón).

Explica la tradició que sant Grau va arribar a la nostra terra per predicar la paraula de Déu. La seva oratòria i la fe que posava en les seves paraules va aconseguir que molta gent es convertís a la religió cristiana.

Però un bon dia, es declarà en molts indrets de Catalunya una gran malura, que feia que el bestiar boví es morís sense remei. La tragèdia era total i el país perdia tots els seus ramats. Sant Grau, aclaparat per tanta dissort i en un afany d'ajudar aquells pobres pagesos, s'encomanà a Nostre Senyor i, il·luminat per Ell, féu desenterrar un bou, i beneint-lo tornà a la vida. Tota la gent en assabentar-se de l'extraordinari prodigi, es dirigia al Sant, perquè guarís els seus animals, i tots s'anaven amb la seva benedicció.

L'església és a Sales de Lierca, a la comarca de la Garrotxa

Devoció especial a les terres gironines

Es diu que sant Grau, va viure molt de temps a les terres gironines i en especial a Tossa de Mar. Es per això que la devoció al Sant, era molt gran en les terres gironines i en les comarques de la Selva, l'Empordà i sobretot a la Garrotxa. El culte a sant Grau, era celebrat a Joanetes, Ossenor, Santa Pau, Olot, Banyoles, Tortellà i en molts d'altres.

Un dels costums més estesos, era el de tallar tres pèls de la cua del bou i posar-los dintre d'una mena de panellet, que donaven a menjar a la bèstia. La creença era que la salut del bestiar estava assegurada.

De totes les festes dedicades al Sant, la que se celebrava amb més solemnitat era sens dubte la del llogaret garrotxí de sant Grau d'Entreperes, una sufragania de Sadernes.

En el dia del Sant, el 13 d'octubre, es reunien al voltant de l'ermita, tots els pagesos de la contrada amb els seus ramats de bous i vaques. El senyor rector, sortia a la porta de l'església i celebrava l'anomenada "Missa dels bous"

—una cerimònia no coneguda— i en acabar, es feia la benedicció de tot el bestiar. Un cop finalitzada la cerimònia, deixaven entrar tots els animals dintre del temple.

Amb el temps, i degut a les dificultats i el perill d'encabir tant de bestiar dins l'església, es canvià una part del ceremonial. La reunió de les vaques al volt de l'ermita es mantingué, però l'entrada del bestiar dins el temple fou substituït per un altre ritu, consistent en el lloguer d'uns petits bous fets de terrissa, que l'ermita donava a cadascun dels pagesos, que els posaven damunt l'altar. Demanant amb fe, per la salut del seu bestiar. Així s'evitaven molts problemes.

Aquesta es l'anecdòtica història de sant Grau i les vaques. Un sant que era també implorat contra el mal de pedra i les malalties dels ronyons. També guaria els qui l'invocaven contra les picades de serps verinoses i escorpins i molts d'altres mals. Fou sens dubte, un dels sants a qui més curacions s'atribuïa, en tot l'extens santoral de casa nostra.

JOSEP Mª BROTO i TWISE

ANTICS ALUMNES

La FAEC, en nom de les Associacions federades, convoca a tots els ex-alumnes i a totes les ex-alumnes dels Col·legis Catòlics de Barcelona a l'ACTE D'ADHESIÓ a L'ANY MARIÀ que se celebrarà, guanyant el jubileu, el proper dijous, dia 10 de desembre, a dos quarts de vuit del vespre a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè, d'aquesta ciutat.

Cent anys de l'arribada de les Franciscanes dels Sagrats Cors

Les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors han celebrat recentment el primer centenari de la seva arribada a Catalunya. En l'acte commemoratiu la coral María Inmaculada d'Antequera, Màlaga, hi fou present, com a peregrinació, mentre recorre diversos Santuaris Marianes.

La mare Carmen, que havia fundat la Congregació, es fixa a Catalunya per a la fundació de l'Institut. El pare caputxí, Bernabé d'Astorga, director espiritual i conseller de la venerable fundadora era a Barcelona des de feia un any i considerava favorable la disposició del poble de Catalunya per portar a terme aquesta obra. Tiana fou la població escollida per a la fundació.

La mare Carmen destacà per la seva oració profunda i contemplativa i un apostolat sincer que la portà d'Antequera a Castella, obrint cases, per després arribar a terres Catalanes. Les Germanes franciscanes mantenen l'esperit de les seves fundadores, desitgen ajudar especialment els més necessitats com a servei d'apostolat.

Eduquen nens i joves i assisteixen malalts i ancians

Realitzen la tasca en diversos

L'Església estava plena de col·laboradors i íntims. La Coral animà la celebració

països: Espanya, República Dominicana, Nicaragua, Puerto Rico, Uruguai i Veneçuela. Es dediquen a l'educació de nens i joves en Jardins d'Infància, Guarderies, EGB, BUP, FP i en una Escola Universitària de Magisteri. També acullen els estudiants universitaris en Residències.

Assisteixen els malalts en di-

ferents tipus d'hospitals i dispensaris, atenen els ancians i tenen cura de persones minusvàlides des del naixement —detecció i estimulació precoç— integrats en els seus centres educatius, en col·legis i tallers especialitzats i en centres assistencials. També tenen cases d'espiritualitat per a les persones que desitgen retirar-se per uns dies.

L'augment de la longevitat requereix nous esforços en cirurgia

L'augment de la longevitat que es registra en la societat espanyola en els darrers anys requereix que es realitzin nous esforços en el camp de la cirurgia aplicada a l'ancià segons es ressaltà en la inauguració del IX simposi nacional d'actualitzacions quirúrgiques celebrat a Valladolid.

Segons el professor Rabadán Jiménez com a conseqüència de l'augment de la longevitat i, per tant, de la població anciana, l'especialitat geriàtrica ha pres en els darrers anys una gran importància. Les malalties que més afecten els ancians són l'arteriosclerosi i la diabetis. Processos que afecten negativament en la circulació sanguínea i que en molts casos són producte de la vida gairebé sedentària que es porta durant l'anomenada tercera edat.

Els processos arterioscleròtics poden ser combatuts mitjançant intervencions quirúrgiques, que fins ara han donat molt bons resultats. Un altre dels objectius del simposi, segons el professor Raba-

dán Jiménez, és aprofundir en els fenòmens post-operatoris que es deriven d'intervencions quirúrgiques a persones grans. A més, en els ancians es presenten amb més freqüència els tumors malignes, per la qual cosa cal fer avançar la cirurgia curativa, camp que està aconseguint grans èxits en les persones d'edat avançada.

Aprofundir en els fenòmens post-operatoris

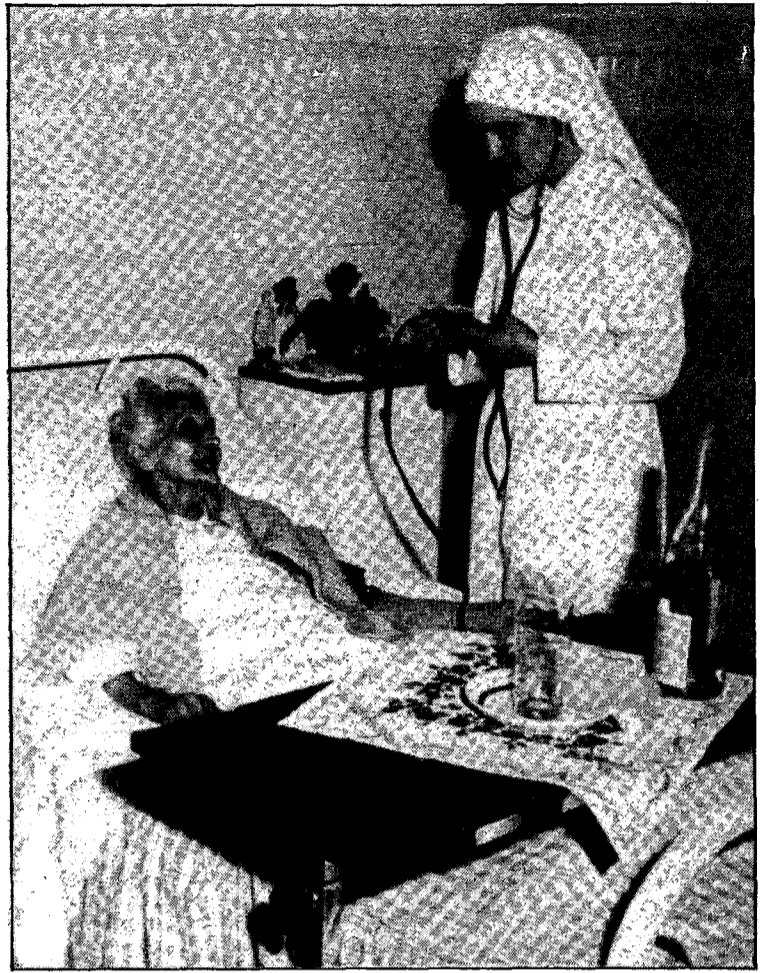
També s'analitza el canvi progressiu de l'entorn familiar de l'ancià, l'augment del nivell de vida de les persones de la tercera edat i l'actitud a tenir amb els ancians malalts. El IX simposi nacional sobre actualitzacions quirúrgiques ha estat organitzat pels serveis de cirurgia general dels hospitals de Valladolid Pío del Río Hortega —de la Seguretat Social— i el Clínic Universitari.

En la realització del simposi han col·laborat també la Societat Espanyola de Patologia Digesti-

va, l'Associació Espanyola de Cirurgians, l'Associació Castellano-Leonesa del Aparato Digestivo y el Colegio Oficial de Médicos de Valladolid.

Se celebrà una taula rodona sobre arteriopaties a l'ancià que, moderada pel doctor Mateo, mostrà com la cirurgia vascular aplicada a la tercera edat permet en nombrosos casos eliminar la invalidesa i els traumes de les amputacions. En altres taules rodones es tractà sobre les noves perspectives de la teràpia hormonal en cirurgia digestiva, tècnica quirúrgica que ha aconseguit rebaixar la mortalitat entre els ancians—, i sobre l'antibioteràpia, que se centrà en l'estudi dels antibiòtics i la seva influència en la cirurgia.

El simposi es completà amb la presentació de 110 comunicacions, en les quals es donaren a conèixer les tècniques, funcionament i resultat de diversos centres hospitalaris en matèria de la cirurgia de l'ancià.

Les malalties que més afecten els ancians són l'arteriosclerosi i la diabetis

Nou servei domiciliari per a la gent gran

Ha nascut fa poc l'Associació "Amics de la Gent Gran" que s'inspira en "l'Association des Petites Frères des Pauvres" de França. Es tracta d'un nou servei domiciliari d'ajuda a les persones grans per evitar la solitud en què es troben, sense que hagin de deixar la seva llar. Parlem amb Mª Salut Camps i Rusines, Delegada permanent de l'associació. És enginyera tècnica agrícola i treballa moltes hores. Acompanya les seves paraules amb un somriure i es mostra apassionada per la tasca que fa.

Qui són els "Petits freres"?

És una associació que començà després de la segona Guerra Mundial. Armand Merquiset —fundador— juntament amb altres companys, va interessar-se pels avis que es quedaven pels carrers de París sense casa ni família. La seva primera acció va ser servir-los plats calents, però, més endavant, van responsabilitzar-se dels ancians i van fer un seguiment continuat fins que van pensar fundar "l'Association des Petits Frères des Pauvres."

Actualment són 4 Germanats a França que compten amb 150 persones permanents i 3.000 voluntaris. També s'ha estès a EUA, Canadà, Irlanda, Marroc, Mèxic i ara a Barcelona.

Què preteneu?

La nostra força és el voluntariat. Els voluntaris van a visitar els avis un cop a la setmana com a mínim. Es tractarà de ser amic d'aquest ancià, sense paternalismes ni compassions. Si li és amic pot fer la compra o ajudar-lo en allò que necessiti.

Quan la nostra tasca estigui organitzada pel que respecta al voluntariat, llavors s'organitzaran festes, colònies i altres activitats perquè els avis es coneixin més entre ells. Sempre agrupem els avis i els voluntaris per barris, per facilitar el contacte i el trasllat.

Com us organitzeu?

Nosaltres hem agafat els es-

Molts vells se senten sols i necessiten el suport i l'afecte de la societat

tatuts dels "Petits Frères" i hem elaborat els nostres. Ens vam reunir directius dels "Petits Frères", un grup de l'Institut Català d'Assistència Sanitària (ICAS), personal de Caritas, la Teresa Botey i jo mateixa. Hi ha una Assemblea General formada per aquells voluntaris que s'hi volen adscriure. L'Assemblea escull una Junta Directiva amb un President, un Vice-president, un Tresorer, un Secretari i uns Vocals que seran els qui prendran les decisions formals. Però l'Assemblea sempre estarà informada.

I com us financeu?

Bé, de moment la Federació Internacional ens passa una

quantitat, però ben aviat s'ha d'arribar a l'autofinançament igual que les altres Germanats. És interessant i necessari que tinguem socis protectors.

De quina manera els avis coneixen l'Organització?

Els avis coneixen aquesta nova associació mitjançant avisos a les parròquies, pel servei assistencial de la Generalitat i de l'Ajuntament, per Caritas. L'Ajuntament té un servei, "Ajuda a domicili", i la feina dels nostres voluntaris vol col·laborar amb aquesta assistència existent. Sobretot ens dirigim als avis que estan sols i no tenen mitjans econòmics.

On teniu el local?

És al carrer de Grassot, n.º 3, 2on pis. L'horari de despatx és de 10 a 12 del matí i de 5'30 a 7'30 de la tarda, de dilluns a divendres. El personal de la secretaria també és voluntariat.

El nostre lema és "Primer les flors que el pa". No perquè no donem importància als mitjans econòmics. Sinó perquè sabem que també és important sentir-se estimat. Si algú està sol i no se sent estimat, en certa manera es mor...

Tant de bo surtin amics que vulguin fer néixer flors en el cor dels homes.

NÚRIA ORIOL PALAREA

EE.UU.

Augmenta el nombre de famílies pobres

El nombre de famílies pobres amb nens ha augmentat en un 35 per cent des del 1979 als Estats Units i la tercera part d'aquest creixement es deu a una menor eficàcia dels programes d'ajuda governamentals, segons afirma en un estudi publicat per un centre privat d'investigació.

Segons el Center on Budget and Policy Priorities, els programes públics permeten el 1986 a menys famílies sense fills superar el llindar oficial de pobresa el 1979, any en què es comptabilitzaren 4,1 milions de famílies pobres, davant els 5,5 milions del 1986.

Si els programes d'assistència financera directa cobrien aleshores la mateixa proporció de famílies en aquesta categoria, l'any passat haurien estat segons l'estudi 479.000 menys famílies pobres.

Per al director del centre, Robert Greenstein, aquesta manca es deu a les retallades en el pressupost d'ajuda social tant a nivell local com federal. També s'ha degut a l'increment del nombre de mares solteres i a la disminució general dels ingressos mínims, que ha sofert els canvis econòmics produïts en els darrers anys.

SIMON LOPEZ DE LETONA

Intermediari Financer.
Alta renda. Pagarés. Bons.
Lletres del Tresor, al 14% net anual
Adreça C/. Folgueroles 12, 4.º 1.º
08022 BARCELONA Tel.: 212 82 82 - 211 46 46

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat

Tel. 201 96 30

Apunts d'un viatge a l'Europa de l'Est (II)

Czestochowa, el cor de la Polònia catòlica

Czestochowa

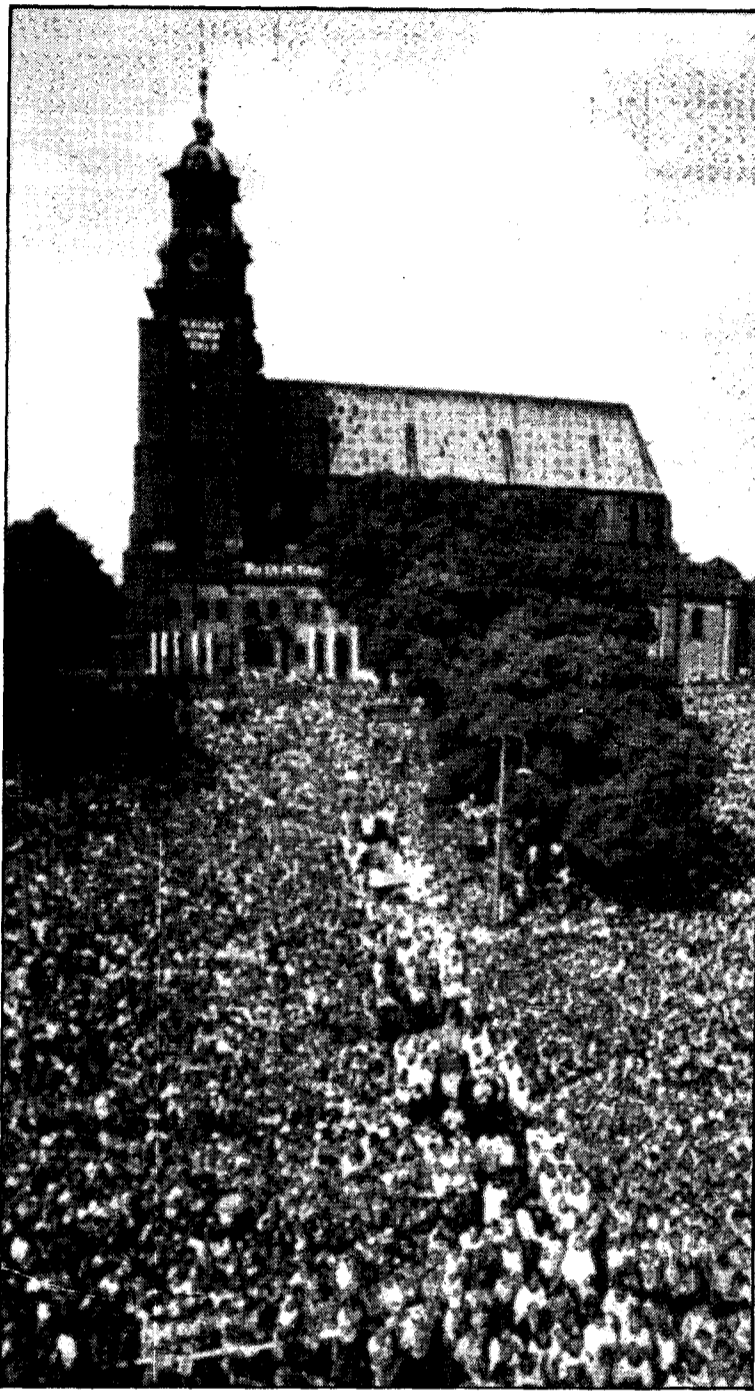
El dissabte, cinc de setembre, matinejo. Són dos quarts de sis. Al "hall" de l'Hotel Pàtria, un ordenança amb un indissimulat somriure de complaença es precipita a obrir-me la porta. Sap perfectament el per què de la meva pressa. A les cinc ha estat ja oberta la gran reixa del Santuari i a les sis els monjos paulins alçaran solemnement la cortina daurada que amaga la cèlebre icona de la Mare de Déu. Els fidels entonaran, aleshores, himnes i cants, conduïts per una melodia antiga i repetitiva, que als estrangers sona més aviat exòtica.

Travessant el gran jardí, que encercla l'antic castell convertit en monestir i santuari, arribo al portal i enfilo la pujada enmig d'una riuada de pelegrins. No pensava que hi hagués tanta gent a aquesta hora.

L'església de dimensions reduïdes, resulta absolutament desproporcionada a la gernació dels dies festius i les vigílies. Quan hi ha grans peregrinacions literalment no s'hi cap. Al cantó, n'hi ha una altra que anomenen "basílica" de proporcions més amples, però els fidels tendeixen a anar a la primera perquè allí es venera la imatge de la Patrona estimada.

Crida de Jasna Gora

Ahir al vespre ja vaig assistir a l'anomenada "Crida de Jasna Gora". Se celebra diàriament a les 21 hores. La "Crida" invoca la Mare de Déu en favor del poble, "Estigues amb nosaltres", i s'ha convertit en una pregària-recordatori de la Fe i de la Pàtria a la qual s'uneixen els catòlics polonesos onsevulla que es trobin, "Jo estic present, jo me'n recordo, jo vetllo". Els fidels hi participen fervorosament i, per més que el polonès és auster en les seves manifestacions externes i molt allunyat de l'explosiva expressivitat llatina, els ulls li brillen i l'emoció acaba per vèncer. En aquest moment vesperal, hom clou la jornada de pregària i acomiada la presència de Maria. La comunitat paulina amb els seus folgats hàbits blancs s'ha fet present davant el gran altar barroc, on contrasta fortament el color negre del retaule amb el platejat refulgent de les ornamentacions. Mentre baixa molt a poc a poc el teló que cobrirà la imatge sagrada, tot l'espai ressona amb la tradicional simfonia de les trom-

El pelegrinatge és massiu.

petes, d'accents arcaics i pregons. Però, tot seguit, la multitud enfebrorida torna a entonar melodies marianes i populars. Sembla que no sàpiga trobar el punt final, quan ha de dir "adéu" a la seva Patrona.

Indubtablement el cant és la pregària col·lectiva d'aquest poble i la manifestació externa més vistosa dels seus sentiments més arrelats Czestochowa i la seva Mare de Déu són el cor de la Polònia catòlica. La col·lecta que hem escoltat durant la missa ho de-

mostrava clarament. Sonava més o menys així: "Oh Déu, que heu constituït la Mare de Déu de Jasna Gora defensora de Polònia..."

Durant el dia tot el recinte forrigeja de gent. A mig matí arriba un pelegrinatge massiu que envaeix la basílica, ja que no cap a l'església. Es tracta d'ucraïnesos que celebren el mil·lenari del Cristianisme de llur nació, Ucraïna. Cal prestar atenció a això. No volen de cap manera que se'ls confongui amb els russos que també celebren el mil·lenari. Llur identi-

tat nacional, llengua i cultura són unes altres. Aquesta població rau al sud-est de Polònia i s'hi va fincar provisionalment, després d'abandonar la seva terra d'origen, enmig dels avatars de la segona guerra mundial. Tanmateix, no ha renunciat a tornar-hi.

Una litúrgia participada

S'inicia per a ells, una litúrgia de ritu greco-catòlic, meravellosament participada per la intervenció contínua del cant de l'assemblea. Alguns porten uns petits llibrets d'edició antiquíssima amb la lletra i la música, impresos en llur alfabet ciríl·lic. Un diaca molt jove, des d'una trona, modera gairebé ininterrompudament les veus dels assistents i indica amb el gest de forma força intel·ligible i amb anticipació, la duració, les baixades i pujades de la frase musical. Fa goig de veure, com una massa tan gran de gent capta desseguida el to, el ritme i la melodia. Es veu que hi estan acostumats, i la llarga lletania dels "Gospodi" s'eleva, unes voltes ràpida, d'altres pausada, però sempre majestàtica. L'eucaristia concelebrada per un bisbe i nombrosos preveres dura més de dues hores.

Faig coneixença amb un seminarista i la seva família. Han vingut de Mielec. Ell és alumne del Seminari de Tarnow, ciutat situada a mig camí entre Cracòvia i l'URSS. Em conviden a prendre un mos. M'explica: "En la nostra diòcesi s'han presentat aquest any 200 candidats al sacerdoci, però com que no caben en el Seminari, només 140 han pogut ésser admesos". No sembla estranya aquesta superabundància vocacional, si tenim en compte allò que ens diuen les estadístiques del clergat mundial, segons les quals, de cada deu ordenacions sacerdotals, una és d'un fill de Polònia. Xarrem de tot. Han de marxar. Una petició final, "el metge ha receptat a la mare que prengui café. Però, aquí, no en trobem. Ens en podia enviar des de Barcelona?". Ens abracem.

Jo també he de marxar. M'acosto, abans, a una cua de persones que em crida l'atenció. És la benedicció a l'aire lliure d'objectes sagrats per un monjo paulí. Aquest orde fundat el 1215, va vincular-se després, al servei i al culte de la Mare de Déu en el castell-monestir de Czestochowa. El nom oficial és, "Orde dels Germans de Sant Pau, Primer Eremita".

Les despulles de Sant Estanislau

Des de Czestochowa, segueixo la meua ruta a la Silèsia "negra" i a Katowice, centre d'aquesta regió industrial, i a continuació, cap a Oswiecim (Auschwitz), el camp nazi d'extermini on trobaren la mort quatre milions de persones, i on, sobretot, brillà inconfusible la glòria del martiri de la beata Edith Stein, jueva i carmelita, i del franciscà polonès sant Maximilià Kolbe. De la primera no queden records, però hom baixa amb una immensa emoció al subterrani del bloc núm. 11, l'anomenat "bloc de la mort", i es deté en la cel·la núm. 18 on el P. Kolbe consumà el seu sacrifici de caritat.

El darrer record és per Cracòvia, l'antiga capital del regne de Polònia, ciutat de sants, on venero les despulles de sant Estanislau, el bisbe màrtir; de la reina santa Hedvig que portà Lituània a la fe; del deixeble del fundador de l'orde dominicà, sant Jacint d'Odrowaz; del cèlebre professor de la Universitat Jagelloniana, sant Joan de Kety; del bernardí, beat Simó de Lipnica; de la clarissa d'estirp reial, beata Salomea; de la norbertina, beata Bronislaw; del canonge regular, beat Kazimierz; del beat Albert Chmielowski, figura extraordinària que participà en la seva joventut en l'alçament contra la tirania russa (revolució del 1863), fundador de dues congregacions, masculina i femenina d'inspiració franciscana en favor dels més miserables i que, artista i pintor per temperament, morí mentre donava els darrers tocs al seu "Ecce Homo" d'un misticisme captivador; i, finalment, d'una humil religiosa morta el 1938, avui coneguda arreu, Faustina Kowalska, a qui fou confiat el missatge de l'Amor Misericordiós. Joan Pau II en rebé l'impacte i l'impuls, que el dugueren a escriure l'Encíclica "Dives in Misericordia".

JOSEP-RAFAEL CARRERAS DE NADAL

PRÒXIMA PEREGRINACIÓ

JORDÀNIA, JERUSALEM, EL SINAÍ, EL CAIRE

(antic testament)

del 16 al 26 de març de 1988

Inscripcions: ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11 - 3º, 3ª A. 08010 Barcelona
Telèfon: 301 37 18 de 10 a 1 i de 5 a 7. Maria Figueras.

Teatre religiós

Vetlla de Sant Andreu-Drama sacre

A l'antic municipi de Sant Andreu de Palomar, annexat a Barcelona a finals de segle passat, ha tingut lloc la representació de la vida i martiri del patró de la parròquia de Sant Andreu. Per quart any consecutiu s'ha celebrat a la parròquia (Plaça d'Orfila) aquest acte sacramental de tradició mil·lenària dividit en 3 nocturns —el primer dels quals representat al carrer—, l'obra vol honorar un dels deixebles de Jesucrist, Andreu.

En la primera part hom fa una simbologia dels quatre elements fonamentals: foc, terra, aigua i aire; acabant amb l'escenificació de la naixença de l'ésser humà. Els segon i tercer nocturns són dedicats explícitament a representar els moments més importants de la vida i mort de sant Andreu; han estat representats a l'interior de la parròquia amb l'ajut d'una escenografia ambientada en l'època, cant gregorià i la col·laboració d'un conjunt coral.

L'obra tingué lloc el dissabte 28 de novembre.

MÚSICA

Dietrich Buxtehude, un compositor poc valorat

Les xifres, aparentment fredes, que designen qualsevol any, són sempre un motiu apropiat per commemorar aniversaris de fets importants i, també, de personatges que han deixat rastre en el seu pas per la vida.

En aquest any 1987; que quasi estem acabant, s'escauen els tres-cents cinquanta anys del naixement del compositor alemany Dietrich Buxtehude. Es tracta d'un compositor, diria jo, més important del que aparentment pot semblar. No obstant això, d'ell i de la seva vital influència sobre l'evolució de la música organística se n'ha parlat poc malgrat l'oportuna efemèride commemorativa.

Generalment quan parlem de l'orgue i de la seva música se'ns dibuixa a la ment la figura, sens dubte, senyera de J.S.Bach, tot oblidant l'existència en la història musical d'altres compositors que escrivien pàgines cabdals dedicades al bell instrument. En aquest aspecte, cal pensar que Bach, en escriure la seva extensa producció dedicada al rei dels instruments, va trobar el terreny oportunament i plenament preparat tant en l'aspecte estètic com en el tècnic. L'hàbil i oportú preparador de tan preuada obra fou Buxtehude, vers el qual Bach tingué una gran estima i una gran admiració.

Malauradament les obres de Buxtehude no són gaire divulgades. De totes maneres durant aquest any alguns organistes les han interpretat amb més freqüència dintre dels seus repertoris, donant així testimoni de la seva bellesa i bona qualitat.

En el catàleg de Buxtehude, hi trobem altra música instrumental: suites i sonates. També, abundant música vocal dins la qual cal remarcar les cantates.

Per acabar serà bo dir que Buxtehude fou un músic amb imaginació i amb delit de fer avançar la música i la seva incidència sobre la societat. En una època en la qual el concert encara no era un fet social creà els "Abendmusiken", concerts de música religiosa que tenien lloc els diumenges d'Advent a la Marienkirche de la ciutat de Lübeck, església en la qual ell era organista.

XAVIER MASSAGUÉ

Amics de Mozart

Missa-aniversari

AMICS DE MOZART
BARCELONA

A la parròquia de Santa Maria de Jesús, de Gràcia (Barcelona), el pròxim dimecres dia 9 de desembre a les vuit del vespre, tindrà lloc la celebració de la missa-aniversari de la mort de W.A. Mozart que cada any per aquestes dates organitza l'associació Amics de Mozart.

Col·laboraran en l'acte litúrgic la soprano Maria Àngels Miró i l'orquestra de cambra Amics dels Clàssics dirigida pel seu titular, mestre Joan Palet. Presidirà l'Eucaristia el fundador i actual vice-president de l'associació, mossèn Josep Maria Bosch.

A cada llar cristiana Catalunya Cristiana A cada llar cristiana

La formació i la informació religioses, serioses i autèntiques, són imprescindibles per viure el cristianisme dins de la societat moderna.

Aquesta és la missió de la **Premsa Catòlica**. Aquesta és la missió de **Catalunya Cristiana**.

¡COL-LABOREU VÓS TAMBÉ EN LA GRAN TASCA D'APOSTOLAT DE LA PREMSA!

Ben segur que coneixeu persones que els seria interessant i beneficiosa la lectura del setmanari. Ompliu les butlletes amb els seus noms i adreces i envieu-nos-les. Nosaltres els donarem a conèixer **Catalunya Cristiana** i vós haureu fet un veritable servei d'apostolat.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....telteltelteltel
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....
català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐

Encara podeu fer més:

A aquell amic vostre que té interès per **Catalunya Cristiana**, doneu-li a omplir la següent butlleta de subscripció. Envieu-nos-la.

Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom.....
Domicili.....nº.....Població.....D.P.....

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:
 Pagament domiciliat Xec nominatiu que s'adjunta

.....
Signatura

Lloc.....Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/CaixaAgència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/lílibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

LlocData

LLIBRES

Les experiències religioses d'una conversa rusa (1)

Amb el seu llibre "Hablar de Dios resulta peligroso. Mis experiencias en Rusia y en Occidente" (Editorial Herder, Barcelona 1986) Tatiana Góricheva donà un toc d'alerta que ja no és possible desatendre. En aquesta nova obra es fa un

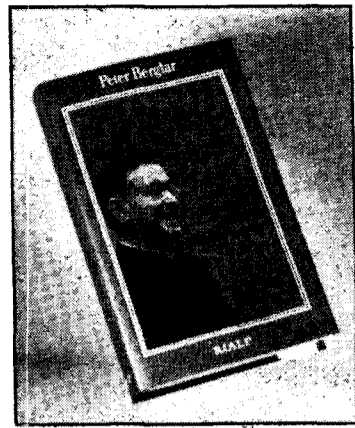
balanç: ¿com podrà l'home sobreviure? Góricheva està convençuda que només la fe duu la llibertat: no la proporciona el materialisme ni el comunisme ni tampoc el cinisme a l'estil oriental o occidental, sinó únicament la "santa follia". Ta-

tiana Góricheva descobreix aquests folls i necis enmig de les masses uniformades de Rússia i també en les societats de consum d'Occident. En aquests homes i dones veu Tatiana Góricheva una oportunitat de renovació per al cristianisme que s'ha adaptat a l'ambient i ha perdut la seva força original. Els folls cristians són un signe d'atenció perquè tenen el coratge de viure al marge de la societat, al límit de l'existència.

Tatiana Góricheva va néixer a Leningrad el 1947. Estudià filosofia i radiotècnia. Als 26 anys es va convertir al cristianisme. Amb algunes dones de Leningrad va fundar el primer moviment femení a la Unió Soviètica, organitzà seminaris religiosos i publicà dues revistes en la clandestinitat. Després de diversos interrogatoris i empresonaments fou expulsada del país l'any 1980. Actualment viu a París.

R.C.C.

(1) Tatiana Góricheva. LA FUERZA DE LA LOCURA CRISTIANA. Versió castellana de J.M. López de Castro 1987 - Editorial Herder - Barcelona.

Una biografia sobre el fundador de l'Opus Dei

Jose Maria Escrivá de Balaguer va fundar el 1928 l'Opus Dei que actualment és present entre persones de 87 països. Té en l'actualitat més de 73.000 membres.

Aquest estudi monogràfic de Peter Berglar que ara s'ofereix al lector hispà, constitueix una extensa i profunda anàlisi, rigorosament documentada, sobre l'Opus Dei i el seu fundador. El seu autor ha consultat durant diversos anys els arxius i els escrits —alguns inèdits— de monsenyor Escrivá de Balaguer, i ha mantingut nombroses converses i una àmplia correspondència amb els seus més estrets col·laboradors (especialment amb el seu successor, l'actual prelat de l'Opus Dei, monsenyor Alvaro del Portillo).

Peter Berglar va néixer el 1919 a Kassel, a l'actual República Federal Alemanya. Fill

d'un periodista, estudià medicina, professió que exercí entre 1943 i 1966; en els darrers anys, s'especialitzà en medicina interna a Colònia. Després d'estudiar història i fer el doctorat, és, des del 1970, professor a la Universitat de Colònia.

Com a periodista i escriptor s'ha guanyat renom internacional. A més de nombrosos assaigs i articles, ha publicat més de vint llibres, entre els quals destaquen diverses biografies. Per la seva biografia sobre sant Tomàs Moro, el papa Joan Pau II el nomenà, el 1980, Cavaller de l'Orde de Sant Gregori.

Peter Berglar analitza en aquest llibre els diversos aspectes històrics, biogràfics i espirituals de l'Opus Dei, que constitueixen una clau fonamental per a la comprensió de la història recent de l'Església Catòlica.

RACÓ DEL LLENGUATGE Català-castellà (1)

ALBERT PERA

Nosaltres, els qui tenim el català com a llengua materna i ens desenvolupem en medis majoritàriament catalans, quan ens veiem obligats a expressar-nos en castellà cometem els mateixos errors, o semblants, que els castellanoparlants que intenten comunicar-se amb nosaltres en català. Val a dir, però, que nosaltres estem sempre massa a punt de complaure'ls, i d'exhibir el nostre bilingüisme, sense pensar que se'ns nota molt quan fem servir la mà esquerra (la llengua castellana) en lloc de la dreta (la catalana).

Alguns castellans se'n queixen, d'aquesta inclinació nostra a parlar en castellà a la més mínima. No fa gaire, un xicot amic meu, de parla castellana, se m'adreçava molt preocupat perquè tenia assignatura de català al programa de B.U.P. Ell treballa, estudia els vespres i, a més, festeja. Podeu comptar que no disposa de gaire temps per aprofundir una matèria que no li és fàcil i li és impossible seguir un curs set a l'Òmnium Cultural. —Si almenys, els companys de treball o d'estudis m'enraonessin en català!—, em deia. —Però és que ni els catalans! Així em serà molt difícil aprendre'n!... I té raó; una cosa és estudiar una llengua en els llibres i saber-ne just per obtenir una nota, encara que sigui baixa, i una altra és servir-se'n i entendre's amb la gent en les coses quotidianes. Aquest és el desig del meu amic.

Comprenc que en algunes zones de suburbi de les grans concentracions urbanes i industrials, és una utopia demanar la implantació del català. Són majoria els que han vingut a treballar amb l'idioma consolidat i en edats poc propícies a un canvi. Així i tot, no pocs s'han integrat de bona gana i no volen ser menys que la gent d'aquí. Adopten un segon idioma, el català, i així esdevenen bilingües, com nosaltres. És la posició més encertada: que totes dues llengües siguin dominades per tots dos grups.

Per això preocupa realment la tendència inconscient que tenim els catalans a fer servir la llengua adoptada a la més lleu sospita que l'interlocutor sigui castellà, encara que només sigui un entre molts catalans, encara que sigui dels integrats que volen ser tractats en català, encara que només ens ho pensem que és castellà!

Perles ortogràfiques

Observo, dia rera dia, que l'Avui talla les paraules al final de la ratlla desconsideradament i arbitrària, sense tenir en compte les síl·labes, sobretot des del nou format que té les columnes més estretes. És com si tallessin un enfilall de perles pel mig d'una perla en lloc de fer-ho pel fil. Ho retrec perquè són innombrables errors cada dia.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

LES ENTITATS SARDANISTES A ESTUDI.— El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha fet una enquesta a les entitats i colles sardanistes del país amb l'objectiu de conèixer la realitat d'associacions que tenen un pes específic determinat dins l'àmbit cultural de Catalunya. Darrerament, el Servei de Cultura Tradicional va donar a conèixer el resultat d'aquest estudi basat en les respostes obtingudes de 177 de les 400 entitats i colles sardanistes consultades; és a dir, el 44'25% del total.

L'esmentada enquesta qüestionava, fonamentalment, les entitats i grups sardanistes sobre l'interès i la viabilitat de la proposta de creació d'una Federació d'Entitats Sardanistes sorgida a Vic en les Jornades de reflexió i debat sobre la sardana, promogudes per l'Anella "Salta i balla" de la capital auasonenca. El resultat obtingut en l'esmentat punt ha palesat que el 93'2% de les entitats que han respost l'enquesta consideren interessant aquest projecte i, en aquest sentit, apunten com a finalitats prioritàries de la futura Federació potenciar la presència del món sardanista dins l'àmbit cultural del país i la presència dels joves en la sardana; i com a objectius operatius,

lluitar per la normalització de la sardana en els mitjans de comunicació, promoure la creació d'un arxiu bibliogràfic, musical i de material audiovisual especialitzat, així com promoure la creació d'una escola de monitors, vetllar pel millorament del nivell de les diferents manifestacions sardanistes i fomentar l'ensenyament de la música per a cobla. Sobre aquest projecte de creació d'una Federació d'Entitats Sardanistes s'ha començat a formar una comissió gestora que delimiti el marc i les funcions que interessa establir per a un eficaç funcionament de l'esmentada Federació.

LA SARDANA AVUI: DEBAT.— El proper dia 27 de novembre tindrà lloc a l'Aggrupació Folklorica de Molins de Rei un debat sobre "La sardana, avui", en el qual es farà una reflexió crítica sobre la realitat actual de la nostra dansa. Aquest acte, que s'iniciarà a les vuit del vespre i serà difós en directe per Ràdio Molins de Rei, comptarà amb la participació de Sebastià Alba, capdancer de la colla "Violetes del Bosc"; Josep Vilà, director de la cobla La Principal del Llobregat; Joan

Trius, president dels Amics de la Sardana de Cornellà de Llobregat; un representant de la Campanya "El País a l'Escola" i d'Antoni Anguela, cap del Servei de Cultura Tradicional de la Generalitat de Catalunya.

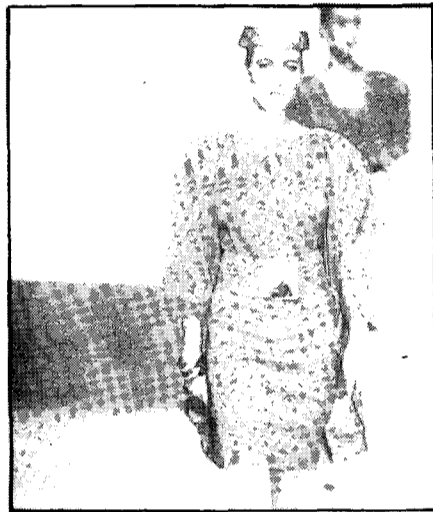
HOMENATGE A RICARD VILADESAU.— Amb motiu de la festa major de Sant Sadurn d'Anoia, el Foment Sardanista d'aquesta vila ha organitzat una diada d'homenatge al mestre Ricard Viladesau, que tindrà lloc el proper dia 28 de novembre. Els actes consistiran en una ballada de sardanes que la cobla La Principal de la Bisbal interpretarà als volts de migdia, a la plaça de l'Ajuntament; i un concert que la prestigiosa formació instrumental empordanesa oferirà a dos quarts de sis de la tarda, a la Sala d'Actes de l'Ateneu interpretant una selecció de sardanes obligades del compositor homenatjat i també les sardanes "Alt Empordà", "Colometa" i "La Filloxera", així com una glossa de danses catalanes, obra per a cobla, timbales, campanes i cascavells en la qual s'inclouen harmonitzacions del Ball de l'Àliga de la Patum de Berga, el Ball Cerdà de la Seu d'Urgell, el Ball del Triai d'Olot, el Ball de la Coca de Sant Llorenç de Morunys i el Ball de Cascavells de Merola.

MODA

Molta qualitat en el Gaudí Dona

Joaquim Verdú, presentà unes espatlles molt marcades, mentre escurçava considerablement les faldilles. Una col·lecció molt bonica.

Roser Marcé, omplí la passarel·la de color sorprenent-nos una vegada més amb l'audàcia d'uns models fascinants.

Es va celebrar en el Palau del Cinquantenari del recinte firal de Montjuïc de Barcelona, la 7.ª edició del Saló Gaudí Dona, amb una oferta de moda femenina corresponent a la propera temporada de primavera-estiu'88, la qual va reunir en el transcurs dels tres dies que va durar la mostra, un total de 116 firmes exposidores entre nacionals i estrangeres, respirant-se molt entusiasme en el moment de la seva inauguració. Entusiasme que es transformà en autèntic optimisme a mesura que anaven passant les jornades previstes de celebra-

Una massiva presència de compradors i visitants professionals del sector, entre els quals es contabilitzaren un bon nombre d'estrangers, visitaren el Gaudí Dona, aportant un cert aire d'eufòria en l'ambient.

Abundants i importants operacions comercials donaren un balanç molt satisfactori a l'hora de clausurar-se el Saló, ja que tots els expositors van veure de sobres fets realitat els seus objectius.

Diverses desfilades comercials amb la presentació de les tendències proposades quan a línies, teixits i color per a la propera temporada estiuenca, a càrrec de diferents i prestigioses firmes passejaren cada dia per la passarel·la, omplint-la d'increment a través de les seves variades i magnífiques col·leccions, d'entre les quals hem de destacar les que corresponien a Roser Marcé que n'obrí el capítol, Margarita Nuez que la seguí amb un èxit indescriptible del bon fer i dissenyar, Joaquim Verdú, Jordi Cuesta, M.ª Luisa Rabell i el dedicat a ves-

tits de bany, que reuní els noms de Cris Zarel, Majestic, Encarnación Doménech per Kuny i Yves St. Laurent.

Aquest Saló Gaudí Dona, cada dia més professional i més ben qualificat dins del sector, fou una vegada més patrocinat pel Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya i una vegada més també, recollí grans èxits d'organització i qualitat en l'exposició i venda d'articles. Què no en va ha estat qualificada com la millor mostra de moda exterior femenina que se celebra a Espanya.

MARÍA JOSÉ EJARQUE

Margarita Nuez, presentà una dona jove i refinada, a través d'una àmplia col·lecció molt variada però sempre personalíssima.

Jordi Cuesta, marcà amb la seva gran personalitat creativa, uns models cent per cent atractius.

COSTUMS I TRADICIONS

Cireretes marianes

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Fa un parell de números parlàvem de llums marianes. Remenant papers em passà allò del cistell de cireres, que n'afages una i en segueixen dues, tres o més. Per això he d'insistir en el tema.

Heu de saber, doncs, que molt temps enera, tant que si no n'hagués corregut la brama ningú no se'n recordaria, els caputxins de Barcelona quan arribava Nadal, muntaven un gran pessebre, i els llecs, vestits de pastors i amb gran xirinola feien una mena de Pastorets, entre el claustre i l'església.

Vet ací que una nit de Nadal, en plena foscor i mentre es disposaven a deixar el claustre, varen veure sortir una llum que tot ho il·luminà. El llec que feia el paper de majoral s'hi apropà i trobà, arrecerada en un racó, una imatge de la Divina Pastora. Allí mateix li erigiren un altar, on fou venerada mentre existí el vell convent de la Rambla.

La segona cirereta lluminosa que he trobat fou collida a la muntanya de Montjuïc, de Barcelona, on una captaire a punt d'infantar es refugià dins d'una cova i demanà ajut a la Mare de Déu. Mentre resava, va veure eixir, també d'un racó, una gran resplendor i en apropar-s'hi trobà una petita imatge de la Verge, ensems que sense cap mena de dolor infantava i es trobava el filllet als braços. Com que era pobra i no tenia casa, va dur la imatge a l'ermita de Sant Bertran on la veneraven les dones que havien de donar llum.

I ara, unes cireretes més, encara que no tan lluminoses algunes. La primera sí, ocorre-

guda en un convent barceloní de Dominics, on una nit de fred intens el pare guardià va sentir una olor dolça i suau, alhora que es feia una llum blava a tot el convent, provenint ambdues del fossar del claustre. Advertit el pare superior, hi anà amb tota la comunitat pensant que potser es tractava del cadàver d'algun religiós mort i santificat pel cel. Es poren a cavar i trobaren una imatge de la Mare de Déu que duta al temple i posada en un altar, durant molts anys continuà fent olor i escampant llum. Li digueren Mare de Déu de la Bona Aroma.

Ara anem a un altre convent; el dels agustins que hi havia al carrer del Rec. També en el fossar conventual ocorregué un prodigi. La terra pujà en un lloc determinat i en excavar-hi, aparegué una imatge que fou venerada amb el títol de Mare de Déu de la Bona Mort, pel lloc en fou trobada.

A l'Hospital de la Santa Creu —sense moure'ns de Barcelona— hi arribà un romeu foraster, mut i malalt. En sentir-se morir s'abraçà a una capseta de fusta que duia i, en finir, li trobaren als braços, una imatge de Maria més gran que la caixeta. Durant la guerra de Successió, cada vegada que arribava un ferit a l'hospital, a la imatge li queien les llàgrimes i el mirava amb ulls de compassió.

Us plauen aquestes cireres? Doncs encara en tenim més en el cistell. Paciència que ja us en donarem.

CUINA

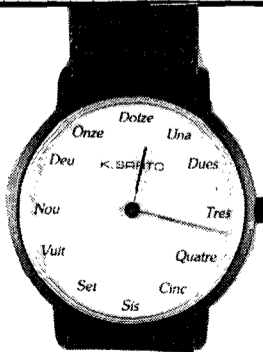
Patates alemanyes

6 patates mitjanes
4 cebes tendres
salsa vinagreta
3 frankfurts

3 cogombrets
25 gr. tàperes
1/2 pastilla Maggi

Bulliu les patates amb pell, durant mitja hora, deixeu-les refredar. Peleu-les i talleu-les a rodanxes fines, partides per la meitat. Talleu les cebes a rodanxes fines i barregeu-les amb les patates, els cogombrets a rodanxes i les tàperes, tireu-hi la salsa vinagreta: 100 c.c. d'oli, un raquet de vinagre i una mica de sal, després 150 c.c. de brou concentrat. Deixeu en maceració a dintre la nevera un o dos dies, remenant-ho de tant en tant, amb suavitat, per no trencar-les. Un moment abans de servir-les, afegiu les salsitxes a rodanxes.

MARÍA GLORIA MUNTAÑOLA

RELOTGES EN CATALÀ

DISSENY I BON PREU EN JOIERIA I PLATERIA

CEYLAN

JOIERIA - RELLOTGERIA

FERRAN, 27
Telèfon 302 03 95 - 08002-BARCELONA

Avet Set - Avet Set -

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

382

Històries d'Eixerits

Les mares i la Mare de Jesús

Tots nosaltres tenim una mare i l'estimem de debò, encara que de vegades no ho sembli. Però, ¿no és la mateixa estimació que els tenim la que ens permet de rondinar i sortir-nos amb la nostra?

Més d'una vegada, quan jo faig l'emmurriat i ella l'enfadada, acabem que se'ns escapa el riure a tots dos. Amb una mirada, amb un gest, amb una paraula, fàcilment ens comuniquem allò que ens hem de dir.

¿A què ve tot això? Doncs que, l'altre dia, a la Catequesi, parlàrem de la Mare de Déu i, aquests dies, hi he pensat més d'una vegada. Que com me la imagino? Mira, no ho sé... una noia senzilla, afable, silenciosa, sempre somrient, ulls grossos amb una mirada penetrant i amorosa, etc.

Sabeu què penso? ¿Eh que fóra interessant com Jesús i la seva Mare s'estimaven, com conversaven, com s'ajudaven a conèixer i fer allò que Déu volia d'ells? Segur que més d'una vegada s'havien enriolat quan cantant una cançó, tot d'una, no es recordaven de la lletra o de la música. A mi em sembla que les noies i els nois la coneixem poc la Mare de Jesús, i em sap greu perquè Ell vol que la tinguem com Mare nostra i l'estimem. Ella ens estima molt, ¿no?

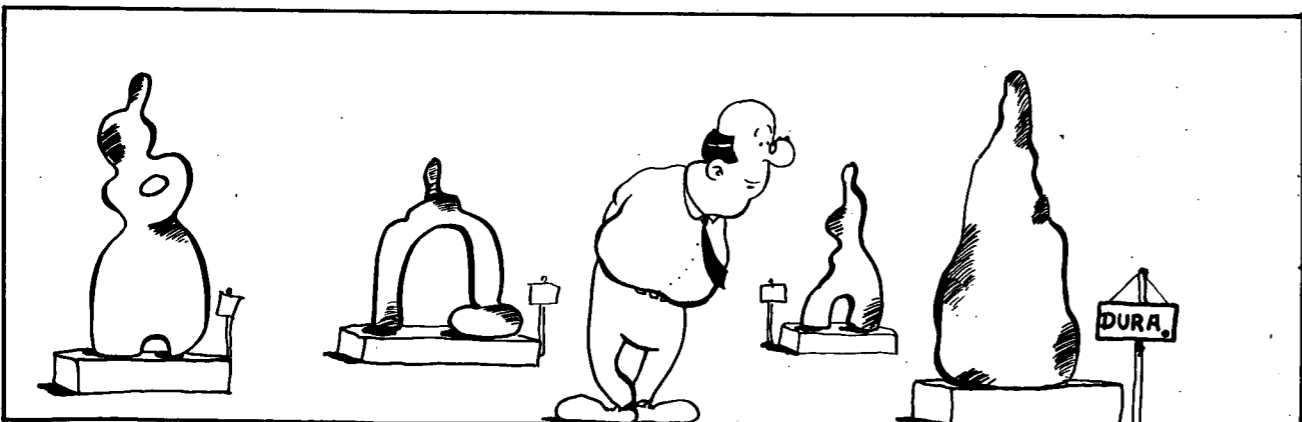
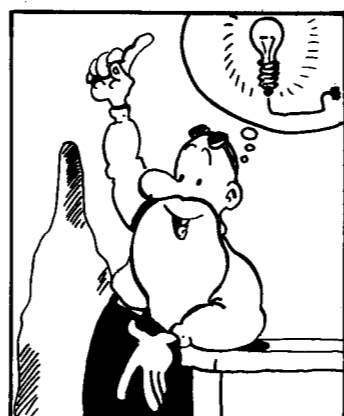
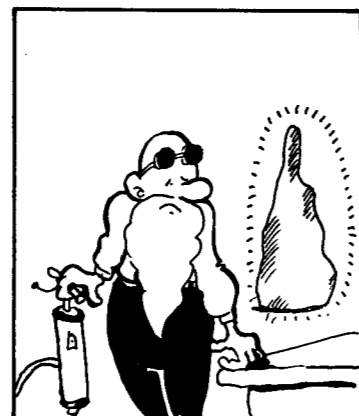
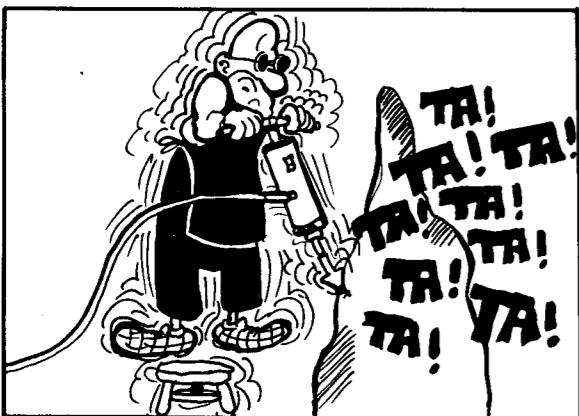
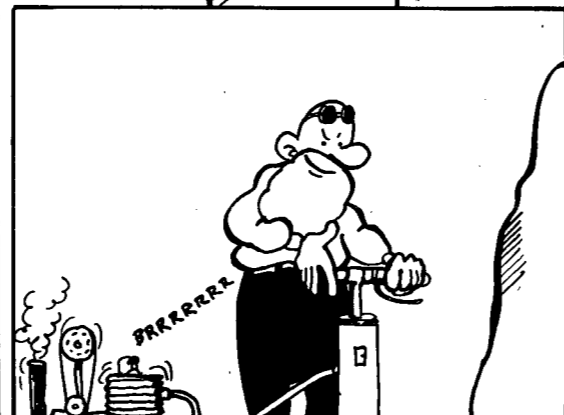
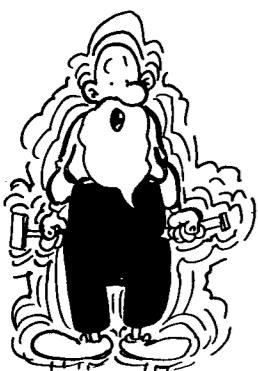
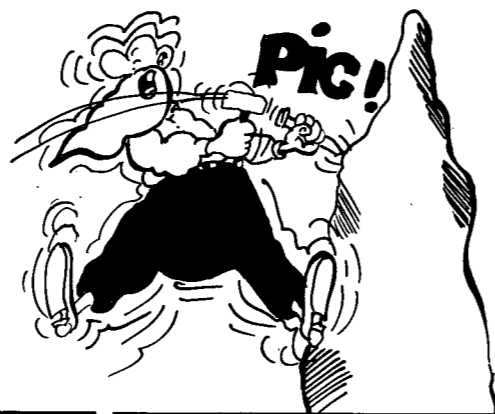
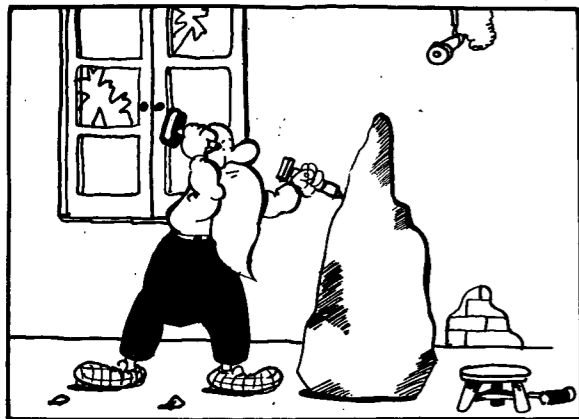
A mi no em cap al cap, que en el món, pugui haver-hi una mare que no és estimada i parlant de Maria, la Mare de Jesús, encara més, oi?

Totes les Eixerides i tots els Eixerits de Catalunya volem estimar-vos, Marona!

L'Eixerit

Avet Set esllips per a nenes i nens

Avet Set - Avet Set -

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge Evangeli segons Sant Marc, capítol 1, versets de l'1 al 8 (Mc 1:1-8).

Reflexionem:

1. Les "notícies" interessen a tothom. Ens interessa saber què ha passat, què passa, què és el que pot passar. Joan Baptista és el missatger de la GRAN BONA NOTÍCIA, que en el fons del fons, tothom desitja i espera LA SALVACIÓ S'APROPA, prepareu el vostre cor per acollir com cal el SALVADOR.

2. Joan proclama millor la Bona Notícia amb el seu exemple que amb la seva paraula. La seva paraula és com una paraula de foc perquè ell viu intensament allò que diu. Sovint el món és com un desert d'egoïsmes, d'ambicions, d'enveges... Doncs bé, una veu crida en aquest desert: "Obriu una ruta al Senyor!"

3. Cadascú de vosaltres, nois i noies, hauria de ser per als altres un missatger de Jesucrist, que proclama, sobretot amb els seus comportaments, la SALVACIÓ que Jesus ofereix a tots els homes de bona voluntat. Perquè hi ha moltes coses que ens engresquen. Però les coses passen. Només Jesucrist roman sempre com a font d'esperança i de vida.

El mossèn

Avet Set esllips per a nenes i nens

DIUMENGE - 6

- 10.45 Temps d'esperança.
- 11.30 Matinal a TV3.
- 13.00 Esports.
- 14.30 Gol a gol.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Batman.
- 16.00 Simon i Simon:
"Animadores vampires".
- 16.50 Tarda de...
"La màscara del diable".
- 18.30 Bàsquet.
- 20.00 Gol a gol.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 30 minuts.
- 21.30 A cor obert:
"Roig, blanc, negre i blau".
- 22.30 Gol a gol.

DILLUNS - 7

- 13.00 Universitat oberta:
"La llum, a la recerca d'un model".
- 13.30 TV3, segona vegada:
"Gol a gol".
- 14.30 Migdia.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Bona cuina.
- 15.35 Carson i Carson, advocats - 45.
- 16.25 Tenko - 20.
- 17.15 Universitat oberta:
"La mesura dels electrons dels àtoms".
- 17.55 Buck Rogers:
"Torna l'esquadro 69".
- 18.45 Kid video.
- 19.05 El viatge: "Descongela".
- 19.40 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Bona cuina.
- 21.05 Perry Mason:
"El cas del pària inquietant".
- 22.05 Teatre:
"Damunt l'herba".
- 23.35 Telenotícies.
- 23.50 Curar-se en salut.

DIMARTS - 8

- 12.40 Servei d'informació agrària.
- 13.00 Universitat oberta:
"Interacció i convergències".
- 13.30 TV3, segona vegada -
"30 minuts" i "Informatiu ci-
nema".
- 14.30 Migdia.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.05 Bona cuina.
- 15.35 Carson i Carson, advocats - 46.
- 16.25 Universitat oberta:
"La funció 1/x. Àrea de revisió".
- 16.50 Futbol:
"Everton/Glasgow Rangers".
- 19.05 Oh! Bongoria.
- 19.40 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Bona cuina.
- 21.05 Angel Casas Show.
- 22.50 L'equalitzador:
"La cançó dels infants".
- 23.50 Telenotícies.

DIMECRES - 9

- 12.10 Servei d'informació agrària.
- 12.30 Universitat oberta:
"Metalls amb ales".
- 13.00 Migdia.
- 13.30 Telenotícies.
- 14.00 Bona cuina.
- 14.05 Futbol:
Flamurtari/F.C. Barcelona
- 16.25 Tenko - 21.
- 17.15 Universitat oberta:
"L'edat dels polímers".
- 17.40 Dibuxos animats.
- 17.55 Montreux Rock.
- 18.32 Cinc i acció.
- 19.40 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Bona cuina.
- 21.15 Futbol:
Espanyol/Inter de Milà.
- 23.15 Informatiu cinema.
- 23.45 Telenotícies.

DIJOUS - 10

- 12.40 Servei d'informació agrària.
- 13.00 Universitat oberta:
"Què és el desenvolupament".
- 13.30 TV3, segona vegada - "Angel
Casas Show".
- 14.30 Migdia.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Bona cuina.
- 15.35 Carson i Carson, advocats - 47.
- 16.25 Tenko - 22.
- 17.15 Universitat oberta:
"Expressió genètica
diferencial".
- 17.40 Dibuxos animats.
- 17.55 Buck Rogers:
"La dona alliberada".
- 18.43 Avanç Informatiu.
- 18.45 Kid Video.
- 19.15 Filiprim.
- 20.00 Bàsquet:
Saturn/F.C. Barcelona.

- 21.30 Telenotícies.
 - 22.00 Bona cuina.
 - 22.10 Blanc o negre.
 - 23.45 A tot esport.
 - 00.15 Telenotícies.
- DIVENDRES - 11**
- 13.00 Universitat oberta:
"Tres quadres de Ticià".
 - 13.30 TV3, segona vegada.
"A tot esport".
 - 14.30 Migdia.
 - 15.00 Telenotícies.
 - 15.30 Bona cuina.
 - 15.35 Carson i Carson, advocats - 48.
 - 16.25 Tenko - 23.
 - 17.15 Universitat oberta:
"Palladio: tres cases".
 - 17.40 Dibuxos animats.
 - 17.55 Buck Rogers:
"El planeta de les amaçones".
 - 18.43 Avanç Informatiu.
 - 18.45 Kid video.
 - 19.05 El petit dominic:
"L'home que estimava els
nens".
 - 19.40 Filiprim.
 - 20.30 Telenotícies.
 - 21.00 Bona cuina.
 - 21.05 Sí, ministre:
"L'esquelet a l'armani".
 - 21.35 Radio Cincinnati:
"Fotos obscenes".
 - 22.05 Crònica 3.
 - 23.05 Telenotícies.
 - 23.20 L'amansiment de las fúrias:
(de W. Shakespeare).

DISSABTE - 12

- 10.00 Sardanes.
- 10.25 Universitat oberta - Rep.
- 13.00 Cinc i acció (Rep.).
- 14.15 Oh! Bongonia.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Bona cuina.
- 15.35 Els barrufets.
- 16.00 La gran vall:
"Els saquejadors".
- 17.00 Esports en acció.
- 18.00 Minories d'Europa:
"Els albanesos a Itàlia".
- 18.30 La ruta de la seda:
"Els cavalls celestials de
Davan".
- 19.30 Vida salvatge:
"(Durrell a Rússia)" - "Desert
Roig".
- 20.00 Joc de ciència:
"L'espai en marxa".
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Sorteig lotó 6/49.
- 21.05 Bona cuina.
- 21.07 Magnum:
"Deja vu".
- 22.07 Pel·lícula:
"En un país enemic".
- 23.30 El món del cinema.

DIUMENGE - 6

- 9.00 Informe setmanal.
- 10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.
- 11.00 Concert.
- 12.05 Poble de Déu.
- 12.35 El desafiament mundial.
- 13.30 Estiu blau.
- 14.30 48 hores.
- 15.35 La crida dels gnoms - Ep. 9.
- 16.05 Estrenes TV:
"Quizás en primavera".
- 17.45 Si ho sé no vinc.
- 18.45 Parada de postes.
- 19.35 L'altra mirada.
- 20.30 48 hores.
- 21.05 A portada.
- 21.35 I vostè què opina?
- 22.40 Diuenge cinema:
"En la cresta de la ola".

DILLUNS - 7

- 8.00 Bon dia.
- 9.00 Al matí.
- 9.35 Gabriela - 64.
- 11.35 L'Imperdonable - 10.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç de l'informatiu.
- 12.35 Tres per quatre.
- 13.30 Maria Mercader, una catalana
en el món del cinema.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Hotel:
"Gente de cristal".
- 16.30 La tarda.
- 17.50 Avanç Telediari.
- 17.55 Barri Sésamo.
- 18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 19".
- 18.30 Fraguell Rock.
- 19.00 A mitja tarda.
- 19.30 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.10 Un, dos, tres.
- 22.55 Documents TV.
- 00.00 Telediari - 3.

- 00.20 Campionat del món d'escacs.
 - 00.30 Telesport.
 - 00.45 Documents TV.
 - 02.15 Comiat.
- DIMARTS - 8**
- 9.00 Al matí.
 - 10.00 Santa missa.
 - 11.35 L'Imperdonable - 11.
 - 13.00 Curt-metratge.
 - 13.15 Llarg-metratge de dibuixos
animats.
 - 15.00 Telediari - 1.
 - 15.35 Hotel:
"Noches agitadas".
 - 16.30 La tarda.
 - 17.50 Avanç Telediari.
 - 17.55 Barri Sésamo.
 - 18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 20".
 - 18.30 Heidi.
 - 19.00 Els nostres arbres.
 - 19.30 Sobrevent.
 - 20.00 L'hora del lector.
 - 20.30 Telediari - 2.
 - 21.10 Quina nit la d'aquell any.
 - 22.15 Sessió de nit:
"Un tranvia llamado deseo".
 - 00.25 Telediari - 3.
 - 00.45 Campionat del món d'escacs.
 - 00.55 Telesport.
 - 01.10 Testimoni.

DIMECRES - 9

- 8.00 Bon dia.
- 9.00 Pel matí.
- 9.35 Gabriela - 65.
- 11.35 L'Imperdonable - 12.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç Informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 La plaça de la lluna.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Hotel:
"Barreras".
- 16.30 La tarda.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Barri Sésamo.
- 18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 19".
- 18.30 Mofli, l'últim Koala.
- 19.00 A tope.
- 20.00 De 9 a 5.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.10 Fi de segle.
- 22.15 Corrupció a Miami:
"La conexió francesa".
- 23.10 Espanya en guerra, 1936-1939.
- 00.10 Telediari - 3.
- 00.30 Campionat del món d'escacs.

DIJOUS - 10

- 8.00 Bon dia.
- 9.00 Pel matí.
- 9.35 Gabriela - 65.
- 11.35 L'Imperdonable - 13.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç Informatiu.
- 12.35 Tres per quatre.
- 13.30 Què vol veure?
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Hotel:
"Rectificaciones".
- 16.30 La tarda.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Barri Sésamo.
- 18.20 Que ve Muzzi:
"Unitat 20".
- 18.30 Musiquíssims.
- 19.00 Pippi Calcesllargues.
- 19.25 Amb les mans a la massa.
- 19.55 Parlant clar.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.10 Bluebell - 1.

- 22.15 Debat.
 - 23.50 A mitja veu.
 - 00.15 Telediari - 3.
 - 00.35 Campionat del món d'escacs.
- DIVENDRES - 11**
- 8.00 Bon dia.
 - 9.00 Pel matí.
 - 9.35 Gabriela - 67.
 - 11.35 L'Imperdonable - 14.
 - 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
 - 12.30 Avanç Informatiu.
 - 12.35 Tres per quatre.
 - 13.30 L'electro-xou.
 - 14.00 L'informatiu.
 - 15.00 Connexió amb Madrid.
 - 15.00 Telediari - 1.
 - 15.35 Hotel:
"Tiempo pasado".
 - 16.30 La tarda.
 - 17.50 Avanç telediari.
 - 17.55 La llenterna màgica.
 - 19.25 Val més prevenir.
 - 19.55 L'hora de Bill Cosby - 34.
 - 20.30 Telediari - 2.
 - 21.10 En família.
 - 22.30 Divendres cinema:
"Los paraísos perdidos".
 - 00.20 Telediari - 3.
 - 00.40 Campionat del món d'escacs.
 - 00.50 Telesport.

DISSABTE - 12

- 8.45 Un, dos, tres.
- 10.15 Don Quijote de la Mancha.
- 10.45 La bola de cristall.
- 12.00 Nova gent.
- 12.50 Objectiu - 92.
- 14.15 Loteria.
- 14.30 48 hores.
- 15.35 Els aurons.
- 16.05 Primera Sessió:
"El temible burlón".
- 18.00 Erase una vez... la vida.
- 18.30 Professor Poopsnagle - 21.
- 19.00 Número 1.
- 19.35 MC Gyver:
"La persecució".
- 20.30 48 hores.
- 21.05 Informatiu setmanal.
- 22.20 Dissabte nit.
- 23.30 Lorca, mort d'un poeta - 3.
- 00.35 Cinema de mitjanit:
"Tacos altos".

DIUMENGE - 6

- 10.00 Santa Missa.
- 11.00 La bona música.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 14.50 Avanç de l'informatiu Cap de
Setmana.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 18.00 Connexió amb Madrid.
- 18.00 Sessió de tarda:
"Sirocco".
- 19.45 Camí de Calgary.
- 20.10 Com gat i gos.
- 21.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 21.00 L'informatiu cap de setmana.
- 21.30 Debat - 2.
- 22.30 Connexió amb Madrid.
- 22.30 Estudi estadi.

DILLUNS - 7

- 18.00 Fills i filles.
- 18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
- 18.30 Som-hi!
- 19.00 Picapuça.
- 20.00 L'informatiu vespre.
- 20.30 Panorama.
- 21.00 Connexió amb Madrid.
- 21.00 El mirador.
- 21.20 Cinema club:
"Fuego fatuo".

- 23.15 Últimes preguntes.
 - 23.45 Jazz entre amics.
 - 00.40 Comiat.
- DIMARTS - 8**
- 10.00 Santa Missa.
 - 11.00 Trens i estacions.
 - 11.30 Ravel i "les apaches".
 - 12.30 Avanç de l'informatiu Migdia.
 - 12.35 Tres per quatre.
 - 13.30 La cuina de l'hivern.
 - 14.00 L'informatiu Migdia.
 - 15.00 Vida psíquica, cervell humà.
 - 16.00 L'hotel blau.
 - 17.00 Especial picapuça.
 - 17.45 The Ornette Coleman Original
Quartet.
 - 18.45 Teatre:
"Dives Atraccions Fenix".
 - 20.00 L'informatiu vespre.
 - 20.25 Bàsquet.
 - 22.05 Connexió amb Madrid.
 - 22.20 El temps és or.
 - 23.20 Molt personal.
 - 00.20 Comiat.

DIMECRES - 9

- 18.00 Fills i filles.
- 18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
- 18.30 Som-hi!
- 19.00 Picapuça.
- 20.00 L'informatiu vespre.
- 20.30 "20.30 a punt".
- 21.00 El mirador.
- 21.20 Cas per a dos.
- 22.20 Tendido cero.
- 22.50 Vent, fusta i fang.
- 23.20 Recordar quan.
- 00.15 Temps de creure.
- 00.30 Comiat.

DIJOUS - 10

- 18.00 Fills i filles.
- 18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
- 18.30 Som-hi!
- 19.00 Picapuça.
- 20.00 L'informatiu vespre.
- 20.30 Recordar, perill de mort.
- 21.00 Connexió amb Madrid.
- 21.00 El mirador.
- 21.20 La duna mòbil.
- 22.15 Dijous cinema:
"Blow-up".
- 00.05 Metròpolis.
- 00.35 Comiat.

DIVENDRES - 11

- 18.00 Fills i filles.
- 18.25 Avanç de l'informatiu vespre.
- 18.30 Narracions americanes.
- 19.30 Dibuxos animats.
- 20.00 L'informatiu vespre.
- 20.30 Flamenc.
- 21.00 Connexió amb Madrid.
- 21.00 El mirador.
- 21.20 Temps moderns.
- 22.15 Concert.
- 00.15 Comiat.

DISSABTE - 12

- 10.00 Chöpy i la princesa.
- 10.45 El vidivdor.
- 11.15 Mirades.
- 12.00 Una història particular.
- 13.00 Anna Karenina.
- 14.00 L'informatiu cap de setmana.
- 14.30 135 Escons.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Estadi 2.
- 22.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 22.00 L'informatiu.
- 22.30 Connexió amb Madrid.
- 22.30 Berlin Alexanderplatz.
- 23.30 Diàlegs amb la música.
- 00.00 Prop de les estrelles.
- 02.00 Tennis.
- 04.00 Futbol.
- 06.00 Comiat.

COMENTARIOS TV

SABRINA: PERSONA O COSA

Mai, des d'aquestes ratlles, no hem fet esment a un cas tan concret com el que avui tractem. Malgrat tot en aquesta ocasió som davant d'una situació que serveix de model per jutjar-ne moltes d'altres.

La cantant Sabrina és el centre de la nostra reflexió. Aquesta noia italiana se'n ha presentat a la televisió, com a mínim, i que jo sàpiga, en dues oportunitats. En primer lloc com a protagonista d'un video-clip emès, segons m'han informat, més d'un cop i sempre a hores en les quals els petits podien estar davant del receptor. En segon lloc en una actuació dins del programa-concurs *Un, dos, tres* cap a les deu del vespre. El lector s'estranyarà, doncs estic parlant de l'actuació d'una cantant, i això sembla que no ha de plantejar cap problema pels nois que hi siguin davant de l'aparell. El cas de Sabrina és especial. Aquesta artista ha decidit, quan canta, vendre la seva cançó i, alhora, captar l'atenció del públic a partir de "valors" que no tenen res a veure amb la música. Es tracta, doncs, d'una xicoteta que ven el seu disc junt amb els seus atractius d'una forma molt poc ingènua.

Tot això seria raonable si Sabrina actués en un club nocturn, en una sala de festes on va la gent gran que ja sap el que vol. Tampoc ens entretindriem en aquest cas si aquestes imatges que ofereix la cantant italiana sols estiguessin a la venda en forma de vídeo a la botiga corresponent i sols a l'abast dels adults. Però aquesta no és la situació: Sabrina apareix a la televisió a qualsevol hora "venent" un producte ple de trucs pels grans que, lamentablement, veuen els petits.

S'ha parlat, més d'un cop, des d'aquestes línies, de la falta de tacte de l'*Un, dos, tres*. Aquesta és una nova ocasió. La direcció d'aquest programa sap perfectament que dins dels esmentats 19 milions de telespectadors que té aquest programa hi ha molts nois ben joves. La direcció d'aquest programa sap també que la seva clientela coincideix amb una altíssima audiència familiar. Pel seu caràcter de joc i pel mateix horari, per l'estructura infantil dels acudits, les proves, les brometes i les preguntes, ho repetim, els que dirigeixen aquest programa saben que són molts els pares que apleguen a la seva família per passar una llarga estona. Així doncs, portar al programa aquesta cantant significa que per "agradar" a uns quans s'ha oblidat, de cop, que és allò que un pare o una mare pot veure, tranquil·lament, amb el seu fill d'onze anys davant. Aviat el noi pot preguntar si Sabrina es considera una persona o un objecte. La resposta cal pensar-la.

IGNASI BOFARULL

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 39

Collecció

NOVETAT

Humanisme cristià

Dirigida per Pau López Castellote

1. **Humanisme cristià**
Pau López Castellote
2. **Déu i l'home**
Eudald Forment
3. **La recerca del bé**
Margarida Mauri
4. **Ciència i transcendència**
Antoni Prevosti
5. **Fecundació in vitro i dignitat humana**
Tomás Melendo

En preparació:
Maria i l'educació
Pau López Castellote
L'obediència a Déu camí de llibertat
P. Fernando Guillén
L'educació de la curiositat
Jordi Galí
La condició humana. Reflexions d'un zoòleg
Andrés de Haro

Collecció
dirigida a pares,
mestres i educadors.

Una eina per pensar i comprendre
el món actual amb una visió cristiana.

EDICIONS EN
CATALÀ
I CASTELLÀ

EDITORIAL CASALS S. A. CASP, 79. 08013 BARCELONA

Els prego m'enviïn la quantitat indicada dels títols següents de la Collecció Humanisme cristià

Humanisme cristià. PVP 450

Déu i l'home. PVP 480

La recerca del bé. PVP 450

Ciència i transcendència. PVP 530

Fecundació in vitro

i dignitat humana. PVP 530

(IVA inclòs)

Nom

Adreça

Forma de pagament:

Adjunto taló nominatiu Contra reembors